

BOSON
trajnostno načrtovanje, d.o.o.
Dunajska cesta 106
1000 Ljubljana, Slovenija

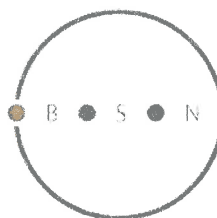

Naročnik:

Trgograd d.o.o.
Breg pri Litiji 56
1270 Litija

OKOLJSKO POROČILO ZA OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT NOVI TRG

Ljubljana, april 2018, dopolnitev junij 2018

Naslov	OKOLJSKO POROČILO ZA OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT NOVI TRG
Faza	Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila
Naročnik	Trgograd d.o.o., Breg pri Litiji 56, 1270 Litija
Pripravljalavec OPPN:	Mestna občina Novo mesto Seidlova cesta 1 8000 Novo mesto
Izvajalec	BOSON, trajnostno načrtovanje, d.o.o. Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana
Direktor (žig in podpis)	dr. Aljoša Jasim Tahir
Številka	265/17
Datum izdelave	april 2018, dopolnitev junij 2018
Odgovorni vodja projekta (podpis)	Marko Kovač, univ.dipl.inž.vod. in kom.
Sodelavci-delovna skupina	dr. Aljoša Jasim Tahir, univ.dipl.geog., ekon.teh. Barbara Dominović, univ bacc. ing. amb. Jasna Medved, univ.dipl.inž.kraj. arh. ZAPS 1629 KA Jože Kunšek, univ.dipl.inž.arh., ZAPS 1627

KAZALO:

A.	UVOD	5
A.1	SPLOŠNO	5
A.2	VZROKI ZA OBVEZNOST POSTOPKA CPVO	6
A.3	IZHODIŠČA OKOLJSKEGA POROČILA	6
A.4	METODOLOGIJA IN NAČIN VREDNOTENJA VPLIVOV	7
B.	PODATKI O PLANU	8
B.1	OBMOČJE PLANA	8
B.2	CILJI IN NAMEN NAČRTA	9
B.3	OPIS PLANA	9
B.3.1.	Vrste dejavnosti	10
B.3.2.	Opis načrtovanih posegov na OPPN Novi trg	10
B.3.3.	Prometna ureditev	12
B.3.1.	Dodatna izhodišča	13
B.4	RAZMERJE OPPN DO DRUGIH PLANOV	14
B.5	NAMENSKA RABA PROSTORA	19
B.6	STANJE OKOLJA NA OBMOČJU PLANA	19
B.7	RABE NARAVNIH VIROV	23
B.8	OBRAVNAVA ALTERNATIV	23
B.9	PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI	24
B.10	UGOTAVLJANJE POTENCIALNIH POMEMBNIH VPLIVOV NA OKOLJE ZA NADALJNJO PRESOJO (VSEBINJENJE)	26
C.	KULTURNA DEDIŠČINA	29
C.1	Okoljski cilji in metodologija ocenjevanja vplivov plana na kulturno dediščino	29
C.2	Varstveni režimi	30
C.3	Analiza kazalcev stanja kulturne dediščine – obstoječe stanje	35
C.3.1.	Značilne vedute in pogledi	36
C.4	Analiza spremembe kazalcev kulturne dediščine	42
C.4.1.	Dodatne obrazložitve vplivov umestitve novih objektov na enote KD	52
C.5	Omilitveni ukrepi za področje kulturne dediščine in kulturne krajine	58
C.6	Spremljanje kazalcev okolja (monitoring)	60
C.7	Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil	60
C.8	Skladnost načrta z okoljskimi cilji za področje kulturne dediščine	61
D.	TRAJNOSTNA MOBILNOST	62
D.1	Okoljski cilji in metodologija ocenjevanja vplivov načrta na trajnostno mobilnost ...	62
D.2	Zakonodaja in ostali dokumenti	63
D.3	Pregled obstoječega stanja na področju trajnostne mobilnosti	64
D.3.1.	Splošno o trajnostni mobilnosti v MONM	64
D.3.2.	Analiza kazalca za trajnostno mobilnost v obstoječem stanju	67
D.4	Ocena vpliva na trajnostno mobilnost po izvedbi plana	69
D.5	Omilitveni ukrepi za področje trajnostne mobilnosti	74
D.5.1.	Pregled ukrepov iz Odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto	74
D.5.2.	Predlog omilitvenih ukrepov za OPPN Novi trg	75
D.6	Spremljanje kazalcev okolja (monitoring)	76
D.7	Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora	76
D.8	Skladnost načrta z okoljskimi cilji za področje trajnostne mobilnosti	76

E.	SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI NAČRTA	77
F.	POLJUDEN POVZETEK UGOTOVITEV OKOLJSKEGA POROČILA.....	78
F.1	OPIS NAČRTA	78
F.2	PREGLED VPLIVOV IN OMILITVENIH UKREPOV	79
F.2.1.	Kulturna dediščina	79
F.2.2.	Trajnostna mobilnost	79
G.	VIRI	81
H.	PRILOGE.....	82

A. UVOD

A.1 SPLOŠNO

Predmetno okoljsko poročilo presoja Območje enote urejanja prostora občinskega podrobnega prostorskega načrta Novi trg (del EUP NM/14-OPPN-a), za katerega se pripravlja občinski podrobni prostorski načrt (v nadaljevanju: OPPN Novi trg). Območje se nahaja v središču Novega mesta in leži v bližini starega mestnega jedra Novo mesto. Na obravnavanem območju veljajo določila Odloka o spremembah in dopolnitvah Ureditvenega načrta Novi trg v Novem mestu (Uradni list RS, št. 81/06 in 8/15-teh.popr.; v nadaljevanju: UN Novi trg).

Območje obravnave OPPN Novi trg zajema le del območja, za katerega veljajo določila UN Novi trg. Osnutek OPPN predvideva gradnjo objekta z ustreznim dostopom na mestu porušene stavbe Novi trg 6 ter ureditev urbane ploščadi, katere rešitve se pridobijo z izvedbo arhitekturnega natečaja. OPPN tudi določa pogoje za gradnjo garažne hiše na brežini pod Upravno enoto Novo mesto ter pogoje urejanja Športno rekreacijskega parka Loka. Sočasno bo potrebno predvideti tudi navezave na obstoječa infrastrukturna omrežja ter ureditev tako zelenih površin kot tudi površin za pešce in kolesarje. Velikost območja OPPN Novi trg obsega površino približno 6,6 ha.

Postopek izdelave OPPN se je začel z objavo Sklepa o začetku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta Novi trg (OPPN Novi trg) št. 35006-2/2016, ki ga je dne 12.7.2016 potrdil župan Mestne občine Novo mesto in je bil dne 19.7.2016 objavljen v Dolenjskem uradnem listu RS, št. 35/16).

Pričujoče okoljsko poročilo je izdelalo podjetje Boson, trajnostno načrtovanje d.o.o., Ljubljana. Odgovorni vodja projekta Marko Kovač, univ. dipl. inž. vod. in kom.

Kratice v nadaljevanju imajo sledeči pomen:

- **CPVO** – Celovita presoja vplivov na okolje
- **MONM** – Mestna občina Novo mesto
- **RS** – Republika Slovenija
- **KD** – kulturna dediščina
- **ZRSVN** – Zavod RS za varstvo narave
- **EUP** - enota urejanja prostora
- **GJI** - gradbeno inženirski objekti, namenjeni izvajanju gospodarske javne infrastrukture
- **NRP** - namenska raba prostora
- **NT6** – Novi trg 6
- **OPN** - občinski prostorski načrt
- **OPPN** - občinski podrobni prostorski načrt
- **PIP** - prostorski izvedbeni pogoji
- **PNR** - podrobnejša namenska raba prostora
- **UN** - ureditveni načrt
- **KCJT** – Kulturni center Janeza Trdine

A.2 VZROKI ZA OBVEZNOST POSTOPKA CPVO

Postopek Celovite presoje vplivov na okolje (v nadaljevanju: CPVO) ter okoljsko poročilo se izvede na podlagi Odločbe Ministrstva za okolje in prostor, z dne 06.03.2017, števil.: 35409-355/2016/10. V odločbi je utemeljena odločitev o obveznosti postopka celovite presoje vplivov na okolje na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo, ki ocenjuje, da so s z OPPN predvidene nove ureditve, ki pomembno vplivajo na enote in območja kulturne dediščine. S planom so možni pomembnejši vplivi na varovana območja, naravne vrednote in biotsko raznovrstnost. Zavod RS za varstvo narave je podalo svoje mnenje v katerem je za OPPN izdal konkretne usmeritve za posege na varovano območje, zato ocenjuje, da vpliv plana na varstvene cilje območja ter kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ne bo bistven. ZRSVN skladno z navedenim meni, da za OPPN ni treba izvesti presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja, kot jih določa 101. Člen Zakona o ohranjanju narave. Skladno z navedenim ZRSVN meni, da za OPPN celovite presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

A.3 IZHODIŠČA OKOLJSKEGA POROČILA

Pri pripravi okoljskega poročila so nam kot izhodišča služili predvsem naslednji zakoni in akti:

- Zakon o varstvu okolja – ZVO-1 (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16);
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05);
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg);
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108);
- Zakon o ohranjanju narave - ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14);
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17);
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Ureditvenega načrta Novi trg v Novem mestu (Uradni list RS, št. 81/06 in 8/15-teh.popr)
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 101/09, 37/10 - teh. popr., 76/10 - teh. popr., 77/10 - DPN, 26/11 - obv. razl., 4/12 - teh. popr., 87/12 - DPN, 102/12 - DPN, 44/13 -teh. popr., 83/13 - obv. razl., 18/14, 46/14 - teh. popr., 16/15 in Dolenjski uradni list, št.12/15.)

Okoljsko poročilo je izdelano v strukturni obliki, ki ga določa Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05).

Okoljsko poročilo je izdelano na podlagi:

- Občinskega podrobnega prostorskega načrta Novi trg – osnutek, (GPI d.o.o., december 2016, dopolnitev januar 2018) [11],
- pogovora s predstavniki pripravljavca Načrta,
- podatkov o stanju okolja iz javno dostopnih evidenc,
- mnenja pristojnega ministrstva (ZRSVN),
- terenskih ogledov in izdelanih vizualizacij,

- druge tehnične dokumentacije ter zbranih razpoložljivih podatkov o obravnavanem območju, ter
- na podlagi strokovnih izkušenj in znanj.

A.4 METODOLOGIJA IN NAČIN VREDNOTENJA VPLIVOV

V prvem koraku se izvede vsebinjenje, v katerem se določi, za katere segmente okolja je potrebno izvajati vrednotenje vplivov. V nadaljevanju se za vsak okoljski segment postavijo okoljski cilji, ki so določeni na podlagi obstoječega stanja, načrtovanih ureditev in ostalih splošnih okoljskih ciljev veljavnih planov in programov. Uresničitev in odstopanja od postavljenih ciljev se spremlja preko merljivih kazalcev stanja okolja, katere se spremlja v času izvedbe načrta. Na začetku vsakega poglavja (za vsak okoljski segment) so predlagani splošni kazalci spremembe stanja, ki naj jih izdelovalec načrta oz. nosilec posega v prostor spremlja v določenih časovnih intervalih, v času izvajanja načrta. Priporočeno je njihovo spremljanje tudi v nadaljnje, v času izvajanja načrta, z namenom nadzorovanja vplivanja posegov. Z monitoringom lahko nosilec posega v prostor ugotavlja ali se s načrtom uresničujejo postavljeni okoljski cilji (ali se stanje okolja izboljšuje ali slabša).

Kazalci so določeni z namenom ugotavljanja vplivov na okolje preko merjenja njihovega spreminjanja. Za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe Načrta na okolje, v okviru tega okoljskega poročila, so izmed opredeljenih splošnih kazalcev izbrani tisti kazalci, ki so merljivi v tej fazi presoje. Namen teh kazalcev je vrednotenje vplivov izvedbe Načrta na postavljene okoljske cilje. Tako je za vsako poglavje v nadaljevanju podana tabela izbranih kazalcev, katere vrednost se spremlja (v kolikšni meri se spreminjano) ob predpostavki izvedbe načrta. Njihovo spremembo se vrednoti z vidika vplivanja na posamezno okoljsko sestavino. To vrednotenje poteka v obliki ocenjevanja po določeni lestvici. Lestvica obsega ocene od A (vpliva ni oz. je zanemarljiv, ali vpliv je pozitiven) do E (vpliv je uničujoč). Možna pa je tudi ocena X kar pomeni, da ugotavljanje vpliva ni možno.

Ocena pričakovanega vpliva na okolje je pogojena predvsem z zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi obremenitev v interakciji z obsegom spremembe vpliva glede na obstoječe stanje določenega elementa okolja. V primeru, da nek vpliv ni določen z zakonskimi omejitvami se za mejne vrednosti uporabljajo standardi.

V okoljskem poročilu so opredeljeni ugotovljeni pomembni vplivi načrta, ki so lahko: neposredni, daljinski, kumulativni in sinergijski, kratko-, srednje- in dolgoročni, trajni in začasni, pozitivni in negativni. Vplivi izvedbe načrta se vrednotijo na podlagi posledic načrta na okoljske cilje načrta z uporabo meril vrednotenja.

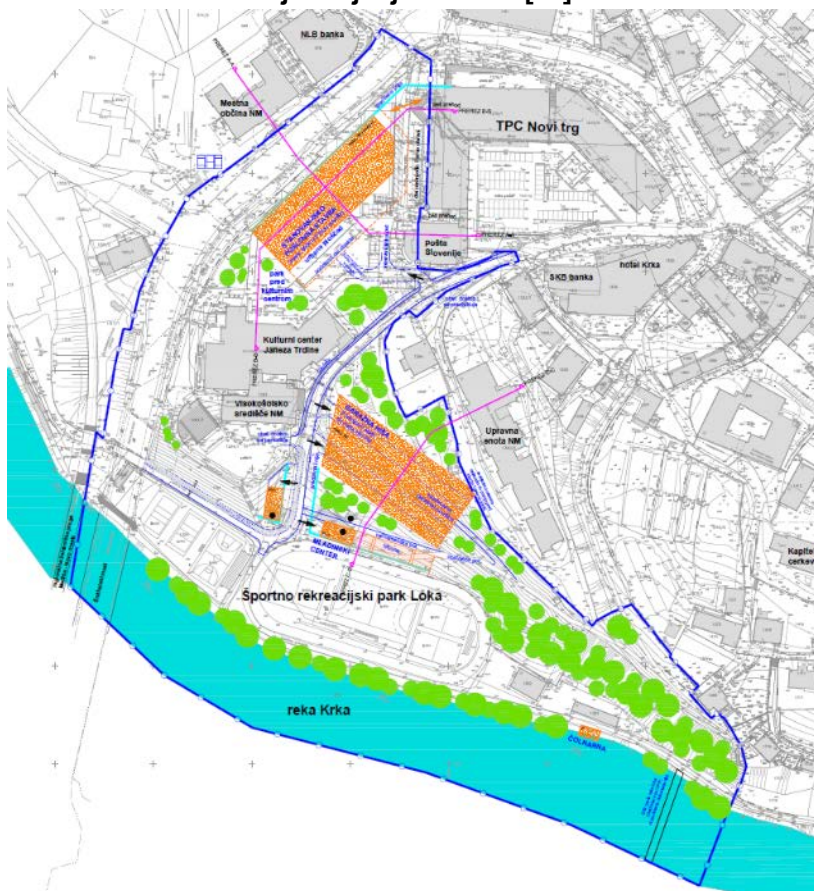
B.PODATKI O PLANU

B.1 OBMOČJE PLANA

Območje plana OPPN se nahaja v naselju Novo mesto in sicer v neposredni bližini starega mestnega jedra, to je na območju Novega trga. Na zahodnem in severnem delu območje omejuje Seidlova cesta. Na južnem delu območje omejuje reka Krka z Župančičevim sprehajališčem. Na vzhodnem delu pa Defranceschijeva ulica, stavba upravne enote in kapiteljski hrib. Je del enote urejanja prostora EUP NM/14-OPPN-a.

Velikost obravnavanega območja je približno 6,6 ha in obsega zemljišča z naslednjimi parcelnimi številkami, ki so grafično določena na geodetskem načrtu s prikazanim stanjem zemljiških parcel: 1364, 1810, 1362, 1363, 1365, 1369, 1367, 1366, 1347, 1361, 1360, 1348, 1351, 1359, 1357, 1358, 1356, 1324, 1323, 1319, 1320, 1321, 1322, 1349, 1350, 1325, 1294/1, 1352, 1353, 1326/2, 1280/8, 1280/6, 1278, 1280/1, 1280/10, 1280/7, 1280/11, 1292, 1293, 1287, 1288, 1289, 581/2, 581/3, 1290, 1291/3, 1291/4, 1291/5, 1291/7, 1291/6, 1281/9, 1281/10, 1280/9, 1280/4, 1283/1, 1283/2, 1281/4, 1281/5, 1285/1, 1286/1, 1282, 1286/2, 1284/1, 1284/2, 1284/4 (vse k.o. 1456 Novo mesto)[11].

Slika 1: Prikaz območja urejanja z OPPN [11]

Zaradi izvedbe navezav na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro, bodo predvidoma potrebni posegi izven območja urejanja.

Posegi izven območja urejanja bodo razvidni iz grafičnega načrta v fazi javne razgrnitve OPPN.

B.2 CILJI IN NAMEN NAČRTA

Namen načrta je, da se zagotovijo celovite urbanistične, arhitekturne, funkcionalne, prometne ter infrastrukturne ureditve na območju OPPN. Z izvedbo CPVO bodo določili tudi robni pogoji za izvedbo javnega arhitekturnega natečaja, in sicer za gradnjo novega stanovanjsko – poslovnega objekta ter ureditev urbane ploščadi.

Glavni cilj priprave OPPN je določitev podrobnejših pogojev za gradnjo objekta z ustreznim dostopom na mestu porušene stavbe Novi trg 6 ter ureditev urbane ploščadi, ki se pridobijo z izvedbo arhitekturnega natečaja, določitev pogojev za gradnjo garažne hiše na brežini pod Upravno enoto Novo mesto ter določitev pogojev urejanja Športno rekreacijskega parka Loka. Sočasno bo potrebno predvideti tudi navezave na obstoječa infrastrukturna omrežja ter ureditev tako zelenih površin kot tudi površin za pešce in kolesarje.

B.3 OPIS PLANA

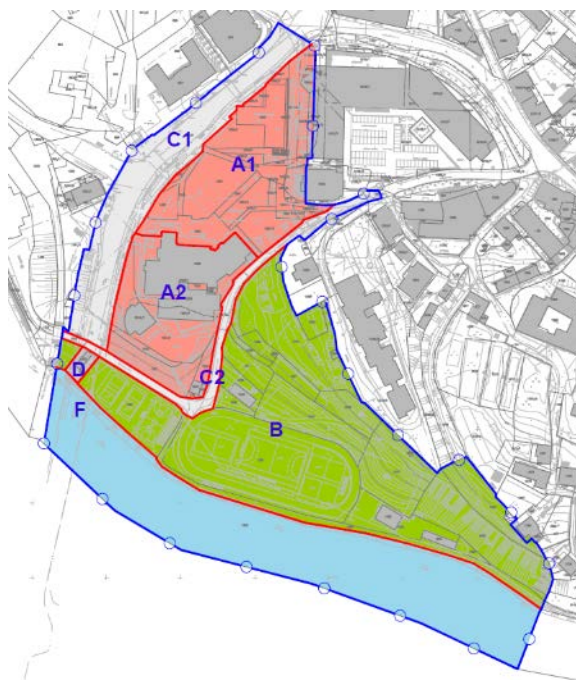
Območje OPPN Novi trg je razdeljeno na naslednje ureditvene enote in podenote (v nadaljnjem besedilu: UE):

UE A - območje centralnih dejavnosti:

- o UE A1 - območje stanovanjsko-poslovne stavbe Novi trg;
- o UE A2 - območje Kulturnega centra Janeza Trdine in Visokošolskega središča;
- UE B - območje Športno rekreacijskega parka Loka;
- UE C - območje prometne infrastrukture:
 - o UE C1 – cesta Na Loko;
 - o UE C2 – Seidlova cesta;
- UE D - območje energetske infrastrukture (transformatorska postaja);
- UE E - območje okoljske infrastrukture (črpališče);
- UE F - območje voda (brežina ob reki Krki).

Ureditvena podenota A1 predstavlja območje natečaja Novi trg [11].

Slika 2: Prikaz ureditvenih enot [11]

B.3.1. Vrste dejavnosti

Območje urejanja je predvideno za različne poslovne dejavnosti ter za bivanje::

- TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL (le Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili)
- PROMET IN SKLADIŠČENJE (le Poštna in kurirska dejavnost)
- GOSTINSTVO
- INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI
- FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI
- POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI
- STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI
- DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI
- DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI
- IZOBRAŽEVANJE
- ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO (le Zunajbolnišnična zdravstvena in zobozdravstvena dejavnost, Druge dejavnosti za zdravje)
- KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI (Kulturne in razvedrilne dejavnosti, Športne in druge dejavnosti za prosti čas (razen Dejavnosti marin in smučarskih centrov))
- DRUGE DEJAVNOSTI (razen Pogrebne dejavnosti)
- DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM; PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO (le Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem)
- DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES

Za pravilno funkcioniranje dejavnosti je potrebno (tudi za potrebe funkcionalno oviranih oseb pri objektih z javno rabo) na gradbeni parceli zagotoviti ustrezno število parkirnih mest (v sklopu zunanjega dvorišča in / ali znotraj stavbe) ter njihovo ureditev v skladu z OPN. Razporeditev posameznih prostorov v stavbi mora biti taka, da v primeru dejavnosti omogoča njeno normalno izvajanje. V primeru sočasne poslovne in stanovanjske rabe velja, da se poslovni program lahko umesti v katerokoli etažo, prostori stanovanj pa le v etaže nad pritličjem, medtem ko so pomožni prostori stanovanj (shrambe, stopnišča ipd.) lahko tudi v kletni in pritlični etaži [11].

B.3.2. Opis načrtovanih posegov na OPPN Novi trg

UE A1

Na območju je predvidena izvedba javnega arhitekturnega natečaja, in sicer za gradnjo novega stanovanjsko – poslovnega objekta (s prevladujočo stanovanjsko rabo) ter ureditev urbane ploščadi. Slednja se oblikuje s členitvami s spremembami tlakov ter drugimi oblikovalskimi elementi, vključno z vso pripadajočo urbano opremo. Dodatne ureditve ob robu ploščadi obsegajo tudi zazelenitev. Nad koto terena se predviden objekt delno umakne obstoječemu parku pred KCJT, kjer se ohrani čim več (kakovostne) visoke vegetacije. Ureditve zunanjih parkirnih mest ni predvidena, ohranja se linija obstoječih parkirnih mest vzdolž obstoječe TPC Novi trg.

V sklopu kletnih prostorov je predvideno parkiranje v do treh podzemnih etažah (končno število PM mora ustrezati potrebam poslovne dejavnosti in številu stanovanj). Od tega se za potrebe javnega parkiranja zagotovi najmanj 60 PM (v zgornji kletni etaži). Dopusti se tudi možnost povezave z obstoječo garažo pod TPC Novi trg.

Sočasno z gradnjo novega stanovanjsko – poslovnega objekta je predvidena tudi gradnja uvozno / izvozne klančine za dvosmerni promet v podzemne garaže ter možnost dostave s tovornim vozilom v nivoju pritličja. Dostop v podzemne garaže in dostava sta dovoljeni le na jugozahodni oziroma južni strani stavbe, čim bližje dostopu z javne ceste. Pri tem se morata maks. integrirati v zasnovo stavbe in okolice s čim manj vidnimi površinami.

Stanovanjsko – poslovni objekt

- Horizontalni gabariti:
 - objekt maks. bruto površine do 9000 m², pri čemer lahko podzemni del sega tudi do meje gradbene parcele (ob soglasju mejnih sosedov)
- Vertikalni gabariti in oblikovanje volumna stavbe:
 - oblikovanje stavbe z etažnostjo do 3K (tri kletne etaže) + P (pritlična etaža) + maks. 4N (štiri nadstropne etaže) + T (terasna etaža) in ob pogoju, da maks. višina ne presega kote slemena stavbe Mestne občine Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: MONM), ki znaša 205,04 m nadmorske višine;
 - dopustne so členitve volumna stavbe oziroma oblikovanje morebitnih prekinitev ali prebojev skozi objekt zaradi ohranjanja vedut ipd.
- Streha: osnovna streha je ravna;
- Fasada:
 - uporaba fasadnih tonov v različnih (med seboj usklajenih) barvnih kombinacijah in materialih;
 - dopustne so tudi večje zasteklitve;
 - na terasni etaži je možna ureditev teras stanovanj;
 - dopustno je oblikovanje več vhodov v stavbo.

Detajlne arhitekturno – oblikovalske rešitve določi natečajna rešitev, ob upoštevanju osnovnih usmeritev investitorja, usklajene z MONM, smernicami nosilcev urejanja prostora in pogojev okoljskega poročila.

UE A2

Za stavbo Kulturnega centra Janeza Trdine (v nadaljnjem besedilu: KCJT) je predvidena gradnja prizidka na zahodnem pročelju.

UE B

Urejanje v območju zelenih površin naj poteka v skladu z upoštevanjem naravnih oziroma krajinskih lastnosti tega območja, s prilagajanjem obstoječemu terenu ter z uporabo naravnih materialov. Pri tem naj ima urejanje z brežinami prednost pred gradnjo podpornih zidov. Površine se zatravijo in zasadijo z avtohtono vegetacijo.

Zelene površine se lahko pozidajo z dopustnimi nezahtevnimi in enostavnimi objekti.

Poleg navedenega so dopustni še naslednji posegi:

- urejanje tlakovanih ali z naravnimi materiali utrjenih večnamenskih poti (za pešce, kolesarje), namestitve urbane opreme (igral, klopi za sedenje, stojal za kolesa, ambientalnih

- (nizkih) svetilk ter košev za smeti ipd.), ureditev otroških igral in zunanjega fitnessa, travnatih površin za igre na prostem, športnih igrišč in igriščnih ograj);
- gradnja (odprtih) tribun (lahko tudi zatravljenih, do maks. deset vrst in dolžine 40 m) na severni strani igrišč;
 - gradnja podzemne garaže (z dvema maks. vkopanima etažama in maks. 180 PM ter s povezavo z višje ležečim platojem pred stavbo UE NM) nad tribunami in z ravno streho, ki se jo lahko zazeleni ali eventualno delno tlakuje za namen multifunkcijske rabe, izpostavljene vidne dele pa se zazeleni s plezalkami;
 - gradnja nove stavbe (ene ali dveh) za potrebe »Mladinskega centra« oziroma Športno rekreacijskega centra Loka na parc. št. 1357 in 1358 in / ali na parc. št. 1322 in 1325 (vse k.o. Novo mesto), zaradi oblikovanja nove stavbe z etažnostjo P + 1, z dvokapno streho naklona 35-40° in z orientacijo slemena vzdolž stavbe ali ravno streho ter v velikosti do 150 m².

Na brežini reke Krke s tangenco UE B, UE F je na parc. št. 1364 in 1810 (k.o. Novo mesto) predvidena gradnja čolnarne. Vertikalni gabarit je P – pritličje, horizontalni gabarit pa je velikosti do 100 m² in pravokotnega tlorisa. Streha je predvidena kot dvokapnica, naklona 35-40°, z orientacijo slemena vzdolž stavbe in vzdolž toka reke Krke. Objekt čolnarne je predviden na tradicionalen način z leseno konstrukcijo na fiksnih stebrih z notranjim plavajočim lesenim podom s privezi [11].

B.3.3. Prometna ureditev

UE A

Glavni dostop je možen z javne poti JP, odsek 799413 Na Loko.

Za dostop do UE A1 in v nadaljevanju v podzemni del predvidene stanovanjsko – poslovne stavbe se ohrani obstoječ priključek južno od stavbe Pošte Slovenije, ki se preoblikuje tako, da zagotavlja ustrezno prometno varnost in preglednost. Dopusti se tudi možnost povezave podzemnega dela stavbe z obstoječo garažo pod TPC Novi trg in v katero se dostopa z Rozmanove ulice (LG, odsek 299004 Rozmanova ulica).

Možen je tudi peš in kolesarski dostop, in sicer po obstoječih poteh, ki pa se ustrezno preoblikujejo in po potrebi dogradijo.

UE B

Glavni dostop do območja zelenih površin je možen po javni poti JP, odsek 799413 Na Loko. Za pešce in kolesarje je možnosti več, saj lahko do območja dostopajo tudi preko sprehajalnih poti.

UE C

Glavno prometno in dostopno žilo na območju urejanja predstavlja občinsko prometno omrežje - glavna mestna cesta LG, odsek 299261 Ljubljanska cesta - Seidlova cesta in javna pot JP, odsek 799413 Na Loko. Dostop do slednje je možen preko križišča z omenjeno Seidlovo cesto in Rozmanovo ulico (LG, odsek 299004 Rozmanova ulica) in v nadaljevanju z odcepom na območje Novega trga (JP, odsek 799412 Novi trg), ki se nato nadaljuje po omenjeni javni poti vse do Športno rekreacijskega parka Loka.

Za dobro prehodnost in prevoznost območja urejanja se urejajo površine za pešce in kolesarje. Višinske razlike se premoščajo s pomočjo klančin in stopnic.

UE D

Dostop do transformatorskih postaj je možen preko javnega prometnega omrežja na območju urejanja.

UE E

Dostop do črpališča je možen z javne poti JP, odsek 799413 Na Loko.

UE F

Dostop do reke Krke z brežino je možen neposredno s sprehajalne poti Župančičevo sprehajališče [11].

B.3.1. Dodatna izhodišča

V času postopka CPVO, to je 24.01.2018 je bil na občini izveden sestanek med izdelovalcem OPPN-ja, investitorjem, izdelovalcem Okoljskega poročila ter zastopniki občine vključno z županom MONM. Na podlagi tega sestanka so bila sprejeta dodatna izhodišča za dopolnitev osnutka OPPN Novi trg.

- Parkiranje se predvidi v do treh podzemnih etažah. Od tega se za potrebe javnega parkiranja zagotovi najmanj 60 PM (v zgornji etaži). Zagotovi se možnost povezave z obstoječo garažo pod TPC Novi trg*.
- Uvoz v podzemne etaže naj se načrtuje na južni strani načrtovanega objekta v območju obstoječega uvoza pri Pošti Slovenije d.o.o. oziroma od obstoječega uvoza pri Pošti Slovenije, d.o.o. do vzhodnega roba KCJT.
- Ohranja se obstoječi uvoz pri Pošti Slovenija d.o.o., in sicer za potrebe dostave za poslovni del načrtovanega objekta, požarno pot in dostop do parkirnih mest, ki se ohranjajo ob TPC Novi trg.
- Nad koto terena se objekt umakne obstoječemu parku pred KC Janeza Trdine tako, da omogoči ohranitev dela visoke vegetacije (koliko se bo umaknil naj določi CPVO). Posebno pozornost je treba posvetiti obstoječim visokim drevesom na lokaciji.
- Nad koto terena se predvidi objekt maksimalne višine P+4+T (terasna etaža) oziroma s svojo višino ne sme segati čez koto temena kapiteljskega hriba in max. bruto površine do 9.000 m², pri čemer morajo površine nad pritličjem odgovarjati kapacitetam parkiranja v podzemlju.
- V pritličju se predvidi trgovsko gostinski in/ali poslovni program, v ostalem objektu se predvidi pretežno stanovanjski program z možnostjo kombiniranja poslovnega programa.
- Načrtovani objekt mora biti odmaknjen od Seidlove ceste toliko, da bo kasneje možno zagotoviti umestitev še enega (četrtega) voznega pasu s tem, da se vsi obstoječi elementi prometne infrastrukture ne poslabšajo.
- Dopustno lego objekta, skrajne gabarite, členitve oziroma morebitne prekinitve ali preboje skozi objekt zaradi ohranjanja vedut določi CPVO.
- Arhitekturne rešitve objekta se določi z izbrano rešitvijo na natečaju, ki bo morala upoštevati osnovne usmeritve investitorja usklajene z MONM ter robne pogoje CPVO-ja.

*MONM bo, v okviru pravnih možnosti, z investitorjem, t.j. podjetjem Trgograd d.o.o., sklenila predpogodbo za nakup parkirnih mest v obsegu minimalno 60 PM. Cena mora biti v okviru

primerljivih stroškov zagotavljanja parkirnih mest v območju oz. primerljivih alternativnih izvedb.

B.4 RAZMERJE OPPN DO DRUGIH PLANOV

Na območju urejanja je veljaven:

- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 101/09, 37/10 - teh. popr., 76/10 - teh. popr., 77/10 - DPN, 26/11 - obv. razl., 4/12 - teh. popr., 87/12 - DPN, 102/12 - DPN, 44/13 - teh. popr., 83/13 - obv. razl., 18/14, 46/14 - teh. popr., 16/15 in Dolenjski uradni list, št. 12/15; v nadaljnjem besedilu: OPN MONM) ter
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Ureditvenega načrta Novi trg v Novem mestu (Uradni list RS, št. 81/06 in 8/15 - teh. popr.);
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 30/16).

Drugih planov (npr. DPN-ji), ki bi tangirali obravnavani OPPN ni.

Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto bo natančneje obravnavan v poglavju Kulturna dediščina. Na tem mestu navajamo povzetke iz odlokov OPN MONM in UN Novi trg.

POVZETEK IZ VELJAVNEGA OPN MONM:

Območje urejanja z OPPN je določeno z enoto urejanja prostora EUP NM/14-OPPN-a.

V nadaljevanju so prikazani izseki iz OPN, ki se nanašajo na urejanje predmetnega območja:

123. člen (Posebni PIP za EUP na območju urbanističnega načrta Novo mesto)

(1) Na območju vseh EUP na območju urbanističnega načrta Novo mesto se na kmetijskih površinah v oddaljenosti do 150 m od stanovanjskih, turističnih in prostočasnih objektov in ureditev ne uporabljajo fitofarmacevtska sredstva, ki bi lahko bila nevarna ali škodljiva za zdravje ljudi ali živali, in se ne razliva gnojevka.

(2) Posebni PIP za reko Krko in njen obvodni prostor (določila veljajo za enote NM/14-OPPN-a, NM/14-n,...): - Na območju vodnega in obvodnega zemljišča Krke so dopustne gradnje objektov in naprav, ki so potrebne za izvajanje določil veljavnih predpisov o določitvi plovbnih režimov na vodotokih in niso v nasprotju z veljavnimi režimi varstva narave, kulturne dediščine in okolja ter varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave. Dopustna je splošna raba vode, kot so čolnarjenje, kopanje, plavanje. Obvezni sta obojestranska ureditev in vzdrževanje pešpota ob Krki, ki se opremijo z drobno urbano opremo. Dopustna je tudi ureditev gostinskih vrtov v navezavi na gostinsko dejavnost v obstoječih objektih, in sicer v okviru obstoječih vrtov, kjer je to v posamezni EUP posebej dopustno.

- Za plovila na nemotorni pogon se v čolnarnah in na pomolih dopusti privezovanje ter ureditev vstopno-izstopnih mest. Čolnarne in pomoli se uredijo na lokacijah, ki so usklajene s pristojnimi službami z varstvo narave, kulturne dediščine in voda. Novogradnje teh objektov so dopustne le na podlagi občinskega podrobnega prostorskega načrta. Na obstoječih lokacijah čolnarn in pomolov so dopustne rekonstrukcije, odstranitve in nadomestne gradnje.

- Oblikovanje pomolov in čolnarn mora biti poenoteno na celotnem območju, ob smiselnem upoštevanju oblikovanja tradicionalnih čolnarn v Novem mestu in ob upoštevanju določil uredbe o plovbnem režimu. Zagotovita se dovoz do pristana in čolnarne za dostavo čolnov in utrjena manipulacijska površina.
- Pomoli, čolnarne, pristanišča in vstopno-izstopna mesta so v medsebojni razdalji vsaj 100 m.
- Pri prenovah, rekonstrukcijah in novogradnjah mostov in brvi prek Krke se zagotavljata kakovostno oblikovanje in tipološka skladnost z drugimi tovrstnimi objekti in z arhitekturo v vidnem stiku.
- Dovoljenje za gradnjo pomolov, čolnarn, pristanišč, vstopno-izstopnih mest ter gostinskih vrtov se v primerih, ko je gradnja dopustna brez podlage v občinskem podrobnem prostorskem načrtu, izda na podlagi ustrezne projektne rešitve, ki mora biti usklajena s predhodno izdelano zasnovo umeščanja teh objektov v prostor.
- Obvezno je ohranjanje in vzdrževanje obstoječe obrežne vegetacije. V primerih dopustnih novih posegov in ob vzdrževanju je treba odstranjeno vegetacijo nadomestiti z novo, z uporabo avtohtonih vrst.
- Pri vseh posegih se pridobi soglasje pristojnih služb za varstvo narave, upravljanje z vodami in varstvo kulturne dediščine.

POSEBNI PIP in druga določila:

Ureditveni nadrt Novi trg v Novem mestu (Uradni list RS, št. 81/06) - ostane v veljavi do preklica. Na delu zemljišč je evidentirano poplavno območje, zato se pri načrtovanju in gradnji upoštevajo določila PIP varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

PODROBNEJŠI PIP-i za posamezno podrobno namensko rabo prostora:

11. CU - osrednja območja centralnih dejavnosti – mestno jedro Novega mesta
1 Tipologija zazidave: Eno ali večstanovanjske hiše v nizu ali prostostoječe hiše ter stavbe, namenjene javni rabi, v tipologiji historične zazidave.
2 Faktor izrabe in faktor zazidanosti na gradbeni parceli: FZ, FI: obstoječa izraba, dopustno je povečanje v okviru dopustne rekonstrukcije stavb in povečanje v primerih urejanja z OPPN, če je rešitev pridobljena skladno s predpisi o javnih arhitekturnih natečajih.
3 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne dejavnosti trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, verske, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge dejavnosti. Sprememba obstoječe stanovanjske namembnosti več etažnih stavb je dopustna pod pogojem, da se v stavbi ohranja vsaj eno stanovanje - praviloma v nadstropju ali v mansardi oz. v duhu tradicionalne razporeditve funkcij prostorov in v skladu z dopustnimi dejavnostmi v okviru PNR. Izjemoma se dopusti odstopanje, da se za javno dejavnost nameni tudi cela stavba, vendar le v primeru, ko gre za izrazito mesto-tvorno dejavnost, ki povečuje prepoznavnost mestnega jedra in privablja obiskovalce - praviloma tam, kjer je stavba že v celoti poslovna oziroma javna. Sem spadajo kulturne dejavnosti, gostinstvo in turizem, kot galerija, hotel, knjigarna, izobraževalne dejavnosti in podobno.
4 Dopustni objekti: stanovanjski objekti, ne-stanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti, če so namenjeni dejavnostim v območju.
5 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del. Za gradnje, ki so posegi v kulturni spomenik, posegi v vplivno območje kulturnega spomenika ali

posegi v varstveno območje kulturnega spomenika (če obveznost določa akt o razglasitvi), je treba pridobiti kulturno-varstveno soglasje.

6 Merila in pogoji za oblikovanje

Gabariti: - ni dopustno posegati v prostor prek obstoječih horizontalnih in vertikalnih gabaritov, razen v EUP, kjer je to posebej predpisano in če gre za povečave objektov, ki so usklajene s pogoji varstva kulturne dediščine;

- na celotnem območju urejanja **ni dopustno postavljati novih dominant v prostoru.**

Streha: - streha mora biti v naklonu 38-49 stopinj, kritina pa opečni zareznik ali bobrovec, izjemoma so dopustna odstopanja - odvisno od statusa in lastnosti objekta, kar se določi s kulturno-varstvenimi pogoji; - snegolovi so praviloma linijski in ne točkovni; - dopustna je bakrena ali druga ustrezna barvna pločevina za prekrivanje nizkih naklonov, frčad ipd.; - pri določanju tipa, naklona in smeri slemena oziroma strehe in kritine se upoštevajo obstoječi kakovostni objekti na območju EUP; - na posamičnih dominantnih objektih ali zaključenih celotah objektov (npr. cerkev, samostan, proštija, sodišče) je dopusten drugačen naklon strehe in kritina z bakreno ali drugo pločevino ustrezne barve.

Fasade: - pri obdelavi fasad historičnih objektov se uporabljajo izvirni materiali, pri novih fasadah pa materiali, ki so skladni z okolico (avtohtona gradiva: dolenski kamen, ometi). Ohranja se obstoječe dekorativne elemente, če ti niso prisotni, se fasado ustrezno oblikuje v sodobnem duhu, v skladu z objekti znotraj posamezne EUP. Novi materiali (les, jeklo, steklo in umetni kamen) ne smejo predstavljati prevladujočega elementa na fasadi, razen v primerih, če to dopušča kulturno-varstveno soglasje; - fasade historičnih objektov se prenovijo v skladu s smernicami službe za varstvo kulturne dediščine in tako, da se ohranijo fasadna členitev, razmestitev in velikost odprtih ter barve in materiali. Stavbno pohištvo na objektih, ki pomembno soustvarjajo zgodovinsko podobo jedra, mora biti izvedeno v originalnih oblikah, dimenzijah, materialih in barvah.

7 Druga merila in pogoji:

Za območje naselbinske dediščine se pripravi načrt prenove. Območje ali del območja se lahko ureja tudi z OPPN, če je za območje urejanja pripravljen konservatorski načrt za prenovo. Za vse večje posege v območju jedra je treba rešitve pridobiti z variantnimi strokovnimi prostorskimi preveritvami oziroma z javnimi natečaji in delavnicami glede na pogoje za posamezno EUP. Drugi pogoji: - oprema avtobusnih postajališč in ulična oprema (tlaki, konfini, klopi, korita za cvetje in zelenje) so predmet posebnega izbora. Njihova postavitve in oblikovanje morata upoštevati urbanistično-arhitektonske in krajinske značilnosti prostora; - namestitve zabojnikov za odpadke na za to označena mesta ne sme razvrednotiti spomeniško-varstvenih in drugih kvalitet prostora; - dopustni so reklamni izveski in zložljivi senčniki, oblikovani skladno s stavbo, na katero so nameščeni. Minimalna svetla višina do izveskov oz. senčnikov, ki segajo v ulični prostor, je 2,50 m, širina pa ne sme presegati polovice širine pločnika; - plakatiranje je dopustno na posebnih, za ta namen oblikovanih stebrih in panojih ter na posebej rezerviranih mestih; - umeščanje naprav in objektov ter elementov, kot so satelitske in druge antene, pokrovi revizijskih jaškov, nadstreški, kioski, stojnice, lokacije in oblika posod za odpadke, gostinski vrtovi, druga urbana oprema, omarice za plin, zunanji deli klimatskih naprav, oglasne in info table, zračni vodi elektrike in ostale inštalacije, mora biti podrejeno zahtevam za ohranjanje arhitekturnih in urbanističnih ter dediščinskih kakovosti mestnega jedra Novega mesta. V ta namen se za umeščanje teh objektov, elementov in naprav določijo lokacije, ki niso vidno izpostavljene in ki ne bodo moteče v značilnih vedutah na mestno jedro in znotraj njega. Dimenzije, oblike, materiali in barve teh elementov naprav in

objektov morajo upoštevati obstoječe kvalitete v mestnem jedru, ki jih je treba ohranjati in nadgrajevati. Za oblikovanje in umeščanje urbane opreme se pripravi katalog urbane opreme. V mestnem jedru se ob Krki uredi sklenjeno sprehajališče.

24. ZS - površine za rekreacijo in šport
2 Faktor izrabe in faktor zazidanosti na gradbeni parceli: FZ gradbenih parcel objektov, ki dopolnjujejo rekreacijske in športne površine, je do 0,20.
3 Dopustne dejavnosti: rekreacijske in športne dejavnosti ter kot spremljajoče dejavnosti kulturne, razvedrilne, izobraževalne in gostinske dejavnosti.
4 Dopustni objekti:
- objekti, namenjeni športu in rekreaciji na prostem, vključno z nadstreški za balinišča, shrambami za športne rekvizite, klubskimi in društvenimi prostori, garderobami in sanitarijami; - enostavni in nezahtevni objekti; - zabavišni parki, čolnarna, dostopi do vode; - začasni objekti, kot so paviljoni, stojnice; - namestitve klopi, ureditev počivališč ter postavitve objektov in naprav za opazovanje narave; - če služijo dejavnostim na področju oddiha, rekreacije in športa, so dopustne tudi gostilne, točilnice, manjše okrepčevalnice in podobno, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim v območju, površina prostorov za dejavnost pa je do 60 m ² ; - ne-stanovanjske stavbe in gradbeno inženirski objekti, če so namenjeni dejavnostim v območju. Na območjih niso dopustne spremljajoče rabe, ki zahtevajo večje spremembe prostorskih značilnosti območja (zlasti zemeljska dela), trajno izgubo večjega deleža naravnih prvin in javne dostopnosti. Travnata ali peščena igrišča se lahko uredijo na naravno ravnem prostoru oziroma na prostoru, ki ga je možno primerno urediti (zravnati, samo delno nasuti, urediti in sanirati brežine) brez večjih zemeljskih del.
5 Dopustne gradnje in druga dela: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
7 Druga merila in pogoji: ureditve, objekti, naprave in ograje morajo biti na celotnem kompleksu oblikovno poenoteni ter smiselno usklajeni z zunanjimi ureditvami stičnih območij. Pri urejanju novih površin se v največji možni meri ohranjajo neurtjene, raščene površine.

30. PC - površine cest
3 Dopustne dejavnosti: promet in skladiščenje, od tega kopenski promet in spremljajoče storitvene dejavnosti v kopenskem prometu. Dopustna je tudi trgovina na drobno z lastnimi motornimi gorivi. Na avtobusnih in železniških postajah so dopustne spremljajoče storitvene dejavnosti, trgovina in gostinstvo.
4 Dopustni objekti: stavbe za promet, bencinski servisi in ne-stanovanjske stavbe ter gradbeno inženirski objekti, če so namenjene/-i dejavnostim v območju.
5 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
6 Merila in pogoji za oblikovanje: Pri oblikovanju objektov in površin je obvezno: - upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.

POVZETEK IZ UREDITVENEGA NAČRTA ZA NOVI TRG:

S sprejemom OPPN se bodo posledično ukinili tudi pogoji iz Ureditvenega načrta na obravnavanem območju.

V obstoječem stanju so na območju predvidenega OPPN veljavni naslednji pogoji za novogradnje, ki sledijo iz veljavnega Odloka o ureditvenem območju Novi trg.

1. Na območju porušenega objekta Novi trg 6 je možna **novogradnja zahtevnega objekta za mešane dejavnosti**. Predvidena okvirna bruto etažna površina znaša 9000 m², kar je izhodišče za pripravo natečajne dokumentacije; natančno bo določena na podlagi izbrane natečajne rešitve.

Etažnost: maks. – 4 + P + 8

Streha: Streha je oblikovana kot kvaliteten zaključek arhitekturne zasnove objekta, določeno s rešitvijo, pridobljeno na javnem natečaju.

Druga merila in pogoji: Odstopanja od določila, ki opredeljuje etažnost objekta št. I. so dovoljena v primeru, da objekt s svojo arhitekturo (podobo) ne bo negativno vplival na podobo mesta (veduto Novega mesta Kapitelj, Breg ...), območje parkirne hiše se lahko razširi tudi na druge sosednje parcele v skladu s prvonagrajeno natečajno rešitvijo.

Urbana ploščad je odprta javna površina, na kateri se lahko odvijajo tudi različne prireditve. Predvidena arhitekturna rešitev ob upoštevanju optimalnosti in ekonomičnosti ne sme presegati gradbene meje (GM), določene v grafičnem delu odloka. Vhodi v objekt na zahodu potekajo vzdolž Seidlove ceste, na jugu pa z urbane ploščadi. Glavno pročelje objekta tvori zahodna fasada, ki sooblikuje obcestni prostor. Južna fasada naj bo oblikovana transparentno v navezavi na javni prostor urbane ploščadi. V konceptu oblikovanja urbane ploščadi med obstoječimi objekti KC Janeza Trdine in TPC Novi trg naj se upošteva veduta na staro mestno jedro in vozlišče obstoječih peš povezav in ohranjajo smeri le-teh. Obveznost zasaditve (oz. ohranitve) visoke vegetacije zavezuje zasebnega in javnega investitorja, da ob prvem poseganju v funkcionalno enoto predvideno vegetacijo zasadi oziroma da ob poseganju slednjo ohranja.

Parkiranje za poslovno hišo mora biti zagotovljeno v maks. 4-parkirnih kletnih etažah, vsaj dve parkirni etaži pa naj bodo namenjeni javni uporabi. Pri nakupu/najemu poslovnih prostorov je obvezen nakup/najem parkirnega mesta/30m² pisarniških prostorov.

2. Ob Krki (parc. št. 1363, 1364, k.o. Novo mesto) je možna **gradnja čolnarne** do 100 m² bruto etažne površine.

Etažnost P

Streha dvokapna streha, < 35–40 stopinj, sleme poteka vzporedno s tokom

Odstopanja Objekt bo zasnovan na tradicionalen način, lesena konstrukcija na fiksnih stebrih ter znotraj plavajoči leseni pod s privez. Možna so odstopanja vgrajenih standardiziranih oziroma tipskih elementov oziroma delov čolnarne.

3. **Gradnja tribun** v bližini čolnarne. Območje gradnje parc. št. 1347,1360, k.o. Novo mesto.

Vrsta posega: v prostor gradnja gradbeno inženirskega objekta

Namembnost: objekt za potrebe športa, rekreacije in drugi objekti za potrebe pristočasnih dejavnosti – tribune

Bruto etažna površina: okoli 9x30 m

Streha nad tribunami: ni predvidene strehe

Odstopanja: možna odstopanja glede na funkcionalne potrebe

Tribune se amfiteatralno speljejo po terenu vzdolž obstoječe atletske steze. Dostop na tribune je s ceste Na Loko in stadiona. Tribune naj bodo grajene iz zamaknjenih elementov, kaskadno in zatravljene. Izvedejo se v (predvidoma) desetih vrstah, dvignjenost sedišč je lahko linearna v razmerju 1:2.

B.5 NAMENSKA RABA PROSTORA

Sprememba namenske rabe za območje ni predvidena. Ohranja se obstoječa namenska raba na območju kot je določena z OPN MONM, to je Cu - osrednja območja centralnih dejavnosti – mestno jedro Novega mesta na severnem delu ter Zs – površine za rekreacijo in šport na južnem delu ob reki Krki. Ceste so označene kot Pc – površine cest.

Slika 3: Namenska raba na območju (zeleno – površine za rekreacijo in šport; rdeče – centralna dejavnost in belo – površine cest) [11]

B.6 STANJE OKOLJA NA OBMOČJU PLANA

Opis in ocena pomembnih vidikov stanja okolja:

Območje Novega mesta spada v Novomeško kotlino. Novo mesto (23.321 preb.) je prestolnica Dolenjske. Leži sredi gričevnate pokrajine v rečnem zavoju reke Krke na nadmorski višini 202 m. Staro mestno jedro, ki je krožne oblike s polmerom okoli 250 m, stoji na skalnatem apnenčastem polotoku. Obliva ga počasna reka Krka, ki teče tu v treh zaporednih rečnih zavojih. Med njimi je troje pomolov. Na najbolj izrazitem srednjem pomolu stoji mesto, druga dva pa zarašča gozd. Polotok z mestnim jedrom se najvišje dviga s Kapiteljskim hribom (202

m), ki se proti jugozahodu strmo spušča h Krki. Skalnati strmi breg Krke prehaja od Brega proti zahodu v aluvialno rečno teraso Loko. Gladina Krke je pod Novim mestom pri zgornjem jezu ob nekdanjem mlinu na nadmorski višini 162 m. Iz starega jedra se mesto pahljačasto širi ob dohodnih cestah.

V Krko, katere pretok niha med 2 in 300 m³/s, se izlivata Težka voda v Kandiji in Bršljinski potok v prvem zavoju reke. Tik ob njeni strugi je več kraških izvirov; med njimi je zelo močan izvir na desnem bregu ob Kandijskem mostu.

Podnebje obravnavanega območja je opredeljeno kot zmerno celinsko podnebje vzhodne Slovenije (subpanonsko podnebje), oziroma modificirano celinsko podnebje. Povprečna letna višina padavin na meteorološki postaji Novo mesto v obdobju 1971-2000 znaša 1.147 mm, povprečno največ padavin pade junija (130 mm), najmanj pa januarja (49 mm).

Padavinski režim bi lahko označili za zmerno celinski (subkontinentalni), z največ padavinami poleti (opazen tudi sekundarni – zmerno sredozemski višek jeseni), najmanj padavin je pozimi.

Ožje obravnavano območje plana se nahaja v urbanem mestnem okolju v neposredni bližini starega mestnega jedra na rečnem polotoku ter meji na naravno okolje reke Krke na južnem robu. Okolje je v relativno dobrem stanju brez prisotnosti pomembnejših okoljskih bremen. Podrobnejši opis stanja okolja bo za obravnavana segmenta v nadaljevanju poročila.

Slika 4: Poslovni objekti ob reki Krki in Župančičevem sprehajališču (foto: Kovač. M. 6.10.2017)

Slika 5: Makadamsko parkirišče pod enoto KD Defranceschijeva ulica 2 (foto: Kovač. M. 6.10.2017)

Slika 6: Lokacija predvidenega uvoza (vkop v travnato brežino na desno) v garažno hišo pod Upravno enoto (foto: Kovač. M. 6.10.2017)

Slika 7: Obstoječe že izvedene ureditve za čolnarno (stopnišče in ploščad za spust čolnov v vodo). Predvidena je le še gradnja nadstrešnice. (foto: Kovač. M. 6.10.2017)

Slika 8: Območje predvidenega vhoda v podzemno garažo objekta Novi trg 6 – vkop v desno brežino. (foto: Kovač. M. 3.4.2018)

Slika 9: Objekt Kulturnega centra Janeza Trdine. Parkovne površine se mešajo s parkirišči. (foto: Kovač. M. 6.10.2017)

Slika 10: Območje predvidenega novega poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 (foto: Kovač. M. 6.10.2017)

Okoljske značilnosti območij, ki bi lahko bila najbolj prizadeta:

Območja ki bodo s planom najbolj prizadeta so območje porušene stavbe, okolica Kulturnega centra Janeza Trdine, brežina pod stavbo upravne enote, območje mladinskega centra na Loki ter v manjši meri nabrežje Krke zaradi gradnje čolnarne. Ta območja so v veliki meri utrjene in urejene urbane površine. Območje porušene stavbe Novi trg 6 predstavlja v obstoječem stanju makadamsko parkirišče neposredno ob mestni prometnici (Seidlovi cesti). Okolje na tem mestu je izpostavljeno emisijami iz prometa Seidlove ceste (hrup, emisije izpušnih plinov), ki ima obremenitev okoli 15.000 vozil dnevno.

Območje predvidene garažne hiše pod upravno enoto je košen travnik, ki nima pomembnih obremenitev. Travniki so v naklonu z jugozahodno ekspozicijo. Po dejanski rabi je to trajni travnik velikosti 6084 m². Celotno območje je tudi erozijsko območje z običajnimi zaščitnimi ukrepi. Območje čolnarne je že utrjeno z dostopom do vode. Območje čolnarne je izpostavljeno poplavam – redke poplave.

Verjeten razvoj stanja okolja, če se plan ne bi izvedel:

V primeru, da se plan ne bi izvedel, bi se ohranile določbe Odloka o spremembah in dopolnitvah Ureditvenega načrta Novi trg v Novem mestu (Uradni list RS, št. 81/06 in 8/15-teh.popr). Le ta dopušča možnost gradnje 8 nadstropne poslovno stanovanjske zgradbe na območju porušenega objekta Novi trg 6 ter izgradnjo 4 krakega križišča Ljubljanske in Seidlove ceste, ki poseže na zelene površine ob Kulturnem centru Janeza Trdine. Kot druga možnost ob ne-izvedbi plana je ohranitev obstoječega makadamskega parkirišča na območju porušenega objekta Novi trg 6. Ta rešitev predstavlja neurejeno urbano površino v samem mestnem središču Novega mesta, v neposredni bližini občinske stavbe.

Ob ne-izvedbi garažne hiše se ohrani obstoječe parkirišče na območju poslovnih stavb Novega trga. Ohrani se tudi neurejeno makadamsko parkirišče pod Defranceschijevo ulico 2. Ravno tako se ohranijo neurejena parkirišča pred Kulturnim centrom Janeza Trdine. Ohrani se tudi neurejen režim parkiranja ob Loki.

Navedba morebitnih okoljskih problemov, ki so pomembni za plan, predvsem tistih, ki so povezani z varovanimi območji in drugimi območji s posebnim pravnim režimom:

Glede na Poročilo o stanju okolja v MONM [1] so ključni okoljski problemi širšega območja, ki so relevantni tudi za obravnavano območje OPPN:

- Onesnaženost zraka s prašnimi delci PM10;
- Onesnaženost zraka z ozonom;

- Občasna neustrezna kakovost pitne vode na vodnih virih (v 2016 je bila izvedena ultra-filtracija, ki izboljšuje stanje)
- Obremenjenost prebivalstva s hrupom ob prometnih vpadnicah

Pri onesnaženosti zraka daleč največ prispeva industrija (predvsem prah in CO₂), v manjši meri pa promet (NO₂) in gospodinjstva (CO₂).

Glede na varovana območja in posebne pravne režime na tem mestu izpostavljamo območja kulturne dediščine (mestno jedro in ostali objekti) ter območje reke Krke (Natura 2000 in naravna vrednota). Reka Krka ima dobro stanje voda [6]. Na obravnavanem območju ima občasno težave s povečano vrednostjo hranil (dušik) [5], nizko koncentracijo kisika in eutrofikacijo ter povišano temperaturo v poletnih mesecih [4]. Mikrobiološko stanje je načeloma dobro [7]. Na omenjene obremenitve plan ne bo imel vpliva. O stanju kulturne dediščine bo podrobneje navedeno v poglavju kulturna dediščina.

B.7 RABE NARAVNIH VIROV

Z izvedbo plana se bodo v času gradnje rabili naslednji naravni viri:

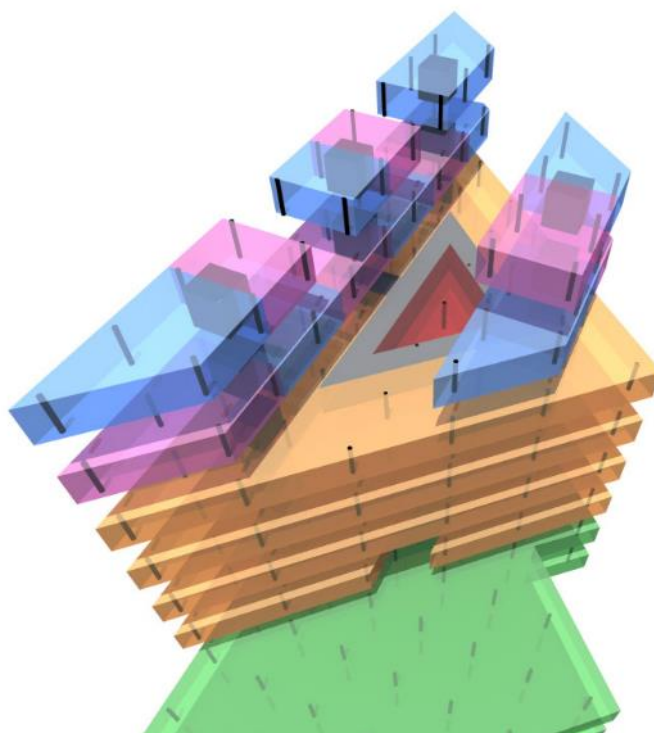
- Gradbeni materiali (beton, steklo, jeklo, les in ostalo) za izgradnjo poslovno stanovanjske stavbe, podzemne garaže in čolnarne.
- Za gradnjo podzemne garaže bodo zasedena nepozidana tla reda velikosti do 3000 m². Ostali objekti se gradijo na večinoma že pozidanih ali utrjenih tleh.

V času obratovanja se bodo rabili naravni viri značilni za gospodinjstva in trgovsko dejavnost. To je električna energija, pitna voda, fosilna goriva za transport ter energija potrebna za ogrevanje.

B.8 OBRAVNAVA ALTERNATIV

Za objekt Novi trg 6 je bilo v zadnjih letih (od 2012) preučenih več možnih variant. Variantirane so bile velikosti stavbe, oblika (trikotna stavba, trije stolpiči, dva stolpiča) in višina ter različne prometne ureditve. Kot alternativa ureditvi tega območja bi bila umestitev zelenih površin – parka na območju porušene stavbe, v primeru, da bi bilo zemljišče v lasti občine oz. javno dobro. Ker je to območje v zasebni lasti ta alternativa ni uresničljiva - ravno tako tega ne predvidevajo prostorski akti. Nadalje je možna alternativa ureditev (asfaltiranje) obstoječega makadamskega parkirišča na tem mestu. Ta alternativa ne nudi mestotvorne rešitve in ne sledi prostorskim aktom.

Slika 11: Trikotna varianta poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 (vir podatkov: Esplanada d.o.o., 2013)

Za ostale ureditve na območju OPPN ni bilo obravnavanih alternativ. Alternativa umestitve garažne hiše v brežino pod upravno enoto bi bila prometna politka, ki bi zmanjšala potrebo po parkiriščih za osebna vozila (javni prevoz, izboljšava infrastrukture za pešce in kolesarje). Predvidoma pa je podzemna garažna hiša pod upravno enoto alternativa obstoječemu površinskemu parkirišču na Novem trgu ter parkirišču pod Defranceschijevo ulico 2

B.9 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Tabela 1: Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi

Segment	Čas delovanja	Čas gradnje in razgradnje
Hrup	V času delovanja bodo prisotne emisije hrupa zaradi povečanega motoriziranega prometa na območju, ki ga bo generirala trgovina, stanovanja in garažna hiša.	Emisije hrupa v času gradnje bodo kratkotrajne (v času intenzivnih del) ter se bodo nahajale na območju, ki je oddaljen od stanovanjskih območij.
Zrak	Med delovanjem bodo prisotne emisije v zrak zaradi povečanega motoriziranega prometa ter emisije v zrak zaradi kurilnih naprav za potrebe ogrevanja poslovno stanovanjskega objekta. Emisije v zrak bodo ob upoštevanju Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah	Emisije v zrak v času gradnje zaradi delovanja strojne mehanizacije so kratkotrajne, omejenega obsega (na nivoju obstoječe rabe zaradi delovanja parkirišča).

Segment	Čas delovanja	Čas gradnje in razgradnje
	(Uradni list RS, št. 52/10) nepomembne. Zagotovljena bo tudi raba obnovljivih virov energije za delovanje sistemov v stavbi (ogrevanje, prezračevanje, hlajenje, topla voda).	
Vode	Emisije v površinske vode v času delovanja niso predvidene. Možno je ponikanje čistih padavinskih voda iz streh v podzemne vode. Ostalih emisij v podzemne vode v času delovanja ne bo. Komunalne odpadne vode se po kanalizacijskem sistemu vodijo na Centralno čistilno napravo v Ločni (izven območja urejanja).	Emisije v vode v času gradnje niso predvidene.
Svetlobno onesnaženje	Območje je večinoma že opremljeno s sistemom javne razsvetljave, še posebej ob Seidlovi cesti, Rozmanovi ulici, pred Kulturnim domom Janeza Trdine in na območju Novega trga, medtem ko je Župančičevo sprehajališče pomanjkljivo opremljeno s svetilkami. Z novimi ureditvami je možno manjše povečanje emisij svetlobnega onesnaženja (ureditev Župančičevega sprehajališča).	Ni predvidenih virov svetlobnega onesnaženja
Odpadki	V času rednega delovanja bodo nastajali nenevarni komunalni odpadki kot so značilni za gospodinjstva in trgovino.	V času gradnje so možni mešani gradbeni odpadki kot so zemljina, ostanki cementa, betona, hidroizolacije, cevi, kabli in embalaža. Odpadki so nenevarni in se predajo pooblaščenim organizacijam v predelavo.

B.10 UGOTAVLJANJE POTENCIALNIH POMEMBNIH VPLIVOV NA OKOLJE ZA NADALJNJO PRESOJO (VSEBINJENJE)

Tabela 2: Predhodni pregled vsebine po segmentih okolja – vsebinjenje

Segment	Opis	Nadaljnjo presojanje
Kmetijska zemljišča	Na območju glede na namensko rabo ni kmetijskih zemljišč. Po dejanski rabi je na območju pod upravno enoto trajni travnik v velikosti 6084 m ² . Na travniku, ki je deloma zaraščen z drevjem ni vpisanih GERK-ov. Travinje ni v kmetijski rabi. Travniki se upravlja kot parkovna površina. Vplivov na kmetijska zemljišča ne bo.	NE
Tla	Za območje predvidene podzemne garaže v UE B je bilo izdelano Geološko geomehansko poročilo (Geologija d.o.o. Idrija, november 2016). V njem so podani osnovni pogoji temeljenja, glede na predvideno zasnovo objekta in izvedene raziskave. Ker so omilitveni ukrepi (proti plazanju) že predvideni v OPPN ni potrebe po dodatni presoji tega segmenta.	NE
Vode	Ob urejeni komunalni infrastrukturi ne pričakujemo pomembnih vplivov na podzemne vode. Na območju tudi ni vodovarstvenih območij. Ravno tako ne pričakujemo pomembnih vplivov na površinske vode. Vsi večji posegi bodo odmaknjeni od reke Krke (edini površinski vodotok na območju). Gradnja čolnarne, ki se nahaja v neposredni bližini reke Krke bo imela zanemarljiv vpliv na stanje površinskih voda. Del ureditev (stopnice in klančina) je že izveden, objekt čolnarne pa bo v leseni izvedbi s točkovnimi temelji, zato bo poseg v dno in brežine minimalen. Ker so v OPPN že določeni omilitveni ukrepi za ta segment in ocenjujemo da so vplivi nepomembni tega segmenta ne obravnavamo v nadaljevanju.	NE
Zrak in podnebne spremembe	S planom se ne predvidevajo posegi, ki bi povzročali pomembne emisije snovi v zrak. Emisije snovi v zrak, ki bodo prisotne v času gradnje zaradi delovanja strojne mehanizacije so kratkotrajne ter lokalne (na nivoju obstoječih emisij zaradi prometa) in nepomembne. Za potrebe ogrevanja poslovno-stanovanjskega objekta je predvidena raba fosilnih goriv (posredno v primeru električnega ogrevanja in neposredno v primeru rabe kurilnega olja ali zemeljskega plina). Emisije v zrak zaradi ogrevanja objektov bodo ob upoštevanju Pravilnika o učinkovitosti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 52/10) nepomembne ter ne bodo neposredno ogrožale zdravja prebivalstva. Zaradi izvedbe plana bo prišlo do zanemarljivega vpliva povečanja emisij izpušnih plinov v zrak. Ocenjujemo da	NE

		bodo vplivi na zrak in podnebne spremembe nepomembni oz. se bodo škodljivi in koristni učinki realizacije plana izničili. Vidik kakovosti zraka in podnebnih sprememb se bo obravnaval v poglavju »trajnostna mobilnost«.	
Odpadki		V času gradnje se uvede sistem ločenega zbiranja gradbenih in drugih odpadkov glede na možnosti ponovne uporabe posameznih frakcij. Odpadke se oddaja pooblaščenim organizacijam. Z neuporabnimi ter morebitnimi nevarnimi odpadki se ravna v skladu s predpisi o ravnanju z (nevarnimi) odpadki. Odlaganje odpadnega gradbenega in izkopanega materiala ni dovoljeno na občutljiva območja (npr. na brežine, kjer lahko pride do zdrsa ali erozije). V času delovanja bodo nastajali komunalni odpadki. Za odvoz komunalnih odpadkov se uredi ustrezno število odjemnih mest. Povzročitelji komunalnih odpadkov so dolžni odlagati odpadke v za to namenjene posode, katerih tip, barvo, velikost/prostornino in število določi izvajalec javne službe. Odjemna mesta, ki se uredijo ob robu prometnih površin, bodo povzročiteljem omogočala neovirano odlaganje odpadkov, tudi za ločeno zbiranje (EKO-otok). Za odvoz odpadnih snovi, ki ne spadajo v kategorijo komunalnih odpadkov, se predvidi posebne zabojnike oziroma kontejnerje. Vpliv OPPN na odpadke in njihovo ravnanje na območju Novega mesta ni pomemben in se ne obravnava v nadaljevanju.	NE
Kulturna dediščina		OPPN leži skoraj v celoti znotraj vplivnega območja spomenika Novo mesto – Mestno jedro (EŠD: 492), ter v neposredni bližini stavbe Občine (EŠD: 8563), ki je registrirana kulturna dediščina. Zaradi potencialnih pomembnih vplivov se segment obravnava v nadaljevanju.	DA
Krajina		Območje OPPN ne leži na odprti krajini. Vpliva na krajino z izvedbo plana ne bo. Morebitne vplive na vedute mesta se obravnava v poglavju kulturna dediščina.	NE
Gozd		Na območju ni gozdnih površin. Vpliva na gozd z izvedbo plana ne bo zato se segment v nadaljevanju ne obravnava.	NE
Kakovost bivanja in zdravje ljudi	Hrup	Območje obravnavanega plana OPPN je brez stanovalcev. Na bližnjem območju OPPN se nahaja ena stanovanjska hiša (Defranceschijeva 2). Omenjena stanovanjska hiša je oddaljena 70 m od predvidenega poslovno-stanovanjskega objekta ter okoli 50 m od uvoza v garažno hišo, ki bo vkopana. V preostali neposredni okolici OPPN se nahajajo predvsem upravne in poslovne stavbe brez stanovanj. Pričakujemo da gradnja in delovanje vsebin znotraj OPPN ne bo imela pomembnega vpliva na obremenjenost obstoječega prebivalstva s hrupom. Možni pa so vplivi na zdravje ljudi zaradi umeščanja novega poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 ob območje Seidlove ceste, ki je v obstoječem stanju obremenjeno s hrupom. Vpliv hrupa na zdravje ljudi je povezan s problematiko prometa, zato se bo le to obravnavalo v poglavju »trajnostna mobilnost«.	NE

	EMS	Za delovanje plana ni predvidena gradnja novih transformatorskih postaj ali elektrovodov. Preko območja Novega trga in v smeri proti Kapiteljskemu hribu potekajo obstoječi podzemni srednjenapetostni (SN) vodi napetosti 20 kV, medtem ko so do posameznih objektov razpeljani podzemni nizkonapetostni (NN) elektroenergetski vodi napetosti 0,4 kV. Z izvedbo plana ne bo prišlo do večjih obremenitev z EMS v okolju. Ocenjujemo da nadaljnja presoja ni potrebna.	NE
	Svetlobno onesnaženje	Območje je že opremljeno z javno razsvetljavo. S planom je predvidena dodatna osvetlitev Župančičeva sprehajališča, ob reki Krki (okoli 5 svetilk). V neposredni bližini (na obeh bregovih reke Krke) ni stanovanjskih objektov, na katere bi omenjena javna razsvetljava lahko imela negativne vplive. Vplivi bodo zanemarljivi. Ocenjujemo da nadaljnja presoja ni potrebna.	NE
	Oskrba s pitno vodo	Za navezavo novih objektov na vodovodno omrežje je predvidena gradnja novih lokalnih cevovodov in priključitev na obstoječe vodovodno omrežje na območju urejanja. S planom bo omogočen dostop do zdravstveno ustrezne pitne vode na območju OPPN brez škodljivih vplivov obstoječ vodovodni sistem in brez škodljivih vplivov na oskrbo s pitno vodo na širšem območju Novega mesta. Ocenjujemo da nadaljnja presoja ni potrebna.	NE
	Trajnostna mobilnost	Z izvedbo plana se bodo na območju preuredila obstoječa parkirna mesta in izvedle nove prometne ureditve (zaprtje ceste, omejitev parkiranja na določenih odsekih in nova garažna hiša). Vpliv novih prometnih ureditev na trajnostno mobilnost z vsemi okoljskimi vidiki (hrup, podnebne spremembe, zrak) se bo zato obravnaval v nadaljevanju.	DA
Možnost naravne nesreče	nastanka ali druge	Območje OPPN leži na erozijskem območju z običajnimi zaščitnimi ukrepi. Za gradnjo podzemne garažne hiše je bilo v fazi priprave OPPN izvedeno geomehansko poročilo in podani ukrepi, ki bi preprečili morebitno nesrečo. Druga možna naravna nesreča so poplave ob reki Krki. Večji del OPPN leži nad območjem poplav. Krka je na tem delu v soteski in možnost poplav na stanovanjske in preostale objekte ni. Bo pa poplavam izpostavljena čolnarna, ki pa bo izvedena na način, da ob poplavah ne bo negativnih posledic. Segment se v nadaljevanju ne obravnava.	NE
Narava		Območje plana v večji meri predstavljajo utrjene urbane površine. OPPN na svojem južnem robu posega z čolnarno na varovano območje narave, ki je hkrati območje Natura 2000 in EPO. Glede na mnenje Zavoda RS za varstvo narave vpliv na naravo ne bo bistven, zato se v nadaljevanju ne obravnava, ravno tako ni potrebno izvesti presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja.	NE

C. KULTURNA DEDIŠČINA

C.1 Okoljski cilji in metodologija ocenjevanja vplivov plana na kulturno dediščino

Tabela 3: Opredeljen okoljski cilj za segment kulturna dediščina

Segment	Okoljski cilj
Kulturna dediščina	Celostno ohranjanje kulturne dediščine.

Tabela 4: Izbrani kazalci za merjenje pričakovanih vplivov (izvedbe plana) na kulturno dediščino ter metodologija njihovega vrednotenja po velikostnih razredih

Kazalec	Vrednotenje
Ohranjanje varovanih vrednot za posamezni tip kulturne dediščine	A – ni vpliva/pozitiven vpliv Ne bo vpliva na kulturno dediščino. Izvedba plana ne predvideva posegov, ki bi kakorkoli vplivali na varovane vrednote KD. Pozitiven vpliv bo v primeru, da plan predvideva sanacijo oz. revitalizacijo obstoječih enot KD ali predvideva take posege, ki bi pripomogli k ohranitvi ali izboljšanju stanja KD (npr. večja prepoznavnost, vključenost v okolje). B – nebistven vpliv Vpliv izvedbe plana na splošno stanje kulturne dediščine ne bo bistven. Izvedba načrta predvideva nekatere posege, ki pa nimajo bistvenega vpliva na varovane enote KD. C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) Stanje kulturne dediščine bi se lahko zaradi izvedbe plana v fizičnem ali kakovostnem smislu zaznavno spremenilo, ogrožene bodo posamezne varovane vrednote vendar lahko, ob izvedbi omilitvenih ukrepov, vplive zmanjšamo do njihove nebistvene stopnje. Izvedba načrta predvideva posege z nebistvenim vplivom na pojavnost in ohranjenost KD, pod pogojem da se izvedejo omilitveni ukrepi. D – bistven vpliv Prisoten bo bistven vpliv na kulturno dediščino (v fizičnem in kakovostnem smislu), zaradi izvedbe plana. Omilitveni ukrepi niso možni. Izvedba načrta predvideva posege, ki bodo bistveno vplivali na pojavnost in ohranjenost KD (prisotne bodo poškodbe in razvrednotenja KD). Plan bo posegal na več varovanih vrednot. E – uničujoč vpliv Prisoten bo uničujoč vpliv na stanje kulturne dediščine (v fizičnem in kakovostnem smislu), zaradi izvedbe načrtovanih posegov. Omilitveni ukrepi niso možni. Izvedba načrta predvideva posege z uničujočim vplivom na pojavnost in ohranjenost KD, ki bo posledično popolnoma razvrednotena in uničena.

Kazalec je različen za različne tipe kulturne dediščine. Na podlagi Odloka o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto ter Odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto so v nadaljevanju tabelarično predstavljena bolj podrobna merila za vrednotenje vplivov plana na kulturno dediščino za vsak posamezen tip dediščine posebej.

C.2 Varstveni režimi

Povzetek Odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108):

3. člen

(splošni varstveni režimi)

(3) Splošni varstveni režim za nepremične kulturne spomenike:

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenika, to je uporabe spomenika na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njegovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenika, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenika za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena spomenika ter njegove materialne substance,
- dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena,
- za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali vplivno območje je v skladu z 28., 29., 30 in 31. Členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

(2) Splošni varstveni režim za **vplivno območje**:

- ohranjanje prostorske integritete,
- pričevalnosti in dominantnosti spomenika,
- ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov,
- preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic,
- prepoved vseh drugih posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali njegovo materialno substanco,
- za vsak poseg v vplivno območje je v skladu z 28., 29., 30 in 31. Členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

3. člen

(varstveni režimi za posamezne zvrsti dediščine)

(3) Varstveni režim za **arheološka najdišča**

- Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- o odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- o poglobljati dna vodotokov,
- o gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- o postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- Izjemoma so dovoljeni posegi v arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč:
 - o če ni možno najti drugih rešitev ali
 - o če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo.
- Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo.

(2) Varstveni režim za **stavbe**

Za stavbe velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli, vključno z reklamnimi panoji, izveski in svetili, ki morajo biti v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objektov),
- funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora,
- sestavine in pritikline,
- stavbno pohoštvo,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru,
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje,
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela,
- spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve,
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet ter ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti.

(5) Varstveni režim za **naselja** in njihove dele:

Za naselja in njihove dele velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),

- odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja ali njegovega dela,
- podoba naselja ali njegovega dela v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, namembnost in kapaciteta objektov, ulične fasade),
- oprema in uporaba javnih odprtih prostorov in
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 101/09, 37/10 – teh. popr., 76/10 – teh. popr., 77/10 – DPN, 26/11 – obv. Razl., 4/12 – teh. popr., 87/12 – DPN, 102/12 – DPN, 44/13 – teh. popr., 83/13 – obv. Razl., 18/14, 46/14 – teh. popr., 16/15 in Dolenjski uradni list, št.12/15). Odlok OPN MONM v svojem 96., 97., 98, 99. Členu povzema vsebine Odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto. Ti pogoji se v nadaljevanju uporabijo pri vrednotenju vplivov plana na kulturno dediščino. V nadaljevanju povzemamo člene iz odloka OPN MONM, ki so relevantni za obravnavano območje.

Prostorski izvedbeni pogoji za celostno ohranjanje kulturne dediščine:

95. člen

(Varstvo kulturne dediščine)

(1) Za posege v registrirano kulturno dediščino, kulturne spomenike in v vplivna območja registrirane kulturne dediščine in kulturnih spomenikov je treba pridobiti pogoje in soglasje organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

(2) Za posege v EUP je treba pridobiti pogoje in soglasje organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine, če je tako določeno v prostorsko izvedbenih pogojih za to enoto.

(3) Za kompleksne posege oziroma za posege v strukturne elemente spomenika se pripravi »konservatorski načrt«, ki je del projektne dokumentacije za pridobitev soglasja.

(4) Na območjih kulturne dediščine so dopustni posegi v prostor in prostorske ureditve, ki:

- prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti,
- dediščino varujejo in ohranjajo na mestu samem (in situ).

(5) Območja registrirane kulturne dediščine in kulturnih spomenikov so prikazana v Prikazu stanja prostora.

96. člen

(Kulturni spomenik)

- (1) Kulturni spomeniki se varujejo na podlagi predpisov o varstvu kulturne dediščine in določb konkretnega akta o njegovi razglasitvi.
- (2) Za posege v kulturne spomenike in njihova vplivna območja se v primeru neskladja določb tega odloka s soglasjem organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine, upošteva soglasje slednjega.

97. člen

(Registrirana kulturna dediščina)

- (1) Prepovedani so posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in prepoznavne značilnosti registrirane kulturne dediščine.
- (2) V registrirano kulturno dediščino se lahko posega na način, da se upošteva in ohranja njene varovane vrednote.
- (3) Pri **stavnbi** registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
 - tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
 - gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
 - oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli),
 - funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora,
 - komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.),
 - celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).
- (4) Pri **naselbinski** registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
 - naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
 - odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
 - prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki itd.),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.),
 - naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,
 - podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
 - odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
 - stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema, ulične fasade itd.).
- (6) Pri **vrtnoarhitekturni** registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
 - kompozicija zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture),
 - naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.),
 - funkcionalna zasnova v povezavi s stavbno dediščino oziroma stavbami in površinami, ki so pomembne za delovanje celote,

- podoba v širšem prostoru oziroma odnos območja z okoliškim prostorom (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene in utemeljene meje),
- oblikovna zasnova drevoredov (dolžina, drevesne vrste, sadilna razdalja, sistem zasajanja itd.),
- ekološke razmere, ki so potrebne za razvoj in obstoj drevja,
- rastišče,
- posamezna drevesa (preprečevanje obsekavanja, poškodb itd.).

(9) Pri **arheološki** registrirani kulturni dediščini se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst.

(10) Pri drugi registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:

- materialna substanca, ki je še ohranjena,
- lokacija in prostorska pojavnost,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

98. člen

(Registrirana **arheološka** dediščina)

(3) Poleg upoštevanja določb iz prvega, drugega in devetega odstavka prejšnjega člena na območjih arheoloških najdišč, ki so registrirana kulturna dediščina, velja, da ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline.

(2) Izjemoma so v registrirana arheološka najdišča dovoljeni posegi, kot jih omogočajo ostale določbe prostorskega akta ob izpolnitvi enega od pogojev:

- v fazi priprave PGD dokumentacije ali pred posegom v prostor, pri katerem gradbeno dovoljenje ni potrebno, se izvede arheološke raziskave in rezultate upošteva pri vseh nadaljnjih aktivnostih (npr. pri pripravi projekta, pridobitvi gradbenega dovoljenja, gradnji),
- v okviru postopka priprave OPPN se izvede arheološke raziskave v smislu natančne določitve vsebine in sestave najdišča.

99. člen

(**Vplivno območje** kulturne dediščine)

(3) V vplivnem območju kulturnega spomenika velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika.

(2) V vplivnih območjih registrirane kulturne dediščine velja naslednji pravni režim varstva:

- ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine,
- prepovedane so ureditve in posegi, ki bi utegnili imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali materialno substanco kulturne dediščine.

(3) Dovoljene so ureditve, ki spodbujajo razvoj in ponovno uporabo kulturne dediščine.

C.3 Analiza kazalcev stanja kulturne dediščine – obstoječe stanje

Tabela 5: Enote kulturne dediščine na obravnavanem OPPN

Ime	Režim	Tip	Geslo	EŠD	Pov.* (m ²)	Delež na OPPN (%)
Novo mesto – Mestno jedro	vplivno območje spomenika	naselbinska dediščina	srednjeveško mesto, mestno jedro	492	46888	7 %
Novo mesto – Mestno jedro	spomenik	naselbinska dediščina	srednjeveško mesto, mestno jedro	492	3857	2 %
Novo mesto – Arheološko najdišče Mestno jedro-Kandija	arheološko najdišče	arheološka dediščina	gomilno grobišče, plano grobišče, skeletni pokop, žara, naselbina	493	3586	<1 %
Novo mesto – Šance	spomenik	profana stavbna dediščina	mestno obzidje, sprehajalna pot, drevored	8761	1140	29 %
Novo mesto – Arheološko najdišče Novi trg	arheološko najdišče	arheološka dediščina	plano grobišče, pokopališče	30479	3894	100 %
Novo mesto – Železniški most in predor	dediščina	profana stavbna dediščina	železniški most, predor, železniška proga	14406	342	3 %
KC Janeza Trdine	Dediščina priporočilno	profana stavbna dediščina	Kulturni dom	30557	6565	100 %

*Površina prekrivanja enote KD z območjem OPPN

**Kakšen delež enote KD leži na območju OPPN

Tabela 6: Enote kulturne dediščine v neposredni bližini OPPN

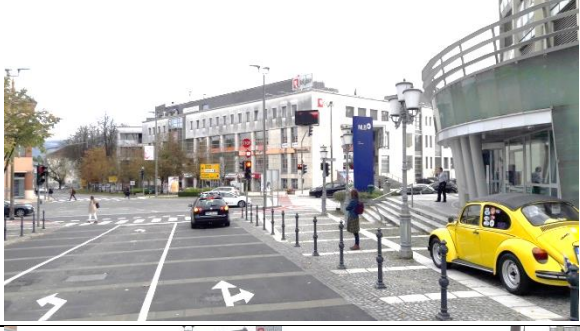
Ime	Režim	Tip	Geslo	EŠD	Oddaljen. od meje OPPN (m)
Novo mesto - Občina Seidlova 1	dediščina	profana stavbna dediščina	palača	8563	20 m
Novo mesto – Hiša Defranceschijev a 2	dediščina	profana stavbna dediščina	hiša, vrt	14395	1 m
Novo mesto - Arheološko najdišče Marof	spomenik	arheološka dediščina	gradišče, plano grobišče, gomilno grobišče, žara, skeletni pokop	8710	14 m

Ime	Režim	Tip	Geslo	EŠD	Oddaljen. od meje OPPN (m)
Novo mesto – Območje Kapitlja	spomenik	sakralno profana stavbna ded.	ambient, vodnjak	9331	Meji neposredno na OPPN
Novo mesto – Drevored drevored ob Rozmanovi ulici	spomenik	vrtnoarhitektu rna dediščina	drevored	14403	67 m
Novo mesto - Paučičeva vila	spomenik	profana stavbna dediščina	vila	8564	36 m
Novo mesto - Kettejev drevored	spomenik	vrtnoarhitektu rna dediščina	drevored	7937	51 m
Novo mesto - Hotel Krka	dediščina	profana stavbna dediščina	hotel, spominska plošča	14402	64 m
Novo mesto - Ženska bolnišnica	dediščina	profana stavbna dediščina	bolnišnica, vrt, drevored, spominska plošč	14407	Meji neposredno na OPPN
Novo mesto - Spominska plošča stavki tekstilnih delavk	dediščina	memorialna dediščina	Spominska plošča	15651	32 m

C.3.1. Značilne vedute in pogledi

Da bi lahko določili vpliv plana na značilne vedute in poglede si oglejmo značilne vedute Novega mesta skozi čas. V preteklosti (prva polovica 19. stol) ko je bilo širše območje mesta manj pozidano so se vedute na mestno jedro odpirale predvsem iz takrat glavnih vpadnic, to je Marof (danes Kettejev drevored) in Kandija oz. Grma. Poleg tega pa so se pogledi odpirali tudi iz območja Ragovega loga in Drske oz. današnjega Portovala. Na splošno je bila okolica mestnega jedra manj pozidana in bolj odprta. Na prelomu iz 19. v 20. stol so bile izgrajene nove vpadnice v mesto, ki so spremenile podobo in način dojemanja mesta. Leta 1898 je bil izgrajen železni Kandijski most ter kasneje okoli 1900 tudi Bršljinska in Seidlova cesta, ki je spremenila dostop do mesta. Leta 1914 je zgrajen še železniški most (smer Bela krajina) ter mnogo kasneje to je v letu 1991 pa je bil vzporedno izgrajen še Šmihelski most, ki spremeni prometno težišče mesta na zahodni del mestnega jedra in odpre tudi nove poglede iz tega mostu. Tako vidimo, da so se značilni pogledi in način dojemanja v zadnjih 200 letih korenito spreminjali predvsem zaradi razvoja prometne infrastrukture. V obdobju po drugi sv. vojni, predvsem po letu 1975 pa se je začela intenzivna gradnja objektov na širšem obravnavanem območju Novega trga (dom JLA (danes KC Janeza Trdine), nekdanja občinska stavba, stavba Ljubljanske banke, stavba zavarovalnice Triglav). Razvoj območja se je v grobem zaključil okoli leta 1994 z izgradnjo poslovno stanovanjskim centrom Novi trg (vir: Spletna stran: http://www.novomesto.si/si/novomesto/obcina/staro_mesto/kronologija/). Od takrat na tem območju, razen rušitve stavbe Novi trg 6, ni bilo več bistvenih sprememb.

a) Pregled značilnih pogledov v obstoječem stanju/današnjem času

Slika 13: Najbolj značilen pogled na staro mestno jedro (EŠD: 492) iz Kandijskega mostu – s planom ni predvidenih posegov, ki bi lahko vplivali na ta pogled. (foto: Kovač. M. 6.10.2017)	
Slika 14: Najbolj pogost (in prometno obremenjen) vstop v območje mestnega jedra Novega mesta je preko Bršljinske ceste. Odpre se pogled na KC Janeza Trdine (EŠD: 30557) ter v ozadju je viden vrh Kapiteljske cerkve. (foto: Kovač. M. 6.10.2017)	
Slika 15: Nekdanja glavna severna vpadnica v Novo mesto, to je iz Marofa oz danes Kettejevega drevoreda (EŠD: 7937). Iz nekdanje vpadnice je pogled na staro mestno jedro zastrt. Deloma se vidi vrh kapiteljske cerkve (EŠD: 494) – na sliki nad tablo NLB (foto: Kovač. M. 6.10.2017)	
Slika 16: Vpadnica iz smeri Seidlove (smeri Ločne). Na tem delu je veduta na enote KD zastrta z novejšimi objekti. Na tem delu bo tudi predviden objekt Novi trg 6 najbolj vidno izpostavljen, vendar iz te perspektive ni vidna stavba Občine (EŠD: 8563) (foto: Kovač. M. 6.10.2017).	
Slika 17: Pogled iz stopnišča poslovnega kompleksa Novega trga proti stavbi Občine (EŠD: 8563). Parkirišče se nahaja na območju porušene stavbe Novi trg 6 (foto: Kovač. M. 6.10.2017)	

Slika 18: Značilen pogled na staro mestno jedro (EŠD: 492) iz Šmihelskega mostu – območje OPPN je v vegetacijski dobi zastrto z obrežno vegetacijo (Vir: Google maps, posneto julij 2013)	
Slika 19: Pogled iz športnega igrišča na Loki na območje predvidene gradnje podzemne garažne hiše in območja Upravne enote oz nekdanje Ženske bolnišnice (EŠD: 14407) v ozadju (foto: Kovač. M. 6.10.2017)	

b) Pregled tradicionalnih vedut in pogledov

Večino tradicionalnih upodobitev Novega mesta – tako umetniške upodobitve, kot tudi razglednice prikazujejo staro mestno jedro Novega mesta iz smeri juga in jugovzhoda. Pogledi iz današnje Seidlove so manj pogosti v kulturnem prostoru. V nadaljevanju je prikaz značilnih tradicionalnih vedut Novega mesta.

Slika 20: Veduta Novega mesta - Janez Vajkard Valvasor l.1679 (vir: spletna stran: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Valvasor_-_Novo_mesto.jpg)	
Slika 21: Veduta Novega mesta - Vladimir Lamut (vir: spletna stran: https://www.napovednik.com/dogodek365064_vladimir_lamut_100_let)	

Slika 22: Veduta Novega mesta iz smeri Kandije-Božidar Jakac (vir: spletna stran: <http://www.rtv slo.si/kultura/razstave/dolenjski-muzej-njegovih-60-let-in-prireditve-kio-bletnici-sledijo/231526>)

Poleg umetniških upodobitev, so tudi razglednice za motiv Novega mesta večinoma vzele pogled iz Kandije ali Ragovske. V novejšem obdobju pa so prisotni tudi motivi pogledov iz Marofa in Portovala, ki pa že tangirajo območje obravnavanega OPPN.

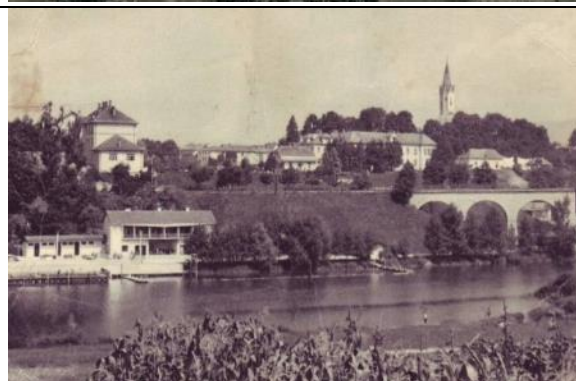
Slika 23: Razglednica - pogled iz smeri Kandije (vir: spletna stran: <http://www.razglednice.eu/contents/sl/d73.html>)

Slika 24: Razglednica - pogled na Breg (vir: spletna stran: <https://www.kolekcionar.net>)

Slika 25: Razglednica - pogled na kopališče na Loki – v ozadju za železnico je delno vidno območje predvidene garažne hiše (vir: spletna stran: <http://www.razglednice.eu/contents/sl/d73.html>)

Slika 26: Razglednica – pogled na Novo mesto iz Marofa (vir: spletna stran: <https://www.kolekcionar.net>)

Slika 27: Razglednica - Območje današnjega Novega trga –v ozadju stavba današnje občine in Paučičeva vila med dvema svetovnima vojnoma (vir: spletna stran: <http://arhitekturizem.blogspot.si/2013/12/novi-trg-pred-desetletji.html>)

C.4 Analiza spremembe kazalcev kulturne dediščine

Z izvedbo plana OPPN Novi trg so v spodnji tabeli na kratko opisani možni vplivi na varovane vrednote kulturne dediščine. Za enote KD Mestno jedro (vplivno območje spomenika), Občina in KC Janeza Trdine pa so pod tabelo podani podrobnejši opisi predvidenih vplivov.

Tabela 7: Ocena vpliva na enote kulturne dediščine na obravnavanem OPPN

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Mestno jedro/ vplivno območje spomenika / naselbinska dediščina / EŠD: 492 	-značilna prostorska razmerja, zgodovinsko in funkcionalno navezavo mestnega jedra na okoliški prostor, vedute in značilne poglede na mestno jedro in iz njega ter ohranjati značilno prostorsko pojavnost; -vedute in značilni pogledi na mestno jedro tudi izven zrisanega vplivnega območja, predvsem pogledi is sedanjih in nekdanjih mestnih vpadnic (Marof, Kandija, Drska, Grm, Srebrniče itd.)	Navezava mestnega jedra na okolico se z izvedbo plana ohranja. Zaradi gradnje objekta Novi trg 6 se zapolni prazni prostor med obstoječo urbano pozidavo, ki bistveno ne spreminjajo prostorskih razmerij med mestnim jedrom in njegovo okolico. Kot je razvidno iz predhodnega poglavja, ne bo posega na značilne tradicionalne kulturne podobe (Jakac, Lamut, Valvazor) mestnega jedra Novega mesta. Na značilne poglede iz smeri Kandije, Marofa, Grma in ne bo bistvenega vpliva. Zaradi gradnje nove garažne hiše pod upravno enoto je možen vpliv na pojavnost edine ohranjene srednjeveške vedute mesta, kjer se je med prezentiranim mestnim obzidjem in Krko ohranila nepozidana zelena brežina. Vplivi ne bodo bistveni zaradi omilitvenih ukrepov – C (določitev največje višine objekta Novi trg 6 in popolnoma vkopan objekt podzemne garaže pod Upravno enoto brez vidnih verikal).

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Mestno jedro/ spomenik / naselbinska dediščina/ EŠD: 492	-prostorska integriteta in pojavnost, -ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov, na varovane enote kulturne dediščine ¹	S planom ni predvidenih večjih posegov na območje spomenika »Mestno jedro«. Možna je gradnja javne razsvetljave na Župančičevem sprehajališču. Ostali posegi na območju spomenika niso predvideni. Pred izvedbo javne razsvetljave bo potrebno pridobiti kulturovarstvene pogoje in soglasje. Vplivov ne bo – A.

¹ Glede na Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto velja varstveni režim za naselja in njihove dele in naslednja določila, ki določajo ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- naselbinska zasnova in zgodovinski značaj (prepoved sprememb naselbinske zasnove mestnega jedra in morfoloških značilnosti posameznih območij
- parcelacijska in komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja);
- odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote);
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (pomembnejša drevesa, reliefne značilnosti, brežine Krke);
- prepoznavna lega v prostoru (glede na reliefne značilnosti in historične poti),
- podoba naselja in njegovih delov (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina, ulične fasade - prepoved nameščanja reklamnih panojev, video displejev, izveskov, svetil, raznih omaric, zunanjih enot klima naprav ter drugih naprav in inštalacij, ki motijo oblikovno in vsebinsko zasnovo ulice in objekta, na čelne fasade in vse vizualno izpostavljene dele fasad in strešin);
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in značilni pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (tipološke značilnosti objektov glede na morfološke enote, tlorisna in višinska zasnova, kapaciteta objektov, historične konstrukcije in materiali, funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru, oblike streh, napuščev, zatrepov, kritine in frčad, členitve in dekoracije fasad, oblike stavbnega pohištva, izložbenih oken itd.);
- oprema in uporaba javnih odprtih prostorov (prepoved poškodovanja ali odstranitve kakovostne urbane opreme in spominskih obeležij, spreminjanja njihove lokacije in fizične pojavnosti);
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami (prepoved vseh posegov v zemljišča znotraj mestnega jedra brez predhodno izvedenih arheoloških raziskav).

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
		

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Ženska bolnišnica/ dediščina/ profana stavbna dediščina/ EŠD: 14407 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine). –tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Zaradi uvoza v garažno hišo ter gradnja same garažne hiše bi lahko bil prisoten vpliv na celovitost dediščine v prostoru. Gradnja tribun ima zaradi večje oddaljenosti in višinske razlike (tribune so 15 m pod stavbo KD) nebitven vpliv na enoto. Vplivi ne bodo bistveni zaradi omilitvenih ukrepov – C.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Arheološko najdišče Mestno jedro- Kandija/ arheološko najdišče/ arheološka dediščina/ EŠD: 493 	Varujejo se arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst	S planom ni predvidenih večjih posegov na območje arheološkega najdišča. Možna je gradnja javne razsvetljave na Župančičevem sprehajališču. Ostali posegi na območju arheološkega najdišča niso predvideni. Pred izvedbo javne razsvetljave bo potrebno pridobiti kulturovarstvene pogoje in soglasje. Vplivov ne bo - A.
Novo mesto – Šance/ spomenik/ profana stavbna dediščina/ EŠD: 8761 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Z izvedbo plana ni predvidenih posegov na obzidje ali njegovo neposredno okolico. Najbližji poseg, ki bo imel vizualno povezavo z obzidjem je umestitev garažne hiše v brežino pod upravno enoto v oddaljenosti cca 150 m (zatravljena streha). Vhod v garažo (vidni del) bo oddaljen ca 200 m od obzidja in ne bo imel bistvenega vpliva na dožemanje dediščine. Vpliv na spomenik Šance bodo nebitveni – B.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Arheološko najdišče Novi trg/ arheološko najdišče/ arheološka dediščina / EŠD: 30479 	Varujejo se arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst	S planom se na tem območju predvideva izgradnja poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6. Glede na poročilo: Poročilo o predhodnih arheoloških raziskavah s testnimi sondami na območju OPPN Novi trg (Arhos d.o.o., 2017) »Raziskave niso potrdile obstoja arheološkega najdišča na obravnavanem območju. Odkriti so bili izključno ostanki novodobne antropogene dejavnosti, ki je bila povezana z moderno izrabo prostora in novodobnimi gradbenimi posegi v okolici raziskanega območja. Vpliva na arheološke ostaline ne bo - A.
Novo mesto – Železniški most in predor/ dediščina/ profana stavbna dediščina/ EŠD: 14406 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjskega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov, ki bi vplivali na dožemanje in celovitost dediščine v prostoru. Vpliva ne bo – A.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Kulturni center Janeza Trdine/ stavbna dediščina z vplivnim območjem - priporočilno / EŠD: 30557 	-tlorisna in višinska zasnova (gabariti), -gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, -oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), -funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, -komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, -pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), -celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Na stavbo kulturnega centra v smislu oblikovanosti, konstrukcijske in funkcionalne zasnove ne bo vpliva – ni fizičnega posega. Na komunikacijsko infrastrukturo tudi ne bo bistvenega vpliva. Poti, ki vodijo do KCJT se ohranijo oz. se bodo le deloma spremenila pešpot, ki vodi do AP pri Seidlovi cesti. Predvideni objekt Novi trg 6 bo zaradi umeščanje v prostor pred KCJT vplival na prostorski kontekst in povzročil spremembo v razmerju volumnov stavbnih mas. Vpliv bodo nebitveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C (omejitev višine in omejitev skrajne zahodne linije objekta Novi trg 6). Ob izvedbi plana bo prišlo tudi do pozitivnega vpliva ureditve prometnih površin. V trenutnem stanju je namreč območje parka pred KCJT zasedeno z do 25 vozil, ki parkirajo tudi po zelenici parka. (glej sliko 38). Po izveden planu bo območje pred KCJT ponovno brez parkiranih vozil, kar bo izboljšalo prostorsko sliko KCJT.

Tabela 8: Enote kulturne dediščine v neposredni bližini OPPN

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Občina Seidlova 1/ dediščina/ profana stavbna dediščina/ EŠD: 8563 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Zaradi izgradnje poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 bi lahko prišlo do pomembnega vpliva na pojavnost in celovitost dediščine v prostoru. Ocenjujemo, da bodo vplivi nebitveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C (razdelitev volumnov in višinska omejitev vidnega dela volumna stavbe Novi trg 6 glede na kap Občine).
Novo mesto – Drevored drevored ob Rozmanovi ulici /spomenik/ vrtnoarhitekturna dediščina /EŠD: 14403	– kompozicija zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze), – kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture), – naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.), – funkcionalna zasnova v povezavi s stavbno dediščino oziroma stavbami in površinami, ki so pomembne za delovanje celote, – podoba v širšem prostoru oziroma odnos območja z okoliškim prostorom (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene in utemeljene meje), – oblikovna zasnova drevoredov, – ekološke razmere, ki so potrebne za razvoj in obstoj drevja, – rastišče, – posamezna drevesa.	Z izvedbo plana ne bo vplivov na dožemanje in celovitost dediščine v prostoru. Vpliva ne bo – A.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
		
Novo mesto – Območje Kapitlja/ spomenik/ sakralno profana stavbna ded. in Cerkev sv. Nikolaja/ spomenik/ sakralna stavbna ded. /EŠD: 9331 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Z izvedbo plana ne bo vplivov na dožemanje in celovitost dediščine v prostoru. Vpliva ne bo – A.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Paučičeva vila / spomenik/ profana stavbna dediščina/ EŠD: 8564 		Paučičeva vila se nahaja na manjši vzpetini nad Bršljinsko cesto. Gradnja poslovno stanovanjskega objekta na Novem trgu 6 bo imela zaradi reliefa (vila je postavljena na zahodno orientirano brežino) in relativne oddaljenosti (>80 m) zanemarljiv vpliv na dojemanje in celovitost dediščine v prostoru. Vpliv bo nebitven – B.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Arheološko najdišče Marof/ spomenik/arheološka dediščina/ EŠD: 8710 	Varujejo se arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst	S planom ni predvidenih posegov na območje arheološkega najdišča, ravno tako se ne spreminja prostorski kontekst napram območju najdišča. Vplivov ne bo - A.
Novo mesto - Kettejev drevored/ spomenik/ vrtnoarhitekturna dediščina /EŠD: 7937 	– kompozicija zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze), – kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture), – naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.), – funkcionalna zasnova v povezavi s stavbno dediščino oziroma stavbami in površinami, ki so pomembne za delovanje celote, – podoba v širšem prostoru oziroma odnos območja z okoliškim prostorom (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene in utemeljene meje), – oblikovna zasnova drevoredov, – ekološke razmere, ki so potrebne za razvoj in obstoj drevja, – rastišče, – posamezna drevesa.	Z izvedbo plana ne bo vplivov na dožemanje in celovitost dediščine v prostoru. Vpliva ne bo – A.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
Novo mesto - Hotel Krka / dediščina / profana stavbna dediščina/ EŠD: 14402 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	Stavba Hotela Krka navkljub relativni bližini od plana (65 m) nima vizualne povezave s posegi na OPPN. Vpliva ne bo – A.
Novo mesto - Hiša Defranceschijeva 2/ dediščina/ profana stavbna dediščina / EŠD: 14395 	–tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, –oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine). –tlorisna in višinska zasnova (gabariti), – gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,	Zaradi uvoza v garažno hišo ter gradnje same garažne hiše bi lahko bil prisoten vpliv na celovitost dediščine v prostoru. Predvidoma pa bo vpliv omejen ker se bo garažna hiša nahajala nivojsko pod hišo. S tem ne bo bistveno vplivala na njeno podobo v širšem prostorskem kontekstu. Vplivi ne bodo bistveni zaradi omilitvenih ukrepov – C.

Ime/Režim/Tip	Varovane vrednote	Ocena vpliva na posamezno enoto KD
	–oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli), –funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora, –komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, – pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih – cerkvah, gradovih, znamenjih itd.), – celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine).	

C.4.1. Dodatne obrazložitve vplivov umestitve novih objektov na enote KD

V predhodnih preglednicah so bile podane ocene vplivov na posamezne enote KD. V nadaljevanju sledi podrobnejši opis nekaterih vplivov.

Umestitev poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 (NT6) bo delno skrčila količino javnih odprtih površin v korist zasebnih. Dejansko bo pri novem objektu spodnja etaža namenjena javni uporabi (trgovini). Torej se bo zunanja javna površina spremenila v notranjo sicer komercialno, vendar še vedno javno površino. Glede na obstoječe stanje ko je na tem delu makadamsko parkirišče, bo s posegom omogočen urejen javni prostor.

Pred izgradnjo poslovnih in upravnih objektov na Novem trgu sredi 20. stol. se je na območju NT6 nahajal mestni park, ki je imel funkcijo sprehajanja, posedanja in druženja. Postopoma je ta parki zgubljal svojo funkcijo mestnega parka, to je z izgradnjo poslovnih objektov na Novem trgu (vključno z sedaj porušnim NT6) in zaradi vedno večje prometne obremenitve okoliških cest. Prvotno zaradi Seidlove in Bršljinske ceste, ki se ji je konec prejšnjega stoletja pridružila še navezava preko Šmihelskega mosta, kar je območje parka obremenilo s hrupom. Posledično se je privlačnost parka za mirne dejavnosti (posedanje in druženje) zmanjšala. Funkcijo mestnega parka so prevzele druge zelene površine v neposredni okolici, ki so nekoliko bolj oddaljene od prometnih cest in omogočajo umirjeno sprehajanje in posedanje. To so Župančičevo sprehajališče, Loka in Portoval, Kettejev drevored in Ragov log. Obstoječi ostanki parka, tako nimajo več izrazite funkcije prostora za počitek in druženje. Poseg na zelene površine je odvisen od lokacije uvoza v garažno hišo, kar bo pa razvidno v času javnega natečaja.

Tabela 9: Višina objektov, ki obdajajo predviden objekt Novi trg 6 (NT6)

Objekt	Sleme oz. najvišja točka stavbne mase (m.n.m.)	Gornji rob napušča oz. fasade (m.n.m.)	Ocena najmanjše razdalje do predvidenega objekta Novi trg 6 (m)
Novi trg 8	202,68	198,86	10,6
Pošta – Novi trg 7	219,46 (vrh antene)	198,22	23,9
Kulturni center Janeza Trdine (EŠD: 30557)	192,91 (vzhodni stolpič)	188,31 (nad vhodom)	25,9
NLB	204,42	200,83	28,9
Stavba Občine (EŠD: 8563)	205,04	200,45	33,5
Zavarovalnica Tilia d.d.	200,25	200,25	75,5
Kapiteljska cerkev (EŠD: 494)	255,61 (vrh križa)	n.p.**	269,6

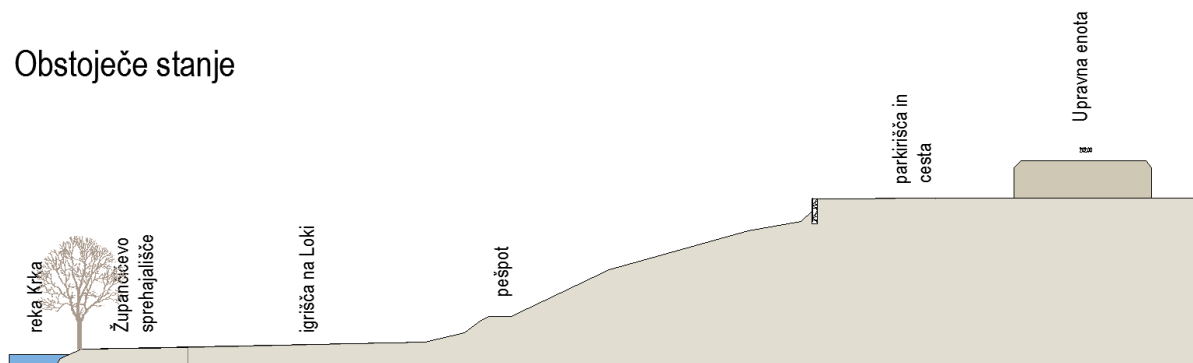
*teren ob zvoniku je na 202,96 m.n.m.

Umestitev poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 (NT6) ne bo bistveno vplivala na ključne vedute v mestu.

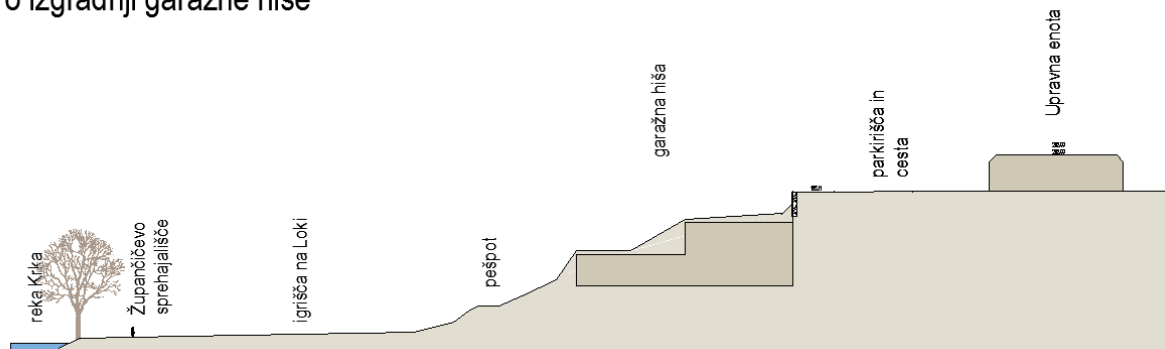
- Iz smeri najbolj značilnega pogleda na mestno jedro Novega mesta (EŠD: 492), to je iz Kandije (slika 13), gradnja objekta NT6 ne bo imela vpliva na veduto.
- Iz vpadnice Bršljinske ceste bo gradnja objekta NT6 zastrla pogled na objekt pošte (Novi trg 7). Ohranil pa se bo v celoti pogled na KC Janeza Trdine (EŠD: 30557) in pa pogled na Kapiteljsko cerkev (EŠD: 494). (slika 14)
- Iz nekdanje glavne mestne vpadnice Marofa (Kettejev drevored/EŠD: 7937) umestitev NT6 ne bo vplivala na značilne vedute - objekt NT6 iz te točke ne bo viden (slika 15).
- Iz smeri Ločne (Seidlova cesta) bo vpliv postavitve NT6 prišel najbolj do izraza. Glede na to, da je pred časom tu stal objekt, gradnja novega objekta ne bo povzročila bistvenih sprememb značilnih vedut. Iz te perspektive ne bo vplivov na poglede na staro mestno jedro niti na stavbo Občine (EŠD: 8563). Občinska stavbe iz te perspektive ni vidna in tako tudi ne odnos med Občino in novim objektom NT6 (slika 16).
- Iz stopnišča poslovnega objekta Novi trg 9 bo ob izgradnji NT6 prišlo do delnega zastiranja občinske stavbe (EŠD: 8563), glej sliko 17. Iz te perspektive bo ob izgradnji NT6 nov pogled na stavbo Občine podoben kot je bil pred poručitvijo starega objekta NT6. Ker relacija med objekti Novi trg 9 in stavbo Občine (EŠD: 8563) nima neke zgodovinske povezave, okrnitev tega pogleda ne bo imela bistvenega vpliva na dožemanje KD.

Slika 28: Prečni prerez umestitve garažne hiše v breg pod Upravno enoto - staro žensko bolnišnico (EŠD: 14407) (predpostavljena največja globina garažne hiše je bila 10 m + min 0,5 m nasutja zemljine)

Obstoječe stanje

Po izgradnji garažne hiše

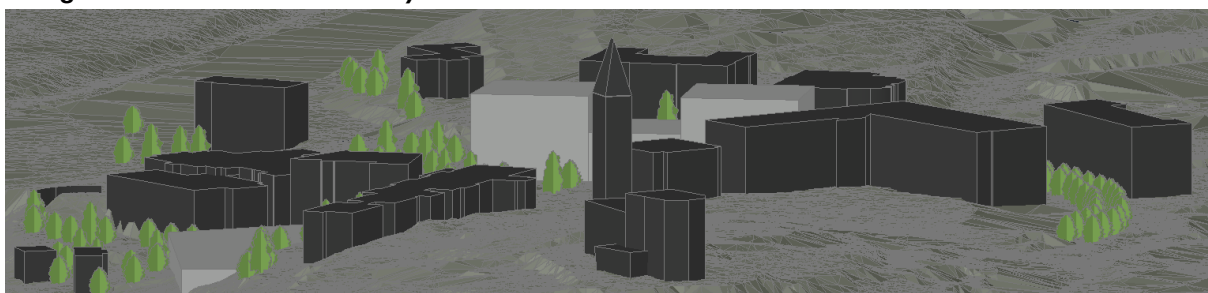
Umestitev garažne hiše v prostor v fazi OPPN ni še natančno definirana (ni na voljo idejne zasnove). Ob predpostavki da bo garažna hiša v večji meri vkopana bodo vplivi na veduto starega mestnega jedra nebitveni.

- Iz Šmihelskega mostu pogled na garažno hišo v vegetacijskem času ne bo v celoti viden (slika 18). Glede na to, da bo garažna hiša vkopana pa bo vpliv na veduto starega mestnega jedra (EŠD: 492) zanemarljiv. Uvozi v garažno hišo iz pogleda Šmihelskega mostu (130 m oddaljenosti) bodo vidni v času, ko drevesa nisoolistana. Pri tem je potrebno uvoz izvesti na način, da so le ti čim bolj pokriti (z zeleno streho) in niso vizualno izpostavljeni (ni visokih podpornih zidov, visokih zračnikov ipd).
- Iz območja športnih igrišč na Loki bo po kočani gradnji garažne hiše prišlo do spremenjenega reliefa pobočja, ki pa ne bo bistveno spremenil pogleda na objekt Upravne enote/ EŠD: 14407 (slika 19) (ob izvedbi ukrepa, da bodo garaže vkopane). Iz te perspektive tudi ne bodo vidni uvozi v garažno hišo.

Gradnjo mladinskega centra na območju Loke, na lokaciji obstoječe stavbe ocenjujemo kot nevtrarno. Glede na to, da bo locirana na vizualno manj izpostavljenem območju, to je na območju obstoječe stavbe na Loki, ki se poruši ter bo mladinski center izgrajen v okvirno enakih gabaritih obstoječe stavbe, ta poseg ne bo imel vpliva na dožemanje kulturne dediščine. Ravno tako ocenjujemo vpliv tribun, ki se bodo prilagajale terenu kot zanemarljiv na vedute mestnega jedra.

V nadaljevanju sledijo nekatere vizualizacije predvidenega stanja. V vizualizacijah sta s svetlo sivo barvo prikazana predvidena objekta Novi trg 6 in garažna hiša pod upravno enoto. **Pri čemer so prikazani maksimalni zunanji gabariti stavbe brez oblikovanja in členitve fasad. Prikazi predvidenega objekta v NT6 v tem poročilu ne prejudicirajo oblike objekta, ki bo določena naknadno v javnem arhitekturnem natečaju, temveč zgolj prikazujejo maksimalno višino in širino objekta. Širina in oblika stolpičev je lahko drugačna, kot v spodnjih prikazih!**

Slika 29: Pogled na območje iz smeri Kapiteljske cerkve (EŠD: 494). Predvidena objekta (Novi trg 6 in garažna hiša sta bele barve).

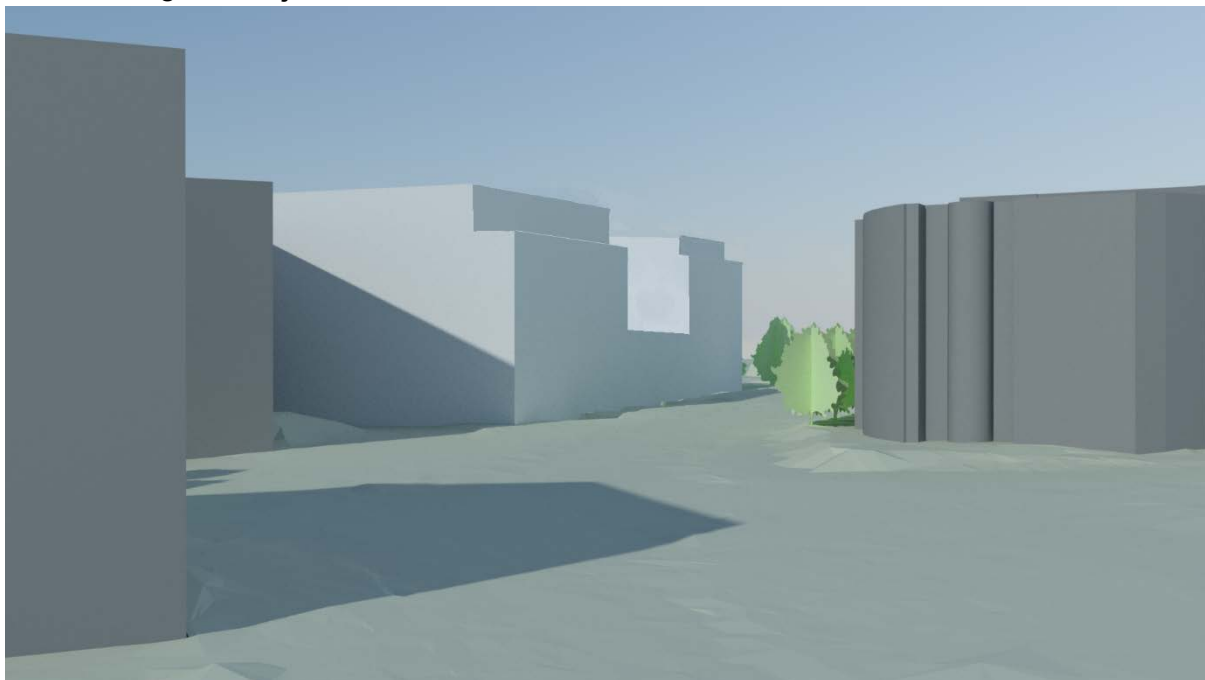
Slika 30: Pogled iz smeri Bršljinske ceste proti Kulturnemu centru Janeza Trdine (EŠD: 30557) ter objektu NT6. Členitev stolpiča je zgolj shematska. Širina in oblika stolpičev se določi v postopku javnega arhitekturnega natečaja.

Slika 31: Pogled iz smeri Bršljinske ceste proti Kulturnemu centru Janeza Trdine (EŠD: 30557) ter objektu NT6. Členitev stolpiča vključno z zamikom gornjega dela je zgolj shematska. Širina in oblika stolpičev se na podlagi omilitvenih ukrepov določi v postopku javnega arhitekturnega natečaja.

Slika 32: Pogled na objekt NT6 in NLB iz smeri Marofa (Kettejev drevored/ EŠD: 7937). Členitev na stolpiče je zgolj shematska. Širina in oblika stolpičev se določi v postopku javnega arhitekturnega natečaja.

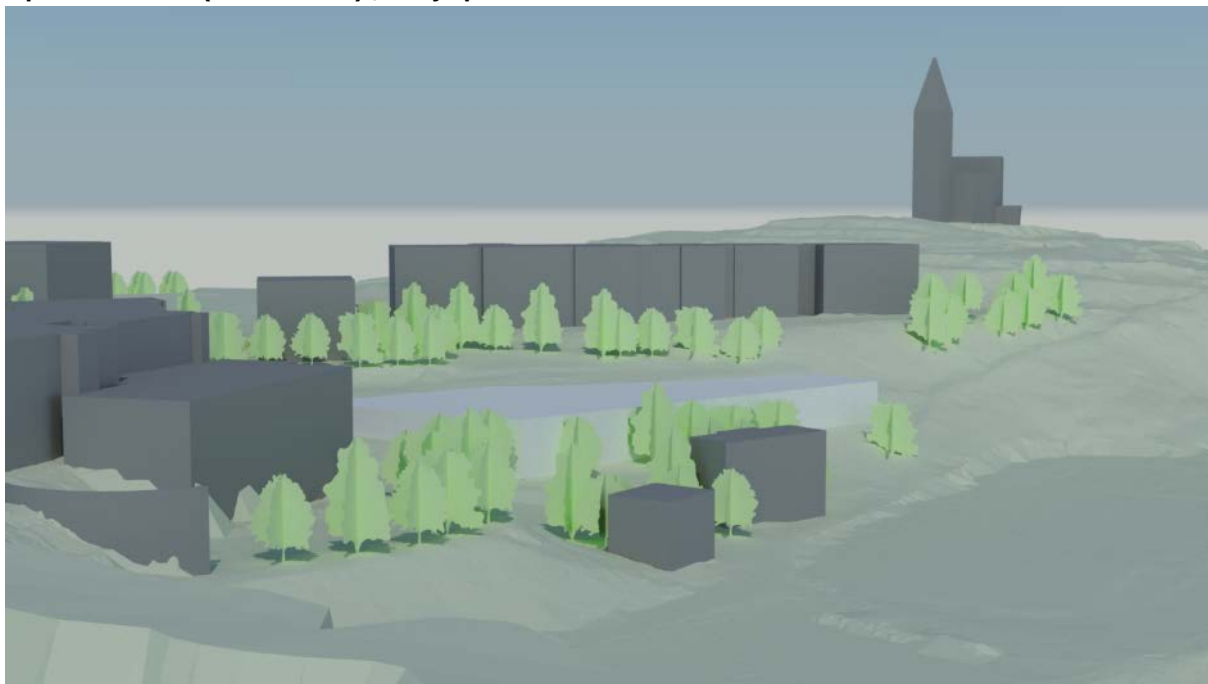
Slika 33: Pogled na objekt NT6 in NLB iz smeri Seidlove ceste.

Slika 34: Pogled iz Šmihelskega mostu na vkopano garažno hišo pod Upravno enoto (EŠD: 14407) ter tribun ob igriščih, kot je predvideno v osnutku OPPN

Slika 35: Pogled iz Šmihelskega mostu na predvideno (deloma) vkopano garažno hišo pod Upravno enoto (EŠD: 14407) , kot je predvideno v osnutku OPPN

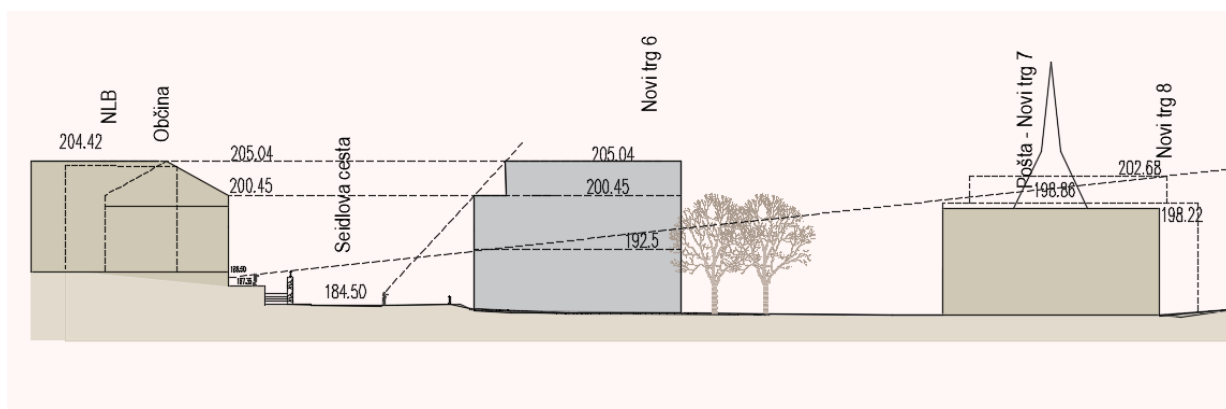
C.5 Omilitveni ukrepi za področje kulturne dediščine in kulturne krajine

Predlagamo naslednje omilitvene ukrepe:

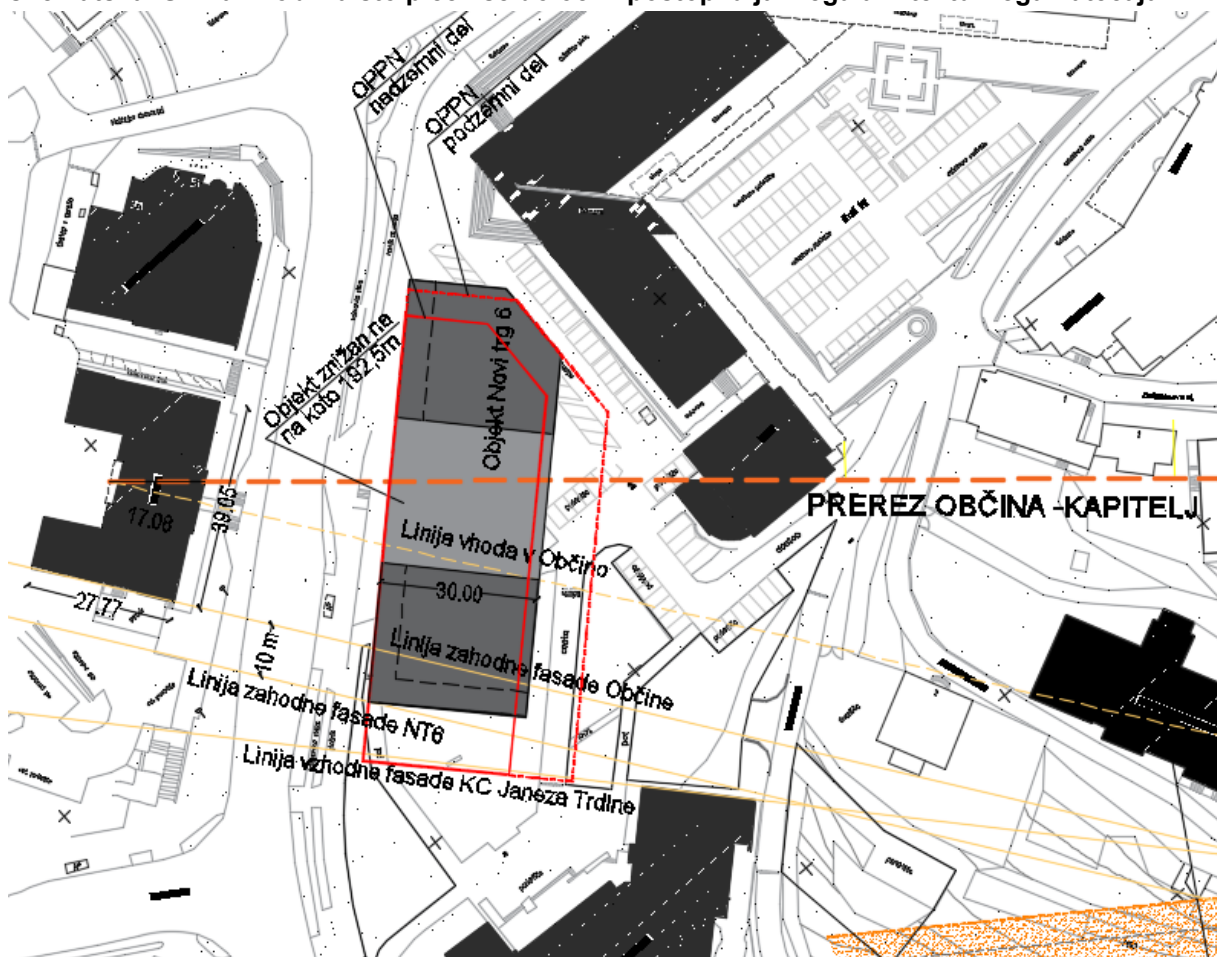
Ukrepi za objekt Novi trg 6:

- Vertikalni gabarit predvidenega objekta ne sme v višino presegati gabaritov stavbe Občine (EŠD 8563). Vertikalni gabarit (višina) objekta nad terenom naj znaša največ: P+4 (maksimalna višina venca naj ne presega višine venca Občine (EŠD 8563)). Severni stolpič se lahko po potrebi nadviša za eno etažo, s tem da njen vrh ne presega višine slemena stavbe Občine. Na vrhu južnega stolpiča se po potrebi lahko doda eno etažo, kar pa mora biti izvedeno tako, da ne vpliva na pojavnost osnovnega kubusa stolpiča (ustrezen zamik od roba stavbe in ustrezno arhitekturno oblikovanje). Namen ukrepa je preprečitev da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine (EŠD 8563), Kulturnim centrom Janeza Trdine (EŠD: 30557) ter omejitev vplivov na staro mestno jedro (EŠD: 492).
- Zahodna linija načrtovanega objekta: skrajna točka fasade načrtovanega objekta na SZ in Z delu, ne sme odstopati od linije zahodne fasade objekta Občine (EŠD 8563) proti Z oz. SZ, za več kot 10 m (spodnja slika). Namen ukrepa je ohranitev odprtega prostora – parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine (EŠD: 30557).
- Gornji gabarit NT6 naj se višinsko razdeli na vsaj dva nivoja pri čemer gre za oblikovanje dveh stranskih stolpičev z vmesnim nižjim delom, ki vizualno zmanjšuje pojavnost objekta v prostoru in ohranja glavno dominantno – objekt Občine (EŠD 8563),. Nasproti vhoda stavbe Občine (EŠD 8563), (glej spodnjo risbo – oranžna linija - občina - Kapitelj) naj bo objekt NT6 znižan, tako da bo gornja kota objekta NT6 največ 192,5 m.n. ter bo iz vhoda stavbe občine omogočala pogled na zvonik kapiteljske cerkve. Nižji nivo objekta Novi trg 6 je lahko ozelenjen – to je izveden kot zelena streha. Namen ukrepa je z razbitjem mase novega objekta NT6, ohraniti dominantno objekta Občine v prostoru, ter iz perspektive občinske stavbe (prvega nadstropja in višje) ohraniti pogled na Kapiteljsko cerkev, na zelene površine ter z delno ozelenitvijo objekta, nadomestitev izgubljenih zelenih površin. Poleg tega se objekt NT6 z višino osrednjega dela 192,5 m.n.m okvirno uskladi tudi z gornjo koto KCJT, ki znaša 192,91 m.n.m.
- Javni vhod v poslovni in trgovski del objekta Novi trg 6, naj bo omogočen tudi iz južne strani. Namen ukrepa je omejiti vpliv na zmanjšanje količine javnih površin.
- Za objektom Novi trg 6 naj se umestijo javno dostopne površine v največji možni meri. Uredi se javno dostopni prostor, ki bo odmaknjen od hrupa Seidlove ceste. Umestitev nadzemnih parkirišč, kontejnerjev za smeti, ograjenih območij in podobnih zaprtih zunanjih območij ni dovoljen. Namen ukrepa je omejiti vpliv na zmanjšanje količine javnih površin.
- Na zahodni strani objekta Novi trg 6 naj se v času gradnje ohranijo vsa drevesa kolikor je le to tehnično mogoče. Po končani gradnji se nadomestijo vsa drevesa, ki jih v času gradnje ni bilo možno ohraniti. Namen ukrepa je ohranitev dela parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine (EŠD: 30557). Namen ukrepa je ohranitev dela parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine (EŠD: 30557).

Slika 36: Predlog višinskih omejitev objekta Novi trg 6. Prikaz je zgolj shematski. Oblika stolpičev se določi v postopku javnega arhitekturnega natečaja.

Slika 37: Predlog prostorskih omejitev in objekta Novi trg 6. Členitev na stolpiče je zgolj shematska. Širina in oblika stolpičev se določi v postopku javnega arhitekturnega natečaja.

Ostali ukrepi:

- Garažna hiša pod upravno enoto naj se načrtuje tako, da bo čim manj vizualno izpostavljena. Objekt naj se vizualno vkomponira v teren tako, da se lahko okolica objekta oblikuje in vzdržuje kot zelena površina (možna strojna košnja).
- Lokacija predvidene garažne hiše pod upravno enoto naj se premakne severno na območje obstoječega neurejenega makadamskega parkirišča, kjer bo manj

vizualno izpostavljeno (manjši vpliv na srednjeveško veduto mesta). To je v območje med objektom Defranceschijevo ulico 2 (EŠD: 14395) ter cesto na Loko. Obstoječe makadamsko parkirišče pod objektom Defranceschijeva ulica 2 (EŠD: 14395) se uredi kot deloma nadzemno parkirišče z največ eno podzemno kletno etažo. Tloris nadzemnega parkirišča se ne sme bistveno povečevati (ohrani naj se obstoječa kapaciteta parkirišča, tloris pa naj se prilagodi tehničnim zahtevam za parkirišča) glede na obstoječe stanje, medtem ko je tloris podzemnega dela garažne hiše lahko večji, kot njegov nadzemni del. Podzemni del mora biti popolnoma vkopan brez vidnih vertikal.

- Uvoz v garažno hišo naj bo v največji možni meri pokrit ter v okolici zasajen z drevesno in grmičasto vegetacijo, da se zmanjša vpliv na Defranceschijevo 2.
- Ob morebitni širitvi ceste na Loko je potrebno, kjer je to mogoče, ponovno vzpostaviti obojestransko zasaditev dreves.
- Morebitne zračnike in druge nadzemne tehnične elemente za garažno hišo, je potrebno umeščati tako, da se le ti ne pojavljajo na vizualno izpostavljenem delu travnika. Po potrebi naj se zakrijejo z gručastim grmovjem in drevesno vegetacijo. Ohrani naj se parkovni značaj območja.
- Morebitni podporni zidovi na cesti na Loko (ter zunanji deli uvozov v garažne hiše) naj bodo obloženi s kamnito oblogo, kot je v obstoječem stanju urejena cesta na Loko.
- Tribune na območju Loke naj se prilagodijo obstoječemu terenu. Deloma naj se zatravijo oz. izvedejo deloma iz naravnih materialov (les, kamen), da se omeji vizualna izpostavljenost oz. vpliv na veduto historičnega mestnega jedra.
- Pred umeščanjem vseh ureditev v obravnavanem OPPN je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

C.6 Spremljanje kazalcev okolja (monitoring)

Posebno spremljanje kazalcev v fazi OPPN ni predvideno. V fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja bo potrebno pridobiti soglasje Ministrstva za kulturo oz. ZVKDS.

C.7 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil

V postopku izdelave so bile upoštevane smernice za načrtovanje OPPN Novi trg Ministrstva za kulturo (št. 35012-176/2016, datum: 1.2.2017).

V smernicah predlagajo za območje parka pred KC Janeza Trdine:

- Ohranitev čim večje površine javnega prostora s čim več drevja.
- Ohranitev čim večjega odprtega prostora pred stavbo KC.
- Zmanjšanje gabaritov načrtovanega objekta (NT6), ki bo omogočilo ohranitev prostorske podobe in značaja stavbe Občine kot historične dominante.

Smernice so bile v celoti upoštevane. Objekt NT6 je bil glede na prvotni osnutek OPPN zmanjšan, večji del obstoječih zelenih površin se ohrani.

Smernice za umestitev garažne hiše:

- Garaže bi morale biti popolnoma vkopane brez vidnih grajenih delov na površini.
- Predlagajo ohranitev historične mestne vedute brez grajenih intervencij v vidno izpostavljeni brežini,
- Parkovno urejanje celotnega območja.

Smernice bodo smiselno upoštrevane. Posamezni deli garažne hiše (uvoz, zračniki) bodo vidni vendar se jih lahko vključi v strukture v prostoru (npr. gručasta zasaditev dreves in grmovnic). Uvozi v garažo se bodo nahajali neposredno ob obstoječi cesti na Loko, ki poteka v jarku in ni vidno izpostavljena. Ob morebitni širitvi ceste se rob ceste ozeleni. Morebitne zračnike, ki ne bodo potekali preko vhoda/izhoda, se lahko umesti v obstoječi zid pod upravno enoto, na ta način se v celoti ohrani zeleni breg in parkovni značaj območja.

Smernice za načrtovanje nove stavbe in tribun ob sedanjih igriščih na Loki:

- Ohranitev stare stavbe (če se po prehodni statični presoji izkaže za možno), kateri se lahko po potrebi doda sodoben pretežno vkopan del.
- Možno oblikovanje manjših tribun od načrtovanih v smislu sanacije starih betonskih podpornih zidov, tako da ne bi spreminjale historične vedute.
- Razmislek o smiselnosti ohranjanja objekta nekdanjega TVD Partizan, ki v ta prostor ne sodi in ki generira moteč motorni promet neposredno ob Krki.
- Vnos čim večjega števila parkovnih prvin namesto grajenih.

Smernice bodo smiselno upoštrevane.

C.8 Skladnost načrta z okoljskimi cilji za področje kulturne dediščine

Predlagani plan je ob upoštevanju omilitvenih ukrepov skladen z okoljskim ciljem za področje »celostno ohranjanje kulturne dediščine«. Z izvedbo Načrta se ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ne bo bistveno poslabšalo stanje kulturne dediščine.

D. TRAJNOSTNA MOBILNOST

D.1 Okoljski cilji in metodologija ocenjevanja vplivov načrta na trajnostno mobilnost

Tabela 10: Opredeljen okoljski cilj za segment kulturna dediščina

Segment	Okoljski cilj
Trajnostna mobilnost	Cilj trajnostne mobilnosti je zagotavljanje mobilnosti vsem prebivalcem in obiskovalcem MONM ob zmanjšanju negativnih posledic prometa na okolje in zdravje prebivalcev.

Tabela 11: Izbrani kazalci za merjenje pričakovanih vplivov (izvedbe plana) na trajnostno mobilnost ter metodologija njihovega vrednotenja po velikostnih razredih

Kazalec	Vrednotenje
Umeščanje prostorskih ureditev, ki spodbujajo delež hoje in kolesarjenja v prometu ter zmanjšujejo emisije zaradi prometa v okolje.	A – ni vpliva Ne bo vpliva na trajnostno mobilnost. Izvedba plana ne predvideva prostorskih ureditev, ki bi kakorkoli vplivali na promet in potovalne navade prebivalcev. A - pozitiven vpliv V prostor se umeščajo ureditve, ki vzpodbujajo trajnostno mobilnost, kot so na primer kolesarske povezave in površine za pešce. S prometnimi ureditvami, se omejuje motoriziran promet. V prostor se umeščajo raznolike urbane površine (mešana raba prostora), ki skrajšajo potovalne razdalje in omogočajo ne-motoriziran promet v mestu. B – nebistven vpliv Prisoten bo nebistven vpliv na trajnostno mobilnost. S planom se izvedejo lokalne prometne ureditve, ki sicer povečujejo površine za motoriziran promet vendar hkrati povečujejo tudi površine za pešce in kolesarje. Delež hoje in kolesarjenja se ne spreminja bistveno. Ni bistvenega povečanja emisij v okolje zaradi prometa. C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) Zaradi povečanja prometnih površin za motoriziran promet in/ali zmanjšanja površin za pešce in kolesarje, bi lahko prišlo do zmanjšanja deleža hoje in kolesarjenja ter povečanja emisij v okolje zaradi prometa. Z omilitvenimi ukrepi je možno omiliti vplive na doseganje ciljev trajnostne mobilnosti. D – bistven vpliv Prisoten bo bistven vpliv na trajnostno mobilnost. S planom se izvedejo prometne ureditve, ki na območju plana bistveno povečujejo motoriziran promet, zmanjšujejo delež pešcev in kolesarjev, ter posledično povečajo emisije v okolje zaradi prometa. V prostor se umeščajo homogene rabe urbanih površin, ki povečujejo potovalne razdalje. E – uničujoč vpliv Prisoten bo uničujoč vpliv na trajnostno mobilnost. S planom se izvedejo prometne ureditve, ki na območju širše okolice plana močno povečujejo delež motoriziranega prometa, zmanjšujejo delež pešcev in kolesarjev, ter posledično izrazito povečajo emisije v okolje zaradi iz prometa.
Umeščanje stanovanj v območja obremenjena z hrupom iz prometa	A – ni vpliva Ni predvidenega umeščanja stanovanj v prostor. A - pozitiven vpliv Stanovanja se s planom umeščajo v prostor, ki ni obremenjen s hrupom iz prometa. B – nebistven vpliv Stanovanja se s planom umeščajo v prostor, kjer so prisotne emisije hrupa iz prometa, vendar niso predvidene presežanje mejnih vrednosti hrupa na

Kazalec	Vrednotenje
	območju stanovanj. Ukrepi niso potrebni. C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) Stanovanja se s planom umeščajo v prostor, ki je obremenjen s hrupom iz prometa. Na območjih stanovanj so možna občasna preseganja mejnih vrednosti za hrup. Predvideni dolgoročni trendi kažejo na postopno upadanje emisij hrupa iz prometa. Potrebni so omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov emisij hrupa iz prometa na stanovanja. D – bistven vpliv Stanovanja se s planom umeščajo v prostor, ki je prekomerno obremenjen s hrupom iz prometa. Na območjih stanovanj so predvidena pogosta preseganja mejnih vrednosti za hrup. Ni predvidenega trenda zmanjšanja obremenitve s hrupom. Omilitveni ukrepi niso možni. E – uničujoč vpliv Stanovanja se s planom umeščajo v prostor, ki je prekomerno obremenjen s hrupom iz prometa. Na območjih stanovanj so predvidena pogosta preseganja mejnih vrednosti za hrup, tudi v nočnem času. Predviden je trend povečevanja prometa na območju. Omilitveni ukrepi niso možni.

Cilj segmenta trajnostne mobilnosti je določen na podlagi strateški ciljev Celostne prometne strategije Mestne občine Novo mesto [3]. Segment trajnostne mobilnosti v sebi vključuje vidike hrupa, kakovosti zraka, podnebnih sprememb ter kakovosti bivalnega (urbanega) okolja. Pri konceptu trajnostne mobilnosti se osredotočenost na avtomobile premika na osredotočenost na človeka. Pri čemer nista bistvena »pretočnost in hitrost prometa« ampak sta osrednja cilja dostopnost in zdravo življenjsko okolje, to je zmanjšanje emisij hrupa v okolje in zmanjšanje emisij v zrak.

D.2 Zakonodaja in ostali dokumenti

Na nivoju občine:

- Osnovni dokument na področju trajnostne mobilnosti je Celostna prometna strategija Mestne občine Novo mesto, ki je bila potrjena na občinskem svetu dne 16.5.2017, št. sklepa: 371-46/2016/4-703;
- Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 49/17). Ta akt vsebuje več pomembnih ukrepov iz vidika urejanja prometa.
- Občinski program varstva okolja Mestne občine Novo mesto, Erico d.o.o., december 2016

Na nivoju EU:

- je osnovni dokument Evropska strategija za mobilnost z nizkimi emisijami, COM(2016) 501, 20.7.2016, sledijo še naslednji dokumenti:
- Direktiva 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov in;
- Direktiva 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva;
- COM(2014); Okvir podnebne in energetske politike za obdobje 2020–2030.

Na nivoju države so pomembni še:

- Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020, december 2014;
- Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (Uradni list RS, št. 75/16);

- Operativni program varstva zunanjega zraka pred onesnaževanjem s PM10 (OP PM10), Številka: 35405-4/2009/9, Ljubljana, 3. 11. 2009;
- Operativni programa varstva pred hrupom 2013-2018; sprejet 1.3.2018
- Operativni program varstva pred hrupom, ki ga povzroča promet po pomembnih železniških progah in pomembnih cestah prve faze zunaj območja Mestne občine Ljubljana za obdobje 2012-2017
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

D.3 Pregled obstoječega stanja na področju trajnostne mobilnosti

D.3.1. Splošno o trajnostni mobilnosti v MONM

Dnevni migracijski tokovi

Novo mesto je osrednje urbano središče statistične regije Jugovzhodna Slovenija. V Novem mestu je bilo leta 2015 zaposlenih 22.238 oseb, srednje šole je obiskovalo čez 5000 dijakov, študiralo pa je skoraj 1000 študentov. Med zaposlenimi jih je 10.855 prihajalo iz Mestne občine Novo mesto, kar 11.383 pa iz preostalih občin. Veliko dnevnih migrantov pomeni velik pritisk na prometni sistem občine, še posebej ob konicah [3].

Potovalne navade prebivalcev

Visoka stopnja motorizacije se izraža v nezdravih potovalnih navadah prebivalcev z veliko prevlado uporabe osebnega avtomobila in skrb vzbujajočim nizkim deležem aktivne mobilnosti. Kar 78 odstotkov oseb je ob štetju oktobra 2016 uporabljalo osebni avtomobil, hodilo jih je le devet odstotkov, avtobus jih je uporabilo slabih osem odstotkov, kolesarjev pa ni bilo niti en odstotek.

Še bolj skrb vzbujajoči so trendi potovalnih navad mladih. Medtem ko so leta 2002 približno tri četrtine osnovnošolcev prihajale v šolo aktivno (peš ali s kolesom), se je v slabih 15 letih stanje obrnilo na glavo. Leta 2016 je skoraj polovico (47 odstotkov) osnovnošolcev v šolo pripeljal eden od staršev z avtomobilom. Dodatno četrtno (24 odstotkov) je pripeljal avtobus. Aktivno je prišla le dobra četrtnina učencev (27 odstotkov peš in le dva odstotka s kolesom).

Geografske značilnosti občine omogočajo, da bi lahko prebivalci in obiskovalci veliko večji delež poti opravili na nemotoriziran način – peš ali s kolesom. Novo mesto je prostorsko nekoliko razpršeno, vendar je večina pomembnih dejavnosti na voljo v bližini središča. V petnajstih minutah je dosegljiva večina storitev v središču mesta. V radiju 15-minutne hoje od starega mestnega jedra živi več kot 10.000 ljudi oziroma 27 odstotkov prebivalcev občine. V radiju 15-minutnega kolesarjenja od starega mestnega jedra živi skoraj 25.000 ljudi ali 69 odstotkov prebivalcev občine [3].

Anketa med prebivalci mestne občine je pokazala, da so ti v veliki meri nezadovoljni s splošnim stanjem prometa. Najslabše je bilo ocenjeno stanje na področju kolesarskih povezav, rekreativnih poti za pešce in kolesarje, parkiranje, tovorni promet, primestni avtobus in ceste [3].

Ureditev parkiranja v mestu

Zaradi velike dnevne migracije in razporeditve stanovanj ter centralnih (oskrbnih, storitvenih, izobraževalnih in zdravstvenih) dejavnosti so v mestu potrebe po parkirnih površinah vse večje. Te so trenutno urejene na parkiriščih in v okviru prometnic v mestnem jedru ter v dveh večjih parkirnih hišah (Portoval in Novi trg). V zadnjih letih je bilo urejenih še nekaj dodatnih večjih parkirišč, **ki še ne zadoščajo potrebam**.

Problem parkiranja se krepí ne le v mestnem središču, temveč tudi v stanovanjskih naseljih z večjo gostoto. V mestu na primer tudi ni označenih parkirišč za obiskovalce oziroma ni usmerjevalnih tabel do obstoječih obiskovalcem namenjenih parkirišč. Označiti in opredeliti je treba parkirišča za osebne avtomobile in tudi zadostno število parkirišč za avtobuse, ki obiskovalce pripeljejo ob kulturnih, športnih in drugih večjih dogodkih. Tudi prebivalci dojemajo parkiranje kot eno bolj perečih področij prometa v mestni občini.

Upravljanje parkiranja nima rezultatov, ker ni vzpostavljeno celovito in na celotnem območju mesta, hkrati pa tudi ne vpliva na zmanjšanje motoriziranega prometa. Občina bi zato morala nujno vzpostaviti sistem celovitega upravljanja parkiranja kot tudi razbremeniti najmanj tiste javne površine, ki so preveč pomembne, da bi jih namenjali parkiranju in/ali motoriziranemu prometu (na primer Glavni trg in del Starega trga, okolica turističnih točk). Na teh območjih se osebni motorni promet lahko ukine oziroma čim bolj zmanjša, prostor pa nameni pešcem in kolesarjem.

Glede na izkušnje drugih mest predstavlja področje upravljanja parkiranja pomemben potencial za dodaten vir sredstev, ki bi omogočila več investicij v trajnostno mobilnost. Po pridobljenih podatkih trenutno znašajo sredstva občine, pridobljena na letni ravni iz parkirnin in parkirnih prekrškov, približno 250.000 evrov.

Onesnaženje zraka

Velik okoljski problem Mestne občine Novo mesto je onesnaženje zraka z delci PM₁₀, ki je posledica kotlinske lege z neugodnimi zimskimi klimatskimi pogoji, v katerih se obremenitve stopnjujejo zaradi malih in zastarelih kurišč na biomaso ter prometa. Čeprav izmerjena povprečna letna mejna koncentracija delcev PM₁₀ v zraku v Novem mestu od začetka meritev leta 2010 ni bila nikoli presežena, v mestu vsako leto (z izjemo 2014) zaznavamo preseženo dovoljeno število dni (35) v letu s preseženo dnevno mejno koncentracijo (2010–2015: presežena v povprečju 47-krat na leto). Zaradi prekoračitev je bilo celotno območje mestne občine razglašeno za degradirano. Sprejet je bil tudi vladni Načrt za kakovost zraka, po katerem se že izvaja program ukrepov, ki bodo stanje izboljšali. Program zajema številne ukrepe, povezane z upravljanjem prometa in mobilnosti.

Načrtovanje trajnostne mobilnosti

V Novem mestu tako kot tudi v večini drugih slovenskih občin ni izkušenj s celostnim načrtovanjem prometa. Z izjemo najožjega mestnega središča, se prometno načrtovanje še vedno preveč osredotoča na povečevanje zmogljivosti prometne infrastrukture. Posledica je velika poraba proračunskih sredstev za gradnjo cestne infrastrukture, ki bistveno ne izboljšuje stanja: prebivalci Novega mesta še vedno potujejo dalj časa, porabijo več denarja za mobilnost in v primerjavi s preteklostjo izgubijo več časa v zastojih [3].

Pomemben izziv predstavlja **praksa prostorskega načrtovanja**, saj niso bili izkoriščeni vsi instrumenti načrtovanja, ki bi lahko izboljšali učinkovitost prostorskih aktov pri doseganju trajnostnega prometa. Prostorski akti promet obravnavajo neuravnoteženo in kljub drugačnim načelnim ciljem predvidevajo bistveno povečanje zmogljivosti, namenjenih razvoju osebnega motornega prometa. Prometna in prostorska načrtovalska praksa v občini sta se zaradi

nadpovprečne rasti števila osebnih avtomobilov večinoma podrejali vse večjim zahtevam letih. S tem so se posegi v prostor, prostorska zgradba in prometna infrastruktura prilagajali avtomobilom. Posledice takih rešitev so slabšale kakovost bivanja v naseljih in danes zahtevajo sanacijo. Enostranski razvoj infrastrukture za cestni motorni promet zapostavlja infrastrukturo za hojo in kolesarjenje, kar zmanjšuje privlačnost za tovrstno premikanje po Novem mestu. Glavna težava je vrstni red odrejanja prostora posameznim potovalnim načinom – prioriteta odmerjanja je večinoma na strani motornega prometa, pešci in kolesarji pa svojo infrastrukturo dobijo na preostanku prostora, kar velikokrat ne zadošča za zagotovitev ustrezne ponudbe. [3].

Predvidene ciljne vrednosti Celostne prometne strategije MONM [3]

Povečati delež hoje na poteh do 2 km in prisotnost pešcev v središčih naselij in okrog glavnih ciljev poti.

- Do leta 2022 povečati delež hoje na 12 odstotkov (z devet odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež otrok, ki prihajajo v vrtec peš, na 20 odstotkov (z 12 odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež otrok, ki prihajajo v osnovno šolo peš, na 35 odstotkov (s 27 odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež dijakov, ki prihajajo v srednjo šolo peš, na 12 odstotkov (z osem odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež zaposlenih, ki prihajajo na delo peš, na pet odstotkov (s treh odstotkov v 2016)

Povečati delež kolesarjenja na poteh do 5 km in prisotnost kolesarjev v prometu.

- Do leta 2022 povečati delež kolesarjenja v Novem mestu na štiri odstotke (z 0,6 odstotka v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež otrok, ki prihajajo v vrtec s kolesom, na pet odstotkov (z dveh odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež otrok, ki prihajajo v osnovno šolo s kolesom, na sedem odstotkov (z dveh odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež dijakov, ki prihajajo v srednjo šolo s kolesom, na tri odstotke (z nič odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež zaposlenih, ki prihajajo na delo s kolesom, na pet odstotkov (z enega odstotka v 2016).

Povečati uporabo javnega potniškega prevoza.

- Do leta 2022 povečati število potnikov, ki uporabljajo javni potniški prevoz, na deset odstotkov (z osmih odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 povečati delež uporabe javnega potniškega prevoza za potovanja na delo na pet odstotkov (z dveh odstotkov v 2016).

Zmanjšati odvisnost prebivalcev od avtomobila.

- Do leta 2022 zmanjšati delež poti z avtomobili v Novem mestu na 70 odstotkov (z 78 odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 zmanjšati delež otrok, ki prihajajo v vrtec z avtom, na 75 odstotkov (s 86 odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 zmanjšati delež otrok, ki prihajajo v osnovno šolo z avtom, na 38 odstotkov (s 47 odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 zmanjšati delež dijakov, ki prihajajo v srednjo šolo z avtom, na 20 odstotkov (s 27 odstotkov v 2016).
- Do leta 2022 zmanjšati delež zaposlenih, ki prihajajo na delo z avtom, na 85 odstotkov (s 94 odstotkov v 2016).

D.3.2. Analiza kazalca za trajnostno mobilnost v obstoječem stanju

Kazalec št.1 za trajnostno mobilnost je: »prostorske ureditve, ki spodbujajo delež hoje in kolesarjenja v prometu ter zmanjšujejo emisije zaradi prometa v okolje.«

Na območju OPPN se nahajajo naslednje prostorske ureditve, ki spodbujajo trajnostni promet in povečujejo delež hoje in kolesarjenja ter posledično zmanjšujejo emisije v okolje:

1. Na severni meji OPPN-ja, to je ob Seidlovi cesti, se nahaja **avtobusna postaja**, ki omogoča dober dostop do javnega potniškega prometa.
2. Na območju se nahaja več **pešpoti**, ki spodbujajo delež hoje in kolesarjenja, predvsem ker so le te odmaknjene od hrupnih prometnic. Te pešpoti so:
 - a. Na območju parka pred KCJT ob Seidlovi cesti
 - b. Južno pod stavbo KCJT
 - c. Na območju Loke z navezavo proti staremu obzidju
 - d. Župančičevo sprehajališče ob Krki
3. Na območju OPPN je več urejenih **parkovnih površin**, ki povečujejo privlačnost peš hoje in tudi kolesarjenja. Predvsem je to park pred KCJT, ter zelene rekreacijske površine ob reki Krki, vključno s gostinsko ponudbo

Na območju so tudi prostorske ureditve, ki ne spodbujajo deleža hoje in kolesarjenja. Predvsem je to homogena raba prostora ter večje število parkirnih mest (PM). Parkirna mesta sicer generirajo motoriziran promet vendar po drugi strani omogočajo, da se na drug del mesta (staro mestno jedro) prebivalci in obiskovalci odpravijo peš.

Slika 38: Parkiranje v parku pred Kulturnim centrom Janeza Trdine (foto: M. Kovač 24.01.2018)

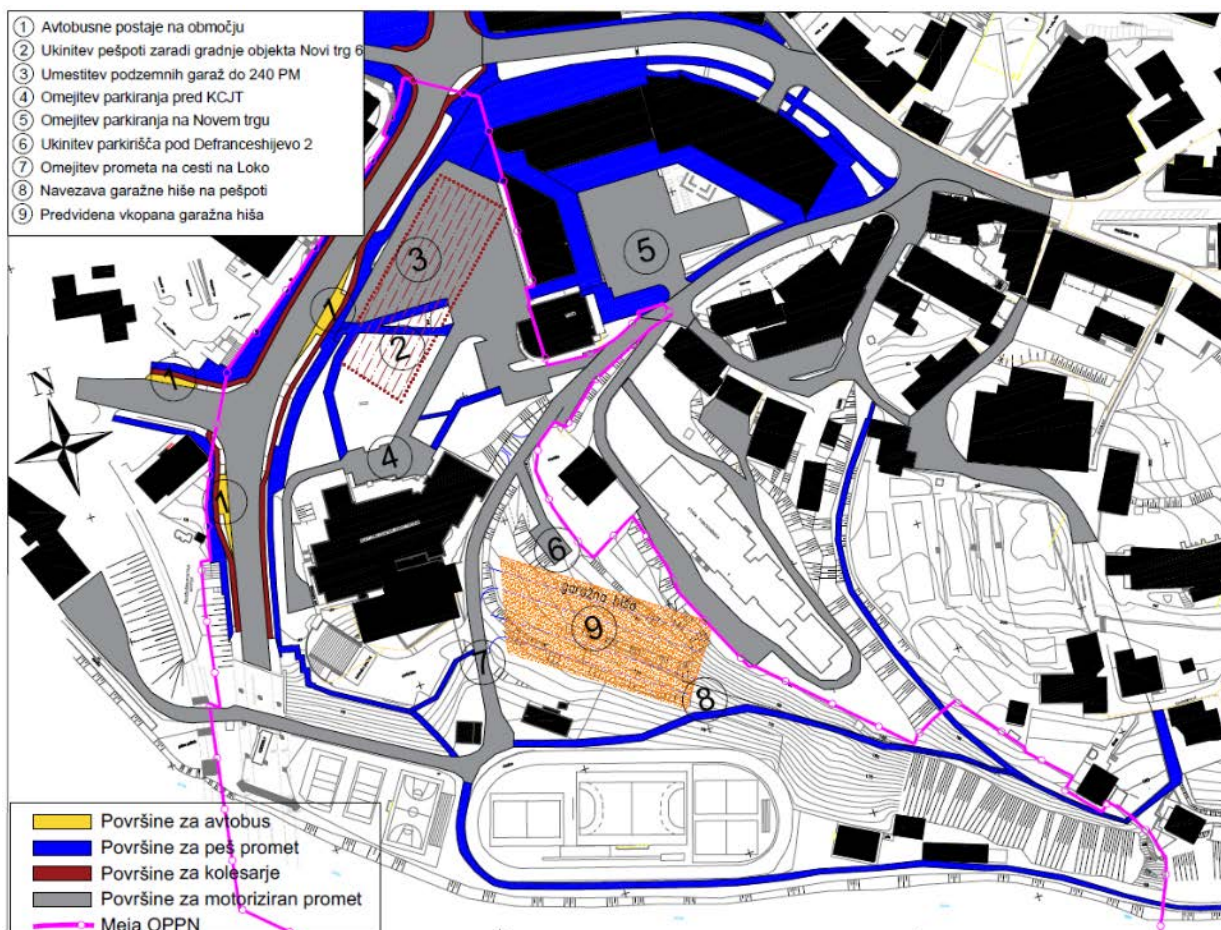
Na obravnavanem območju se nahaja okoli 290 **parkirnih mest**, tako formalnih kot nelegalnih:

- a. Makadamsko parkirišče na območju nekdanje stavbe Novi trg 6 –85 PM
- b. Asfaltirana parkirišča v okolici Pošte – 55 PM
- c. Neurejeno parkirišče po parku KCJT – 25 PM

- d. Neurejeno makadamsko parkirišče pod Defranceschijevo 2 – 12 PM
- e. Parkirišča ob Loki, to je ob robu ceste, po travniku, pod mostoma ter ob gostilni, ki sicer že leži izven OPPN – okvirno 35PM
- f. Na območju Novega trga (v neposredni bližini OPPN) – 82 PM

Za območje je značilna **homogena raba prostora**. Na območju razen enodružinske hiše Defranceschijeve 2 (ki leži izven OPPN) ni stanovanj. Območje je po rabi centralna dejavnost ter zelene površine.

Slika 39: Analiza prometnih ureditev na območju

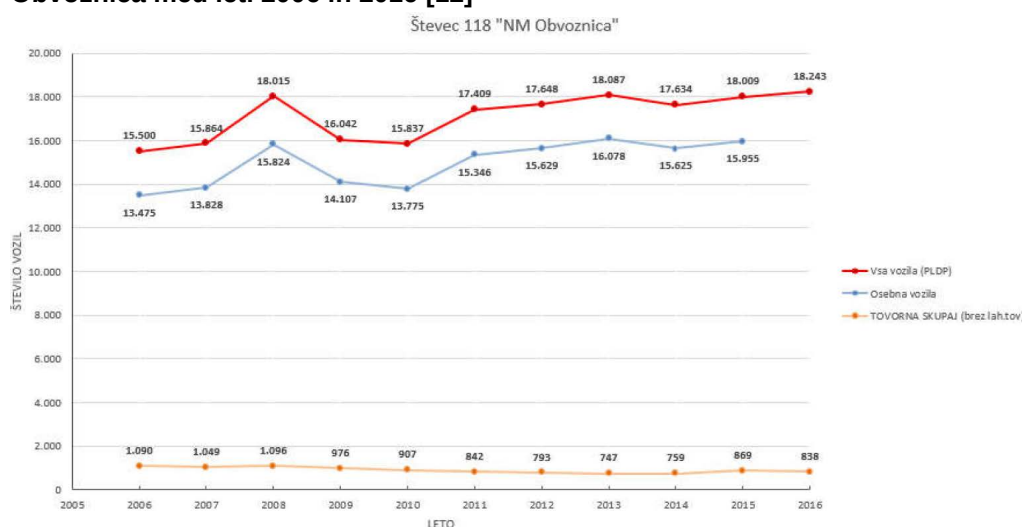
Kazalec št. 2 za trajnostno mobilnost je: »Umeščanje stanovanj v območja obremenjena z hrupom iz prometa«

V obstoječem stanju na celotnem območju OPPN ni stanovanj. Na območju v katerega se bodo umeščala stanovanja ni bilo izvedenih meritev hrupa ali izdelanih strateških kart hrupa za poselitveno območje. Glede na namensko rabo (centralna dejavnost) spada območje pod III. stopnjo varstva pred hrupom, na katerih je dopusten poseg v okolje, ki je manj moteč zaradi povzročanja hrupa (Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10). Območje se nahaja ob Seidlovi cesti, ki je občinska cesta s šifro odseka 299261, LG - glavna mestna cesta. Glede na prometni model [12] (scenarij 0 – obstoječe stanje v letu 2017) znaša, na Seidlovi cesti na območju predvidenega objekta Novi

trg 6, prometna obremenitev - PLDP 14835 vozil dnevno. Pri čemer so za območje značilne izrazite jutranje in popoldanske konice, ki lahko trajajo tudi manj kot eno uro in v katerih je zgoščen velik del prometne obremenitve. Za območje ožjega središča Novega mesta je tudi značilno, da vsebuje relativno velik delež tranzitnega prometa. Glede na prometni model [12] se kar 45 % vozil vozi skozi ožje mestno središče (Rozmanova ulica) in se na območju ne ustavi.

Na območju Seidlove ceste velja omejitev hitrosti 50 km/h. Dejanska hitrost pa je zaradi gostote križišč nižja in s tem tudi nižja obremenitev s hrupom. Ocenjujemo, da glede na razporeditev prometa skozi dan, ki je večinoma zgoščen v prometnih konicah, mejne vrednosti za $L_{noč}$ niso presežene, možna po so občasna preseganja mejnih vrednosti za L_{dan} .

Slika 40: Grafični prikaz gibanja prometnih obremenitev na avtomatskem števcu 118 NM Obvoznica med leti 2006 in 2016 [12]

D.4 Ocena vpliva na trajnostno mobilnost po izvedbi plana

Kazalec za trajnostno mobilnost je: »prostorske ureditve, ki spodbujajo delež hoje in kolesarjenja v prometu ter zmanjšujejo emisije zaradi prometa v okolje.«

Tabela 12: Pregled ključnih vplivov na kazalec za trajnostno mobilnost

Ureditev, ki spodbujajo delež hoje in kolesarjenja	Ureditev ki zmanjšuje delež hoje in kolesarjenja
+	-
Garažna hiša pod UE povečuje delež hoje na območju starega mestnega jedra (daljinski vpliv), saj deluje kot P+R.	Na območju OPPN se bo lahko zaradi umestitve garažne hiše pod UE lokalno zmanjšal delež pešcev in kolesarjev in posledično povečale emisije zaradi prometa
Zaprtje ceste in neurejenih parkirišč na Loko lokalno povečuje delež pešačenja in kolesarjenja ter	Gradnja objekta Novi trg 6 bo ukinila poti na območju objekta, kar bo imelo za posledice manjše

zmanjšuje emisije v okolje zaradi prometa	podaljšuje poti za nemotoriziran promet za 30 m
Umestitev stanovanjske rabe v center mesta povečuje delež pešačenja in kolesarjev v centru ter zmanjšuje motoriziran promet na periferiji mesta. Povečuje se uporaba javnega potniškega prometa ter zmanjšujejo emisije zaradi prometa v okolje.	

Prostorske ureditve stoječega prometa

Na območju OPPN bo po izvedbi plana prišlo do bistvenega povečanja števila parkirnih mest. Če ne upoštevamo ukinitve 64 PM na Novem trgu, ki ležijo izven območja OPPN, to pomeni skupaj največ 250 novih parkirnih mest glede na obstoječe stanje. Če upoštevamo ukinitve 64 PM na Novem trgu pa bo na območju po izvedbi plana okvirno 190 novih PM. Novih parkirnih mest bo lahko tudi manj, kar pa je odvisno od javnega arhitekturnega natečaja, kpri katerem se lahko izkaže manjša potreba po parkirnih hiši pod objektom NT6.

Povečanje parkirnih mest na območju OPPN je iz vidika trajnostne mobilnosti upravičeno le v primeru, da se na drugem delu mesta omeji motoriziran promet. Glede na CPS [3] se je v 2017 začela prenova starega jedra Novega mesta, katerega prometna ureditev bo omejila površine za motoriziran promet in ga umirila. Po drugi strani pa bo od 250 novih parkirnih mest 10 PM namenjeno električnim vozilom.

Ocenimo lahko, da bodo PM ki bodo izgrajena v kletni garaži pod objektom Novi trg 6 namenjena internim potrebam tega objekta, ter potrebam zaposlenih in obiskovalcev Mestne občine Novo mesto. Deloma lahko pričakujemo, da bo v garažni hiši pod objektom Novi trg 6 parkirana tudi vozila, ki danes neurejeno parkirajo na območju parka pod Kulturnim centrom Janeza Trdine (do 25 vozil) ter deloma vozila, ki so parkirana na Novem trgu (64 vozil).

Parkirna mesta v predvideni garažni hiši pod Upravno enoto (predvideno 180 PM) pa bodo deloma zasedli obiskovalci Upravne enote in Loke, ki parkirajo v obstoječem stanju na neurejenem parkirišču pod Defranceschijevo 2 (12 PM) in cesti na Loko (do 35 PM). Garažna hiša pod Upravno enoto bo uporabljena tudi za parkiranje v času dogodkov in kulturnih prireditev v KCJT. Ocenimo lahko, da je vsaj 100 PM na območju OPPN, ki jih bodo uporabljali prebivalci in obiskovalci izven območja obravnavnega OPPN, to je območje starega mestnega jedra, predvsem prebivalci in obiskovalci Brega, ki imajo do predvidene garažne hiše okoli 250 m. Celotni polotok starega mestnega jedra Novega mesta je oddaljen od predvidene garažne hiše največ 600 m. Glede na CPS [3] je na območju pomanjkanje parkirnih mest.

Tabela 13: Pregled parkirnih mest (PM) na območju OPPN**** pred in po izvedbi

Parkirišče	Št. obstoječih PM	Št. predvidenih PM	Razlika
Novi trg****	82	18	-64 PM
Parkirišča ob pošti	55	45	-10 PM
Predvideni objekt NT6	85*	240**	+155 PM
Defranceshijeva 2	12	0	-12

Kulturni center JT - park	25	0***	-25
Parkirišče ob Loki****	35	0***	-35
Garažna hiša pod upravno enoto	0	180	+180
SKUPAJ	294	483	+189

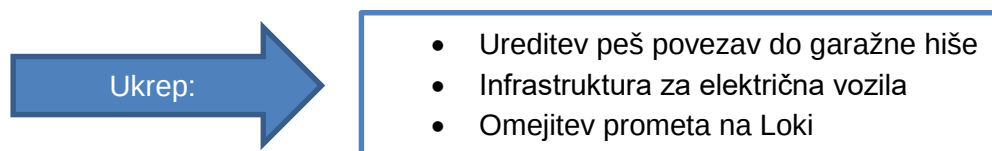
*Parkirna mesta na obstoječem makadamskem parkirišču

**Parkirna mesta v podzemni garaži

***Omogoči se kratkotrajno parkiranje za dostavo

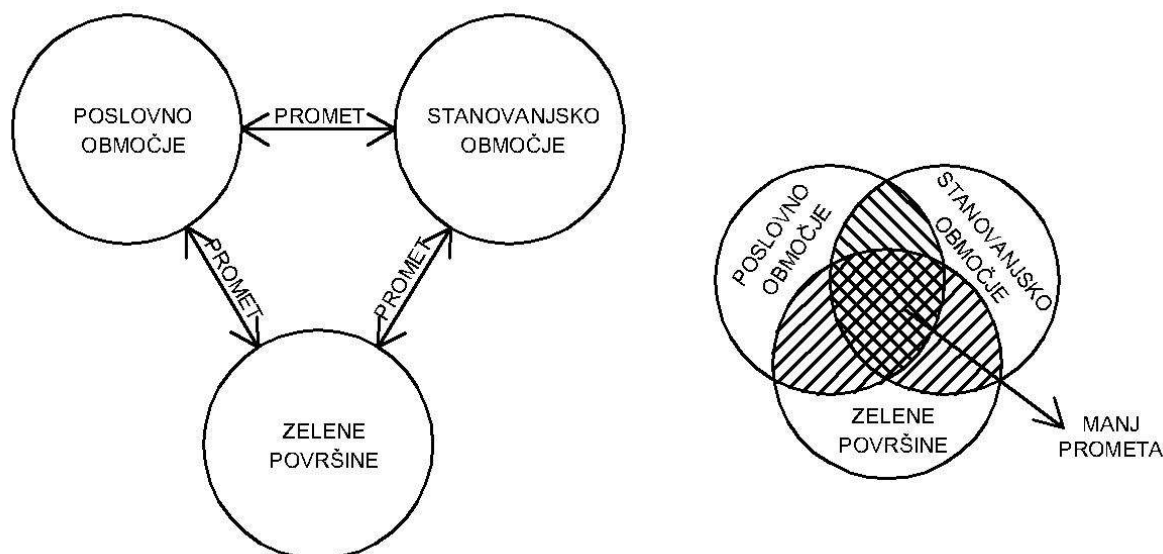
****Parkirišča na Novem trgu in ob gostišču na Loki ne ležijo na obravnavanem OPPN so pa funkcionalno povezana z obravnavanim OPPN

Umeščanje novih parkirnih mest na območje OPPN ne moremo gledati ločeno od celotne prometne politike mesta. Zaradi pomanjkanja parkirnih mest v starem mestnem jedru[3], se bo nekoliko povečal motoriziran promet na tem delu, ter zmanjšal v starem mestnem jedru (Glavni trg, Kapitelj, Stari trg in Breg). Zato lahko zaključimo, da bo prostorska ureditev parkiranja imela večplasten učinek na kazalec »prostorske ureditve, ki povečajo delež hoje in kolesarjenja«. Lokalno se bo delež pešcev in kolesarjev zaradi prostorskih ureditev parkiranja lahko zmanjšal in emisije zaradi prometa povečale. Izjema so ureditve na območju Loke, kjer je predvidena omejitev prometa vključno s parkiranjem. Po drugi strani pa se bo povečal delež hoje in kolesarjev na območju starega mestnega jedra ter posledično se bodo na tem delu tudi zmanjšale emisije zaradi prometa. Prostorske ureditve parkirnih mest bodo povzročile nebstven daljinski, neposredni in posredni vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C.

Načrtovanje rabe prostora

Pretekle raziskave so pokazale, da povečanje heterogenosti rabe prostora za 1 % povzroči zmanjšanje prevoženih kilometrov z avtomobili za povprečno 0,1 % [9]. Dostopnost različnih funkcij v prostoru na kratkih razdaljah zmanjša potrebo po motoriziranem prometu. Monotonost modela rabe prostora z izrazitimi, skoraj čistimi poselitvenimi območji (npr.: spalna naselja), in skoraj čistimi nakupovalno-poslovnimi območji, so glavni razlogi za povečan promet znotraj in med naselji. Rezultat takega modela rabe prostora ob tudi drugih razlogih (prometna infrastruktura itd.) so povzročili prevlado osebnega motoriziranega prometa nad ostalimi oblikami prometa. S tega vidika je na nivoju naselij ključna čim bolj heterogena (mešana) raba prostora.

Slika 41: Shema vpliva monotone/heterogene rabe prostora na prometne tokove [10]

Z umestitvijo poslovno-stanovanjskega objekta NT6 na območje OPPN sledimo ciljem trajnostne mobilnosti (diverzifikacija rabe prostora), saj bodo stanovalci zaradi relativne bližine storitev in delovnih mest imeli zmanjšano potrebo po osebnem vozilu. Diverzifikacija se s planom poveča tako v smislu umeščanja stanovanj v območje centralne dejavnosti, kot tudi mešane rabe v vertikalni smeri (trgovine spodaj, stanovanja zgoraj). Povečanje heterogenosti, je skladno tudi s predlogi Občinskega programa varstva okolja Mestne občine Novo mesto [8].

Vsako stanovanje, ki se zgradi v centru, zmanjšuje potrebo po novogradnji stanovanj na obrobju, kar ima za posledico manj motoriziranega prometa, manj zastojev, manj emisij v okolje ter navsezadnje tudi manj posegov na kmetijska zemljišča na nivoju celotnega mesta. Stanovanjski kompleks se umešča tudi neposredno ob avtobusno postajo ob Seidlovi cesti, kar bo omogočalo uporabo javnega prevoza. Pri umeščanju poslovno stanovanjskega objekta NT6 se moramo zavedati tudi, da se bo z izgradnjo vzhodne in zahodne obvoznice Novega mesta zmanjšali prometni tokovi po Seidlovi cesti in s tem tudi škodljivi vplivi le teh (hrup, prometni zastoji, emisije v zrak). Načrtovana raba (umeščanje stanovanj) bo imelo pozitiven, daljinski in posreden vpliv - A. Ukrepi niso potrebni.

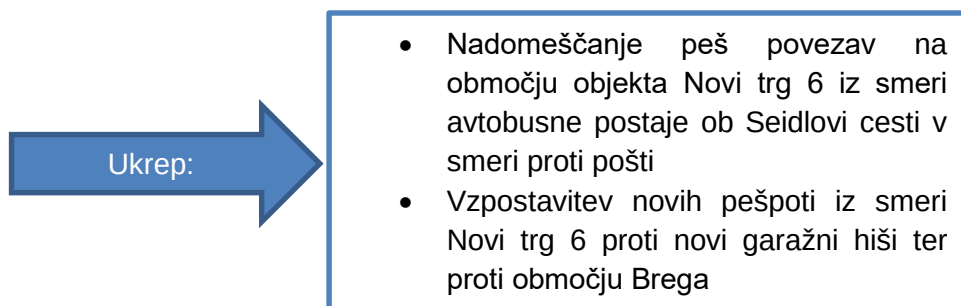
Ureditev pešpoti na območju

S planom se v manjši meri posega v obstoječe pešpoti na območju. Na območju parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine bo zaradi izgradnje objekta Novi trg 6, ukinjeno dvakrat po 40 metrov pešpoti, ki poteka v smeri od avtobusne postaje ob Seidlovi cesti proti Pošti na Novem trgu. Ta poseg ima negativen vpliv na obravnavan kazalec »prostorske ureditve, ki povečujejo delež hoje in kolesarjenja v prometu ter zmanjšujejo emisije prometa v okolje«. Izgubljene pešpoti bo potrebno nadomestiti.

Zaradi izgradnje garažne hiše pod Upravno enoto ne bo poseženo na obstoječe pešpoti. Smiselno pa bi bilo povezati novo garažno hišo z obstoječim sistemom pešpoti na območju, ter urediti novo pešpot ali pločnik med novo garažno hišo pod Upravno enoto in Novim trgom. Cesta na Loko namreč nima pločnika. V primeru izgradnje garažne hiše pod Upravno enoto

se bo promet na tej cesti povečal in bo potrebno urediti prostor za pešce, tudi tiste ki bodo želeli iz Novega trga se peš odpraviti k reki Krki.

Prostorske ureditve pešpoti na območju bodo povzročile nebstven neposredni vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C.

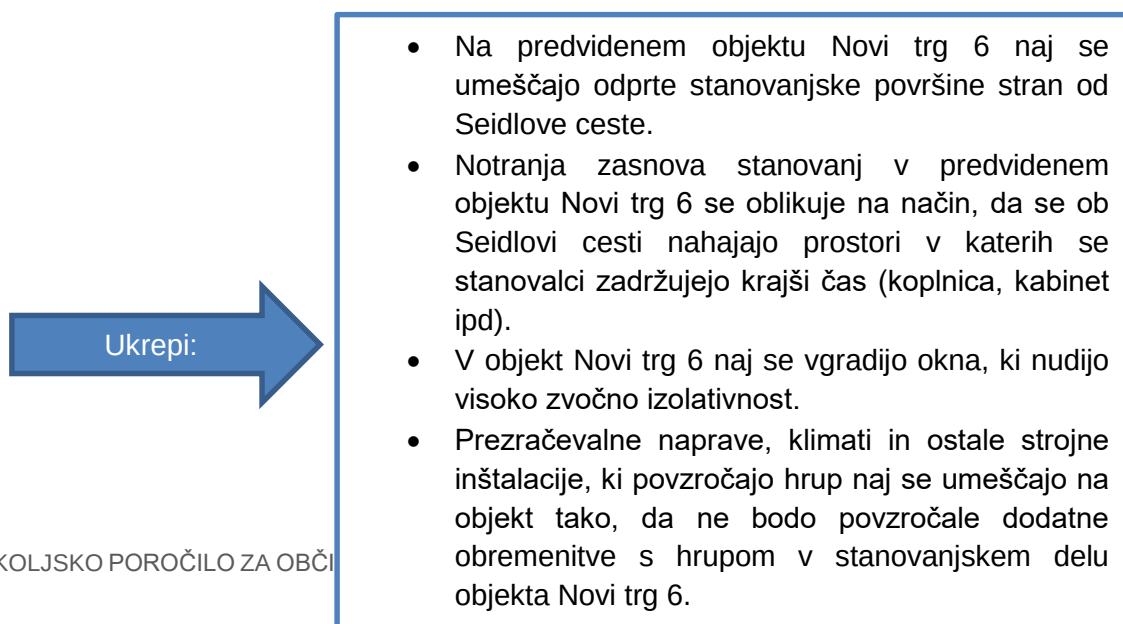

Kazalec št. 2 za trajnostno mobilnost je: »Umeščanje stanovanj v območja obremenjena z hrupom iz prometa«

Zaradi izgradnje poslovno stanovanjskega objekta Novi trg 6 je predvideno umeščanje stanovanj neposredno v območje Seidlove ceste, zaradi česa bodo potrebni omilitveni ukrepi. Pred določitvijo vpliva umeščanja stanovanj v območje ceste je potrebno upoštevati naslednja dejstva, na strateškem nivoju:

- CPS predvideva zmanjšanje deleža motoriziranih vozil v prometu;
- Občinski in državni strateški dokumenti predvidevajo povečanje električnih vozil, kar bo zmanjšalo obremenitve s hrupom;
- Predvideva se izgradnja vzhodne in zahodne obvoznice Novega mesta (3. razvojna os), ki bo razbremenila tranzitni promet tudi na območju Seidlove ceste;
- V teku je prenova in prometna preureditev starega mestnega jedra mesta (delno zaprtje ceste, enosmerni promet), kar bo tudi zmanjšalo tranzitni promet na območju OPPN.

Glede na zgoraj navedena dejstva, ki kažejo na postopni trend zmanjšanja obremenitve s hrupom na obravnavanem območju in oceno, da so v nočnem času obremenitve s hrupom majhne, v dnevnem času pa so preseganja le občasna, ocenjujemo za obravnavani kazalec nebstven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C.

D.5 Omilitveni ukrepi za področje trajnostne mobilnosti

D.5.1. Pregled ukrepov iz Odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto

Načrt za kakovost zraka na območju Mestne občine vsebuje 29 ukrepov iz področja trajnostne mobilnosti. V nadaljevanju navajamo relevantne za naš OPPN:

- Zagotovitev **parkiranja koles**. Občina zagotovi izgradnjo in ureditev parkirišč za parkiranje in varno shranjevanje koles pred najbolj obiskanimi občinskimi javnimi stavbami v mestu ter na drugih območjih parkiranja koles, država pa zagotovi izgradnjo in ureditev parkirišč za parkiranje in varno shranjevanje koles pred državnimi objekti.
- **Nadgraditev obstoječih postajališč MPP** za večjo prometno varnost in boljše standarde kakovosti storitev MPP. Občina zagotovi izboljšanje povezav pločnikov do avtobusnih postajališč za MPP in ureditev varnih dostopov. Nadgradi avtobusna postajališča MPP, da bodo ustrezala sodobnim standardom in bodo lahko dostopna tudi invalidom.
- **Trajnostna parkirna politika**. Občina zagotovi parkirišča za parkiranje avtomobilov, koles in uporabo javnega potniškega prometa z obrobja mesta v središče mesta (park & ride).
- Spodbujanje elektromobilnosti in njen preboj.
 - o Občina bo na svojih zemljiščih omogočila postavitev ustrezne pametne polnilne infrastrukture ob upravnih objektih, kjer imajo občani dnevne opravke.
 - o Občina (oziroma upravniki parkirišč z več kakor 50 parkirnimi mesti) na javnih parkiriščih v mestu zagotovila, da bosta vsaj 2 % parkirnih mest opremljena z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo.
 - o Občina bo s predpisi uredila, da bodo morali prihodnji investitorji skupnih stanovanjskih stavb od leta 2018 naprej na parkiriščih lastnikov stanovanj, kjer je več kot 30 parkirnih mest, zagotoviti na to število parkirnih mest vsaj eno parkirno mesto, rezervirano za parkiranje in opremljeno z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo.
 - o občina spodbujala trgovce in gostince, da opremijo parkirne površine z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo,
 - o občina spodbujala zamenjavo zastarelih komunalnih vozil z nizkimi emisijskimi razredi EURO s hibridnimi ali električnimi vozili, pri čemer bodo komunalna podjetja postopno zagotovila potrebno pametno polnilno infrastrukturo,
- Izboljšanje cestne infrastrukture, namenjene kolesarjem in pešcem.
- Omejevanja in umirjanje prometa;
- Ureditev kolesarskih stez in cestišč za uporabo koles ter odprava ključnih pomanjkljivosti za množično uporabo kolesarjenja za dnevne opravke.
- Ureditev pločnikov, varni prehodi za pešce in odprava ključnih pomanjkljivosti za množično hojo po vsakodnevnih opravkih;
- Uvedba izposoje koles v občini. Občina bo uvedla sistem izposoje koles najmanj na treh lokacijah.

D.5.2. Predlog omilitvenih ukrepov za OPPN Novi trg

Na podlagi zgoraj navedenega predlagamo naslednje omilitvene ukrepe:

- V garažni hiši je potrebno skladno z Odlokom o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto zagotoviti 2 % parkirnih mest opremljena z ustrezno pametno polnilno infrastrukturo. To je 5 PM v garažni hiši Novi trg 6 in 4 PM v garažni hiši pod Upravno enoto. Za ukrep je odgovoren investitor garažne hiše.
- Garažna hiša pod Upravno enoto naj bo izvedena tako, da bo omogočala parkiranje vozilom na utekočinjen naftni plin (LPG). Za ukrep je odgovoren investitor garažne hiše.
- Na območju ob garažni hiši pod Upravno enoto, na Loki ter ob objektu Novi trg 6 naj se postavi zadostno število lahko dostopnih in pokritih parkirišč za kolesa. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto.
- Območje Loke se od vhoda v garažno hišo navzdol zapre za promet. Dovoljen je samo promet z dovolilnico. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto.
- Na obstoječi cesti na Loko se na delu, ki bo odprta za javni promet uredi pločnik ali pešpot od garažne hiše do Novega trga. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto ter investitor garažne hiše.
- Na območju parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine se prepove motoriziran promet vključno s parkiranjem. Dovolj se samo dostop za dostavna vozila. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto.
- Uredi se obstoječe makadamsko parkirišče pod objektom Defranceschijeva 2. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto ter investitor garažne hiše. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto.
- Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto ter investitor garažne hiše.
- Zaradi zasedbe obstoječe poti na območju gradnje objekta Novi trg 6 bo potrebno obstoječe pešpoti nadomestiti. Z novo potjo naj se po najkrajši možni poti poveže območje avtobusne postaje ob Seidlovi cesti z območjem Pošte na Novem trgu. Za ukrep je odgovoren investitor objekta Novi trg 6.
- Okolica objekta Novi trg 6 naj bo v celoti prosto dostopna za javnost (urbana ploščad) to je brez zidov ali ograj. Funkcionalni elementi kot so otok za smeti, ali pa različne strojne inštalacije naj se zaprejo v objekt, da ne ovirajo prehoda kolesarjem ali pešcem okoli objekta. Za ukrep je odgovoren investitor objekta Novi trg 6.
- Na predvidenem objektu Novi trg 6 naj se umeščajo odprte stanovanjske površine stran od Seidlove ceste.
- Notranja zasnova stanovanj v predvidenem objektu Novi trg 6 se oblikuje na način, da se ob Seidlovi cesti nahajajo prostori v katerih se stanovalci zadržujejo krajši čas (kopalnica, kabinet ipd).
- V objekt Novi trg 6 naj se vgradijo okna, ki nudijo visoko zvočno izolativnost.
- Prezračevalne naprave, klimati in ostale strojne inštalacije, ki povzročajo hrup naj se umeščajo na objekt Novi trg 6 tako, da ne bodo povzročale dodatne obremenitve s hrupom v stanovanjskem delu objekta Novi trg 6.
- Ob izgradnji garažne hiše pod Upravno enoto naj se vzpostavijo nove pešpoti iz smeri Novega trga 6 proti novi garažni hiši ter proti območju Brega. Pešpot naj se zariše v OPPN. Za ukrep je odgovoren investitor in Mestna občina Novo mesto.
- Ob izgradnji garažnih hiš naj se hkrati omeji parkiranje na Novem trgu (območje izven obravnavanega OPPN) iz obstoječih okvirno 82 PM na okvirno 18 PM. To je, ohranijo

naj se parkirna mesta neposredno ob cesti, notranjost trga pa naj se zapre za motoriziran promet. Za ukrep je odgovorna Mestna občina Novo mesto.

D.6 Spremljanje kazalcev okolja (monitoring)

Posebno spremljanje kazalcev v fazi OPPN ni predvideno.

D.7 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora

Smernice iz področja trajnostne mobilnosti, vključno s segmentom okolja hrup, zrak in podnebne spremembe niso bile podane.

D.8 Skladnost načrta z okoljskimi cilji za področje trajnostne mobilnosti

Predlagani načrt je ob upoštevanju omilitvenih ukrepov skladen z okoljskim ciljem za področje »trajnostne mobilnosti«. Z izvedbo plana se ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ne bo poslabšalo stanje na področju trajnostne mobilnosti.

Tabela 14: Skladnost načrta z okoljskimi cilji za področje trajnostne mobilnosti

Okoljski cilj	Skladnost načrta
Cilj trajnostne mobilnosti je zagotavljanje mobilnosti vsem prebivalcem in obiskovalcem občine ob zmanjšanju negativnih posledic prometa na okolje in zdravje prebivalcev.	Načrt je skladen z okoljskimi cilji zaradi povečanja heterogenosti rabe prostora, umeščanje stanovanj v območje peš dostopa do centralnih dejavnosti, peš dostopa do javnega potniškega prometa ter izvedbe omilitvenih ukrepov kot so gradnja pešpoti, omejevanje prometa ter ukrepi za električno mobilnost.

E. SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI NAČRTA

Sklepna ocena kaže, da so vplivi *OPPN Novi trg* **nebistveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov – C**, zato je plan **sprejemljiv**. V spodnji tabeli je pregled ocen vplivov po segmentih.

Tabela 15: Pregled ocen vplivov po segmentih

Segment	Ocena vpliva	Kratek opis vpliva
Tla in kmetijska zemljišča	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Podzemne vode	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Površinske vode	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Kulturna dediščina in krajina	nebistven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C	Umestitev objekta na Novem trgu 6 in garažne hiše pod Upravno enoto bosta imela ob upoštevanju omilitvenih ukrepov nebistven vpliv na več enot kulturne dediščine. Predvsem so to Občinska stavba, Kulturni center Janeza Trdine, stavba Upravne enote ter spomenik Mestno jedro Novega mesta. Ključni omilitveni ukrepi so omejitev gabaritov NT6 ter vkop in ozelenitev garažne hiše pod Upravno enoto.
Gozd	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Zdravje ljudi – oskrba s pitno vodo	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Narava	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Prilagajanje na podnebne spremembe	/	Se ne obravnava. Ni bistvenih vplivov.
Trajnostna mobilnost	nebistven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov - C	Z izvedbo plana bo prišlo do večplastnih vplivov na trajnostno mobilnost. Predvideno je povečanje površin za motoriziran promet (nova podzemna parkirna mesta na območju OPPN). Zaradi tega bo prišlo do lokalnega povečanja motoriziranega prometa ter do daljinskega vpliva zmanjšanja motoriziranega prometa in emisij v okolje v starem mestnem jedru. Na drugi strani bo zaradi omejitve prometa na Loki ter povečanje heterogenosti rabe prostora lokalno povečan delež hoje in kolesarjenja.

O poteku izdelave okoljskega poročila ni posebnih opozoril.

F. POLJUDEN POVZETEK UGOTOVITEV OKOLJSKEGA POROČILA

F.1 OPIS NAČRTA

Območje plana OPPN Novi trg se nahaja v centru Novega mesta in sicer v neposredni bližini starega mestnega jedra, to je na območju Novega trga. Na zahodnem in severnem delu območje omejuje Seidlova cesta. Na južnem delu območje omejuje reka Krka z Župančičevim sprehajališčem. Na vzhodnem delu pa Defranceschijeva ulica, stavba upravne enote in kapiteljski hrib.

Glavni cilj priprave OPPN je določitev podrobnejših pogojev za gradnjo objekta z ustreznim dostopom na mestu porušene stavbe Novi trg 6 ter ureditev urbane ploščadi, ki se pridobijo z izvedbo arhitekturnega natečaja, določitev pogojev za gradnjo garažne hiše na brežini pod Upravno enoto Novo mesto ter določitev pogojev urejanja Športno rekreacijskega parka Loka. Sočasno bo potrebno predvideti tudi navezave na obstoječa infrastrukturna omrežja ter ureditev tako zelenih površin kot tudi površin za pešce in kolesarje.

Na območju porušene stavbe Novi trg 6 je predvidena izvedba javnega arhitekturnega natečaja, in sicer za gradnjo novega stanovanjsko – poslovnega objekta (s prevladujočo stanovanjsko rabo) ter ureditev urbane ploščadi. Objekt ima maks. bruto površino 9000 m². Oblikovanje stavbe z etažnostjo do 3K (tri kletne etaže) + P (pritlična etaža) + maks. 4N (štiri nadstropne etaže) + T (terasna etaža) in ob pogoju, da maks. višina ne presega kote slemena stavbe Mestne občine Novo mesto. V sklopu kletnih prostorov je predvideno parkiranje v do treh podzemnih etažah (končno število PM mora ustrezati potrebam poslovne dejavnosti in številu stanovanj). Od tega se za potrebe javnega parkiranja zagotovi najmanj 60 PM (v zgornji kletni etaži). Dopusti se tudi možnost povezave z obstoječo garažo pod TPC Novi trg. Dostop v podzemne garaže in dostava sta dovoljeni le na jugozahodni oziroma južni strani stavbe, čim bližje dostopu z javne ceste.

Na območju pod stavbo Upravne enote je predvidena:

- gradnja podzemne garaže (z dvema maks. vkopanima etažama in maks. 180 PM ter s povezavo z višje ležečim platojem pred stavbo UE NM) z ravno streho, ki se jo lahko zazeleni ali eventualno delno tlakuje za namen multifunkcijske rabe, izpostavljene vidne dele pa se zazeleni s plezalkami;
- gradnja nove stavbe (ene ali dveh) za potrebe »Mladinskega centra« oziroma Športno rekreacijskega centra Loka zaradi oblikovanja nove stavbe z etažnostjo P + 1, z dvokapno streho naklona 35-40° in z orientacijo slemena vzdolž stavbe ali ravno streho ter v velikosti do 150 m².
- gradnja (odprtih) tribun (lahko tudi zatravljenih, do maks. deset vrst in dolžine 40 m) na severni strani igrišč.

F.2 PREGLED VPLIVOV IN OMILITVENIH UKREPOV

F.2.1. Kulturna dediščina

Celotno območje plana spada pod vplivno območje spomenika Mestno jedro Novega mesta. Vpliv umestitve objekta na Novem trgu 6 in garažne hiše pod Upravno enoto na vedute starega mestnega jedra, bo ob ustreznih omilitvenih ukrepih nebitven. Omejitev višine in širine objekta Novi trg 6 bo omililo tudi vplive na ostale enote kulturne dediščine v bližini in sicer na stavbo Mestne občine Novo mesto (Seidlova 1) ter na Kulturni center Janeza Trdine. Vpliva zaradi izgradnje objekta Novi trg 6 na veduto Kapiteljske cerkve ne bo.

Z okoljskim poročilom se določijo naslednji ključni omilitveni ukrepi:

- Objekt Novi trg 6 (NT6) ne sme v višino presegati gabaritov stavbe Občine. Gornje etaže NT6 naj se zamaknejo stran od Seidlove ceste ter od Kulturnega centra Janeza Trdine. Namen ukrepa je vizualno zmanjšanje stavbnih mas iz pogleda Seidlove ceste in preprečitev da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine.
- Okoli objektov Novi trg 6 naj se v največji možni meri umestijo javno dostopne površine.
- Garažna hiša pod Upravno enoto naj se čim bolj umakne v smer k obstoječemu makadamskemu parkirišču pod Defranceshijevo 2 ter naj bo čim manj vizualno izpostavljena.
- Ob morebitni širitvi ceste na Loko je potrebno, kjer je to mogoče, ponovno vzpostaviti obojestransko zasaditev dreves. Morebitni podporni zidovi na cesti na Loko (ter zunanji deli uvozov v garažne hiše) naj bodo obloženi s kamnito oblogo, kot je v obstoječem stanju urejena cesta na Loko.

F.2.2. Trajnostna mobilnost

Z izvedbo plana bo prišlo do večplastnih vplivov na trajnostno mobilnost, ki so tako pozitivni kot negativni. Garažna hiša pod UE povečuje delež hoje na območju starega mestnega jedra. Po drugi strani pa se bodo lokalno zaradi umestitve garažne hiše pod UE povečale emisije zaradi motoriziranega prometa. Po drugi strani pa zaprtje ceste in neurejenih parkirišč na Loku lokalno zmanjšuje emisije v okolje zaradi prometa ter spodbuja pešačenje. Umestitev stanovanjske rabe v obravnavan del mesta povečuje delež pešačenja in kolesarjev v centru ter posredno zmanjšuje motoriziran promet na periferiji mesta. Povečuje se uporaba javnega potniškega prometa ter zmanjšujejo emisije zaradi prometa v okolje.

Zaradi navedenih dejavnikov so predlagani naslednji omilitveni ukrepi:

- V garažni hiši je potrebno skladno z Odlokom o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto zagotoviti 2 % parkirnih mest opremljena z ustrežno pametno polnilno infrastrukturo. To je 5 PM v garažni hiši Novi trg 6 in 4 PM v garažni hiši pod Upravno enoto.
- Garažna hiša pod Upravno enoto naj bo izvedena tako, da bo omogočala parkiranje vozilom na utekočinjen naftni plin (LPG).
- Na območju ob garažni hiši pod Upravno enoto, na Loku ter ob objektu Novi trg 6 naj se postavi zadostno število lahko dostopnih in pokritih parkirišč za kolesa
- Območje Loke se od vhoda v garažno hišo navzdol zapre za promet. Dovoljen je samo promet z dovolilnico.

- Na obstoječi cesti na Loko se na delu, ki bo odprta za javni promet uredi pločnik ali pešpot od garažne hiše do Novega trga.
- Na območju parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine se prepove motoriziran promet vključno s parkiranjem. Dovolj se samo dostop za dostavna vozila
- Uredi se obstoječe makadamsko parkirišče pod objektom Defranceschijeva 2.
- Zaradi zasedbe obstoječe poti na območju gradnje objekta Novi trg 6 bo potrebno obstoječe pešpoti nadomestiti.
- Okolica objekta Novi trg 6 naj bo v celoti prosto dostopna za javnost (urbana ploščad)
- Ob izgradnji garažnih hiš naj se hkrati omeji parkiranje na Novem trgu (območje izven obravnavanega OPPN iz obstoječih okvirno 82 PM na okvirno 18 PM. To je, ohranijo naj se parkirna mesta neposredno ob cesti, notranjost trga pa naj se zapre za motoriziran promet.
- Na predvidenem objektu Novi trg 6 je potrebno izvajati ukrepe za zmanjšanje emisij hrupa na stanovanjske enote.

G. VIRI

- [1] Poročilo o stanju okolja v Mestni občini Novo mesto, končno poročilo, Boson d.o.o., julij 2012
- [2] Spletna stran: https://sl.wikipedia.org/wiki/Novo_mesto, 20. september 2017
- [3] Celostna prometna strategija Mestne občine Novo mesto, Balant M. in sod., maj 2017
- [4] Spletna stran: http://www.dolenjskilist.si/2017/08/14/180431/novice/dolenjska/Zakaj_nas_mora_skrbeti_za_Krko/, dostop februar 2018
- [5] Kvaliteta reke Krke v srednjem toku : diplomska naloga Nučič, Benjamin, FGg, 2011
- [6] Spletna stran: <http://www.arso.gov.si/vode/podatki/>, dostop, februar 2018
- [7] Spletna stran: <http://www.arso.gov.si/vode/kopalne%20vode/>, dostop, februar 2018
- [8] Občinski program varstva okolja Mestne občine Novo mesto, Erico d.o.o., december 2016
- [9] Spears S., Boarnet M.G., Handy S., Rodier S., 2014. Impac of Land-Use Mix on Passenger Vehicle Use and Greenhouse Gas Emissions, California Enivonmental Protection Agency, 6 str.
- [10] Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave strategije Prostorskega razvoja Slovenije 2050; Faza: strokovno gradivo (sklop 2: prostorske možnosti za nizkoogljično Družbo), Boson d.o.o. 2016
- [11] Občinski podrobni prostorski načrt Novi trg - osnutek, GPI d.o.o., december 2016, dopolnitev januar 2018
- [12] Prometni model cestne mreže širšega Mestnega jedra novega mesta in kapacitetna analiza karakterističnih križišč, PROVIA d.o.o. marec 2017

H. PRILOGE

- Priloga 1: Prečni prerez med Novim trgom 6 in Kapitljem

IZJASNITVE NA PRIPOMBE MINISTRSTVA ZA KULTURO, dopis št. 35012-176/2016/47 z dne 14. 5. 2018 podane v fazi Mnenja o ustreznosti okoljskega poročila za Občinski podrobni prostorski načrt Novi trg v Novem mestu

1. Uvodoma ugotavljamo, da okoljsko poročilo ni bilo izdelano s strani oseb, ki bi v ustrezni meri zagotavljale kakovost okoljskega poročila v vsebinah, povezanih z varstvom kulturne dediščine. Med izhodišči za pripravo okoljskega poročila je naveden Zakon o ohranjanju narave, ne pa tudi Zakon o varstvu kulturne dediščine, čeprav se okoljsko poročilo izdeluje pretežno v vsebinah varstva kulturne dediščine, kar je neustrezno. Tudi navedba, da je okoljsko poročilo izdelano na podlagi »mednarodnih strokovnih člankov s področja vplivov namakanja na okolje« kaže na to, da izdelovalec okoljskega poročila ni ustrezno usposobljen za izdelavo konkretnega okoljskega poročila.

Izjasnitev: Trditve o tem, da izdelovalec okoljskega poročila ni ustrezno usposobljen so neutemeljene. Izdelovalec Okoljskega poročila je v več kot 10 letih izkušenj uspešno izdelal že več kot 20 okoljskih poročil, ki so vsebovala poglavja o kulturni dediščini. Pri izdelavi tega poročila so sodelovali tako arhitekt, krajinska arhitektka, kot tudi doktor varstva okolja in univ. dipl. vodar in komunalni inženir. Poročilo je bilo izdelano sistematično in skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05), ki pa žal ne določa meril usposobljenosti izdelovalca okoljskega poročila. Na podlagi tiskarske napake, v splošnem in uvodnem delu okoljskega poročila ni možno zanikati strokovnosti celotnega poročila. Pri izdelavi poročila je bila uporabljena vsa ključna zakonodaja iz tega področja, predvsem je to Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto ter tudi Zakon o varstvu kulturne dediščine. Navedba zakonodaje se bo v nadaljevanju ustrezno dopolnila.

2. Pri opisu metodologije in načinov vrednotenja vplivov je navedeno, da je ocena pričakovanega vpliva na okolje pogojena predvsem z zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi obremenitev v interakciji z obsegom spremembe vpliva glede na obstoječe stanje določenega elementa okolja. Glede na to, da celovita presoja vplivov na okolje praviloma ni vezana na določene mejne vrednosti obremenitev, sploh pa na tak način ni merljiv vpliv na kulturno dediščino, menimo, da je pristop k presoji, metodologija in način vrednotenja neustrezen.

Izjasnitev: Zgoraj naveden citat je povzet iz splošnega uvodnega dela okoljskega poročila, kjer je metodologija na splošno napisana za vse obravnavane segmente v okoljskem poročilu. Navedeno je tudi, da če nek vpliv ni določen z zakonskimi mejnimi vrednostmi se uporabijo drugi standardi. Konkretna merila za vrednotenje segmenta kulturne dediščine so navedena v poglavju o kulturni dediščini. Način vrednotenja poteka skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje. To je opis obstoječega stanja, kjer so navedene vse enote kulturne dediščine na območju in v okolici ter njihovi prostorski odnosi do plana. V nadaljevanju sledi obširen pregled »značilnih vedut in pogledov«, s slikovnimi prikazi. Ocena vpliva je izvedena po deskriptivni metodi, to je z analiziranjem predpisane varovane vrednote za vsako enoto kulturne dediščine posebej (tabela 7. in tabela 8.) ter opisom predvidenega vpliva na varovano vrednoto enote KD (npr. vpliv na veduto, vpliv na prostorsko razmerje). Pri čemer smo izdatno uporabljali tudi grafične prikaze obstoječega in predvidenega stanja, kar je vse razvidno iz poročila.

3. V poglavju B 10 Ugotavljanje potencialnih pomembnih vplivov na okolje za nadaljnjo presojo so podatki o kulturni dediščini pomanjkljivi. Med drugim je podatke o kulturni dediščini skladno s predpisi potrebno pisati z EŠD številko Ob polnem imenu kulturne dediščine.

Izjasnitev: Po celotnem poročilu se bodo, kjer je to smiselno pripisale EŠD številke enot kulturne dediščine.

4. Okoljski cilj v poglavju C. Kulturna dediščina bi bil ustrežnejši, če bi bil opredeljen kot »Celostno ohranjanje kulturne dediščine. Celostno ohranjanje je po predpisih namreč sklop ukrepov, s katerimi se zagotavljajo nadaljnji obstoj in obogatitev dediščine, njeno vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživljanje.

Izjasnitev: Se strinjamo. Poročilo bomo temu ustrezno popravili.

5. Prepisovanje varstvenih režimov v okoljsko poročilo ni smiselno, saj morajo biti varstveni režimi poznani že načrtovalcu plana, prav tako pa tudi vsem drugim vpletenim. Pomembno je razumevanje teh režimov in ustrezna interpretacija za konkretni prostorski akt, ustrezna presoja ter predlaganje ustreznih omilitvenih ukrepov, ki bodo zagotavljali ustrezno celostno ohranjanje kulturne dediščine.

Izjasnitev: V okoljskem poročilu so varstveni režimi večkrat navajajo, ker so uporabljeni kot ključni kazalec pri presoji vplivov na okolje. Ne glede na to, da morajo biti varstveni režimi poznani načrtovalcu plana se v okoljskem poročilu le ti ponovno navajajo, ker smo varstvene režime uporabili kot merilo ocenjevanja vpliva in s tem preverili na kakšen način so bili varstveni režimi upoštevani v osnutku OPPN, kar je tudi namen Okoljskega poročila.

6. Pri presojanju oddaljenosti kulturne dediščine od OPPN smo pogrešali glede na konkreten presojevalski problem tudi presojo glede višinskih gabaritov in vplivov načrtovanih objektov na kulturno dediščino v območju vpliva.

Izjasnitev: Razmerja med oddaljenostjo in višino objektov smo prikazali na sliki 36. in sliki 28, kjer sta prikazana prečna prereza. Podatki o višinah objektov okoli Novega trga 6. so navedeni v tabeli 9. Predlagamo da se v poročilu tabela 9 (»Višina objektov, ki obdajajo predviden objekt Novi trg 6«) dopolni še s stolpcem o oddaljenosti od predvidenega objekta Novi trg 6.

Novi objekt Novi trg 6

Ugotavljamo, da izhodišča varstva kulturne dediščine pri izdelavi okoljskega poročila niso bila ustrezno upoštevana. Predlaganji omilitveni ukrepi ne omilijo negativnega vpliva na kulturno dediščino do te mere, da bi bil načrtovani poseg sprejemljiv.

7. Prvi omilitveni ukrep »Objekt Novi trg 6 (NT6) ne sme v višino presegati gabaritov stavbe Občine (EŠD 8563) to je 205,04 m.n.m.. Namen ukrepa je preprečitev da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine ter omejitev vplivov na staro mestno jedro.« je nerealen in v ničemer ne dosega svojega deklariranega namena »preprečiti, da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine«. Načrtovani objekt je za 2

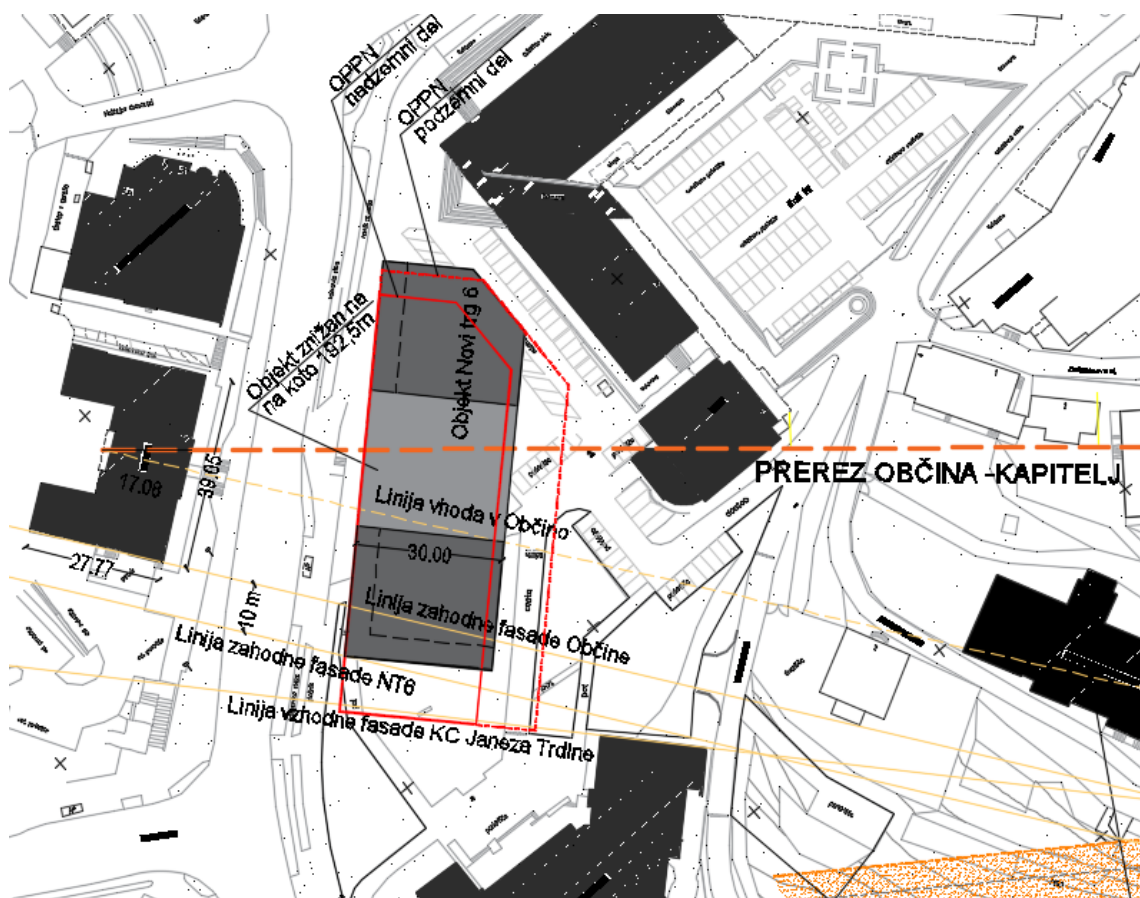
nadstropji višji od stavbe Občine in 40 metrov daljši od nje, zato predstavlja izrazito novo prostorsko dominantno, kar je z vidika varstva kulturne dediščine nedopustno.

Izjasnitev: Načrtovani objekt s tem omilitvenim ukrepom višinsko ne bo višji od stavbe občine. V dolžino pa se bo glede na omilitvene ukrepe objekt razbil na dva stolpiča, katerih oblika in širina se določi v arhitekturnem natečaju. Predviden objekt Novi trg 6 ima glede na osnutek okoljskega poročila dolžino okvirno 82 m, ki pa se razdeli na tri dele vsaka po okvirno 27 m. Pročelje stavbe Občine, ki je usmerjeno proti Seidlovi je široko 39 m. S tem omilitvenim ukrepom se določi samo maksimalna višinska kota objekta iz katere pa ne moremo predpostaviti dominante v prostoru. Dominanta je v veliki meri odvisna tudi od oblike, barve in strukture fasade, kar vse lahko vizualno zmanjša objekt. To pa so detajli, ki se bodo določili v fazi arhitekturnega natečaja, le ta pa mora upoštevati predpisane varstvene režime (ohranitev dominant v prostoru, ipd).

Predlagamo nov zapis omilitvenega ukrepa.

»

Vertikalni gabarit predvidenega objekta ne sme v višino presegati gabaritov stavbe Občine (EŠD 8563). Vertikalni gabarit (višina) objekta nad terenom naj znaša največ: P+4 (maksimalna višina venca naj ne presega višine venca Občine (EŠD 8563)). Severni stolpič se lahko po potrebi nadviša za eno etažo, s tem da njen vrh ne presega višine slemena stavbe Občine. Na vrhu južnega stolpiča se po potrebi lahko doda eno etažo, kar pa mora biti izvedeno tako, da ne vpliva na pojavnost osnovnega kubusa stolpiča (ustrezen zamik od roba stavbe in ustrezno arhitekturno oblikovanje). Namen ukrepa je preprečitev da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine (EŠD 8563), Kulturnim centrom Janeza Trdine (EŠD: 30557) ter omejitev vplivov na staro mestno jedro (EŠD: 492).«

8. Drugi omilitveni ukrep »Gornje terasne etaže naj se zamaknejo stran od Seidlove ceste. Namen ukrepa je vizualno zmanjšanje stavbnih mas iz pogleda Seidlove ceste In preprečitev, da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine « je nezadosten in ne dosega v njem zapisanega namena, namreč »preprečitev, da bi nova stavba prevzela dominantno nad stavbo Občine «. Tak omilitveni ukrep z vidika varstva dediščine ni ustrezen In ne dosega svojega osnovnega namena.

Izjasnitev: Se strinjamo, da tak ukrep sam po sebi ni zadosten, da bi preprečil vplive na dojetje kulturne dediščine. Je pa to ukrep, ki nesporno omili vizualni vpliv objekta (ga zmanjša iz perspektive Seidlove ceste) in skupaj z ostalimi ukrepi celostno zmanjša vpliv na dopustno raven. Omilitven ukrep zamika gornje etaže je v popravku okoljskega poročila vključen že v prvem ukrepu, ki določa višino objekta.

9. Tretji omilitveni ukrep »Zahodni rob nadzemnega dela objekta naj sledi zahodnemu robu občinske stavbe ter vzhodnemu robu fasade KC Janeza Trdine (spodnja risba). Namen ukrepa je ohranitev odprtega prostora — parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine.« ne izhaja iz nobene prostorske analize in iz drugih strokovnih argumentov in ne dosega svojega namena v zadovoljivi meri.

Izjasnitev: Skrajni zahodni rob objekta Novi trg 6 je predlagan na podlagi sredinske linije ki poteka med linijo vzhodnega roba Kulturnega centra Janeza Trdine ter linijo zahodnega roba stavbe Občine (gornja slika). Tak omilitveni ukrep zmanjšuje gabarite objekta Novi trg 6 glede na osnutek OPPN, ki je posegal še bolj zahodno v park in je sledil vzhodni liniji KCJT. Natančnejše prostorske analize bodo izvedene v fazi arhitekturnega natečaja na podlagi katerih bodo izvedene prostorsko optimalne rešitve

in podrobnejša umestitev objekta v prostor, ki bo sledila danostim prostora. V okoljskem poročilu so podani zgolj skrajni gabariti.

Predlagamo da se omilitveni ukrep definira na novo kot: »Zahodna linija načrtovanega objekta: skrajna točka fasade načrtovanega objekta na SZ in Z delu, ne sme odstopati od linije zahodne fasade objekta Občine (EŠD 8563) proti Z oz. SZ, za več kot 10 m.«

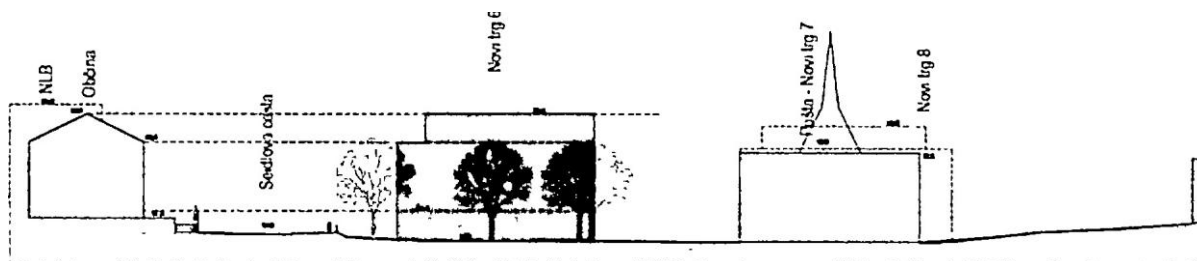
10. Četrty omilitveni ukrep govori o vertikalni členitvi objekta in ni sporen. Peti omilitvam ukrep govori o odprtem prostoru in načeloma tudi ni sporen, za namen omejitve vpliva na zmanjšanje količine javnih površin pa ni zadosten.

Izjasnitev: Ocenjujemo, da bo z ureditvijo območja Novi trg 6, glede na obstoječe stanje, to je makadamsko parkirišča ter neurejeno parkiranje po parku (vključno s parkiranjem na zelenici pred Kulturnim centrom Janeza Trdine – glej sliko 38. v OP) prostor pridobil na bolj kvalitetnih javnih površinah, na katerih se bodo ljudje tudi zadrževali. V obstoječem stanju območje zaradi neurejenosti parkirnih ne nudi kvalitetnega javnega prostora. Po izvedenih ureditvah se v parku ne bodo več nahajala parkirana vozila, le ta bodo v podzemnih garažah. Predlagamo dodaten omilitveni ukrep: » Javni vhod v poslovni in trgovski del objekta Novi trg 6, naj bo omogočen tudi iz jugovzhodne strani.«, s čemer se popestri javna površina na jugovzhodni strani objekta.

11. Šesti omilitveni ukrep v delu, ki govori o nadomestitvi dreves, ni sporen, dejstvo pa je, da pristaja na odstranitev vseh dreves nad sedanjo dostopno potjo do KC, tako da namen ukrepa »ohranitev dela parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine« ni dosežen. Pri tako majhni količini ohranjenega zelenja ni možno govoriti o ohranitvi dela parka.

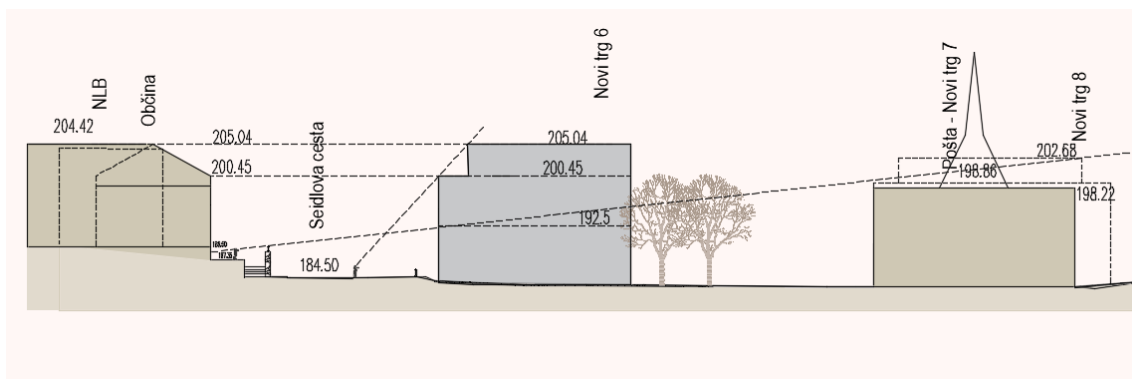
Izjasnitev: Predlagamo preoblikovanje omilitvenega ukrepa iz »Na zahodni strani objekta Novi trg 6 naj se zasadijo vsa ob gradnji porušena drevesa. Ozelenitev z drevesi na zahodni strani objekta Novi trg 6 naj se izvede najbližje objektu kolikor je le to tehnično mogoče. Namen ukrepa je ohranitev dela parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine.« v ukrep »Na zahodni strani objekta Novi trg 6 naj se v času gradnje ohranijo vsa drevesa kolikor je le to tehnično mogoče. Po končani gradnji se nadomestijo vsa drevesa, ki jih v času gradnje ni bilo možno ohraniti. Namen ukrepa je ohranitev dela parka pred Kulturnim centrom Janeza Trdine.«

12. Slika 36 iz OP nazorno prikazuje dominantno prevlado novega objekta nad okoliškimi objekti in neučinkovitost predlaganih omilitvenih ukrepov .

Izjasnitev: Na gornji sliki je prikazan objekt Občine v prerezu na ožjem delu objekta, kjer je objekt širok samo 17 m (objekt je v obliki črke U – glej gornjo situacijo). Iz perspektive Šmihelskega mostu pa je vidna širša zahodna fasada stavbe Občine, ki pa je

dejansko široka 27,8 m. Zato prilagamo popravljen prerez, ki prikaže realno širino stavbe Občine (glede na pogled iz ulice). Prilagamo popravljen prerez.

13. Garažna hiša pod upravno enoto: V smernicah za načrtovanje z vidika varstva kulturne dediščine je zapisano, da mora biti nova garažna hiša popolnoma vkopana. Dopolnjen osnutek in okoljsko poročilo te smernice ne upoštevata in namesto tega okoljsko poročilo predlaga omilitveni ukrep. »Garažna hiša pod Upravno enoto naj bo čim bolj vkopana oz. ozelenjena z zeleno streho«. Tak omilitveni ukrep ne zagotavlja ohranjanja značilne vedute kulturnega spomenika in je v nasprotju z usmeritvami za varstvo kulturne dediščine.

Izjasnitev: V dopolnitvi okoljskega poročila smo ukrepe vezane na garažno hišo spremenili na naslednji način:

- Garažna hiša pod upravno enoto naj se načrtuje tako, da bo čim manj vizualno izpostavljena. Objekt naj se vizualno vkomponira v teren tako, da se lahko okolica objekta oblikuje in vzdržuje kot zelena površina (košnja).
- Lokacija predvidene garažne hiše pod upravno enoto naj se premakne severno na območje obstoječega neurejenega makadamskega parkirišča. To je severno v območje med objektom Defranceschijevo ulico 2 (EŠD: 14395) ter cesto na Loko. Obstoječe makadamsko parkirišče pod objektom Defranceschijeva ulica 2 (EŠD: 14395) naj se uredi kot nadzemno parkirišče z največ eno podzemno kletno etažo. Tloris nadzemnega parkirišča se ne sme bistveno povečevati glede na obstoječe stanje, medtem ko je lahko tloris podzemnega dela garažne hiše večji, kot njegov nadzemni del.

14. Navedba s strani pripravljavca Okoljskega poročila, da so bile smernice varstva kulturne dediščine bile v celoti upoštevane in da bo zmanjšanje gabaritov načrtovanega objekta (NT6) omogočilo ohranitev prostorske podobe in značaja stavbe Občine kot historične dominante, ne držijo in kot take niso ustrezne.
- Žal tudi ne drži trditev, da se s predlagano ureditvijo ohrani večji del (okoli 70 %) obstoječih zelenih površin. Dejstvo je da je zelenih površin na predvideni širši lokaciji NT6 4688 m² in da bi novi objekt imel površino približno 2400 m². Od obstoječih zelenih površin bi se jih po prelagani rešitvi torej lahko ohranilo največ 2000 m².

Izjasnitev: Navedbe o deležih zasedbe zelenih površin bomo umaknili iz okoljskega poročila.

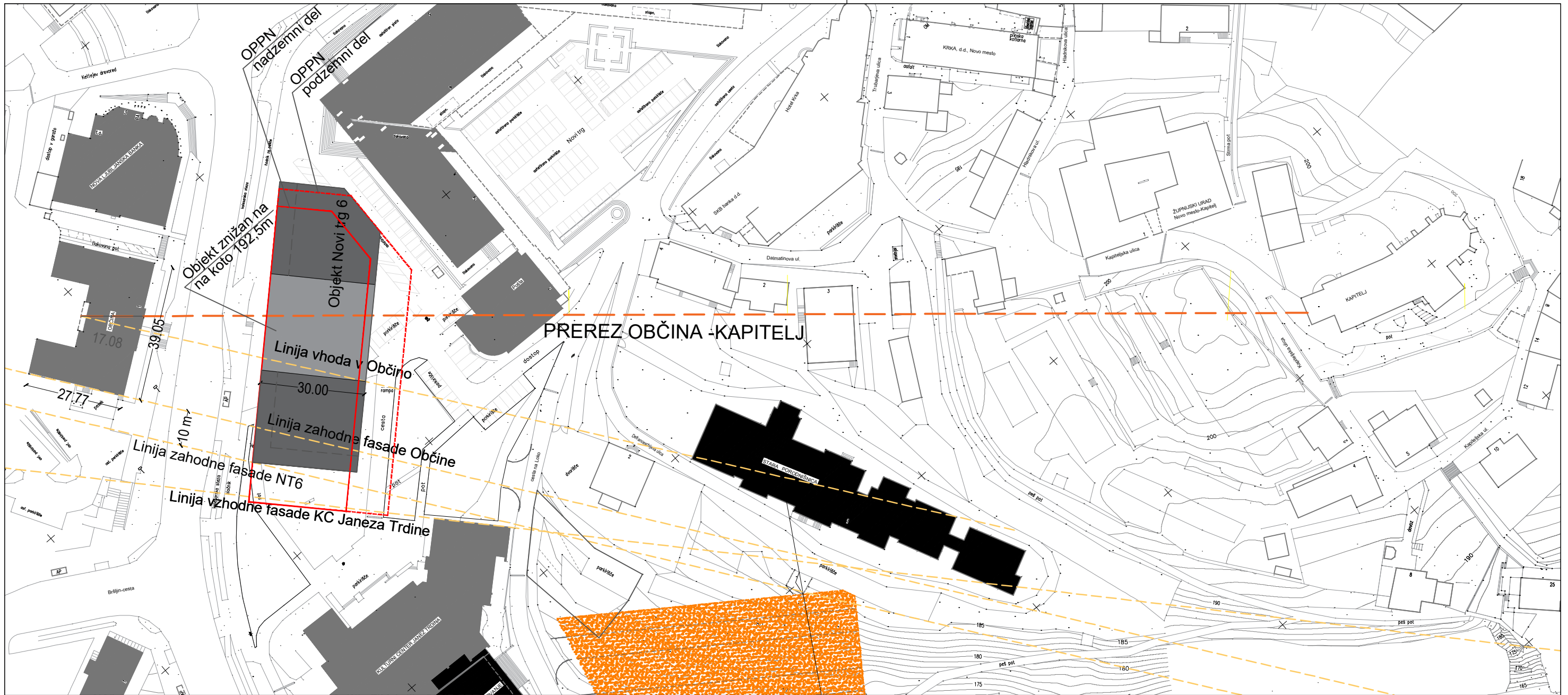
IZJASNITVE NA PRIPOMBE MINISTRSTVA ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorata za okolje, Sektor za strateško presojo vplivov na okolje, dopis št. 35409-355/2016/16 z dne 14. 5. 2018 podane v fazi Mnenja o ustreznosti okoljskega poročila za Občinski podrobni prostorski načrt Novi trg v Novem mestu

MOP je po pregledu gradiva ugotovil tudi pomanjkljivosti v okoljskem poročilu, ki se nanašajo na poglavje »Trajnostna mobilnost«. V okoljskem poročilu je zapisano, da je območje občine prekomerno onesnaženo s PM 10 delci, problem pa je tudi tranzitni promet. V poglavju B.10 »Ugotavljanje potencialnih pomembnih vplivov na okolje za nadaljnjo presojo (vsebinjenje)« je navedeno, da OPPN ne bo pomembno vplival na povečanje onesnaženosti zraka zaradi prometa in ogrevanja, zato v nadaljevanju ne bo obravnavan vpliv na zrak. V istem poglavju je navedeno tudi, da na območju OPPN, razen v stavbi na Defranceschijevi 2, ni stanovalcev, zato hrup nanje ne bo pomembno vplival. Navedeno je v nasprotju z dejstvom, da se z OPPN v neposredno bližino enega najbolj prometno obremenjenih križišč v Novem mestu umešča stavba, ki ima poleg poslovnih prostorov tudi stanovanja. Torej je območje OPPN, v katerega se umešča stanovanja, že obremenjeno s hrupom in PM 10 delci, okoljsko poročilo pa vplivov na stanovalce ne obravnava, ker naj jih tam ne bi bilo. Posledično so omilitveni ukrepi obravnavani zgolj v okviru trajnostne mobilnosti, za kar pa MOP meni, da ni ustrezno. Omilitveni ukrepi se tako nanašajo zlasti na ureditev parkiranja na območju, zelo skromno je obravnavana ureditev peš dostopov, ostali elementi trajnostne mobilnosti niso omenjeni. MOP meni, da navedeni omilitveni ukrepi za umeščanje stavb s stanovanji v območje OPPN niso ustrezni in zadostni, zato je treba okoljsko poročilo dopolniti.

Izjasnitev: Predlagamo naslednje popravke okoljskega poročila:

V poglavju B.10 (vsebinjenje) se popravi navedba pri hrupu iz katere je razvidno, da so možni vplivi zaradi emisij hrupa na bodoče stanovalce.

V poglavju D. Trajnostna mobilnost se doda nov kazalec »Umeščanje stanovanj v območja obremenjena z hrupom iz prometa«. Navedejo se ciljne vrednosti iz Celostne prometne strategije MONM. Obravnava se obstoječe stanje in vplive obremenitve s hrupom iz prometa ob Seidlovi cesti ter predvidijo omilitveni ukrepi. Natančneje se opredelijo omilitveni ukrepi za pešpoti.

PREDMET: OKOLJSKO POROČILO ZA OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT NOVI TRG	VRSTA RISBE: PRILOGA 1: PREREZ OBČINA - KAPITELJ			
IZDELOVALEC: BOSON trajnostno načrtovanje, d.o.o. Dunajska cesta 106 1000 Ljubljana, Slovenija 	NAROČNIK: Trgograd d.o.o. in Mestna občina Novo mesto, Breg pri Litiji 56 Seidlova cesta 1, 1270 Litija 8000 Novo mesto OVP: Marko Kovač, univ. dipl. inž. vod. in kom. SP: Barbara Dominovič, univ bacc. ing. amb. <table border="1" data-bbox="2368 1976 2911 1999"> <tr> <td>VRSTA PROJEKTA: Okoljsko poročilo</td><td rowspan="2">DATUM: junij, 2018</td></tr> <tr> <td>ŠT. PROJEKTA: 265/17</td></tr> </table>	VRSTA PROJEKTA: Okoljsko poročilo	DATUM: junij, 2018	ŠT. PROJEKTA: 265/17
VRSTA PROJEKTA: Okoljsko poročilo	DATUM: junij, 2018			
ŠT. PROJEKTA: 265/17				